

ВІСНИК ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ:

інформаційний бюлетень

ВИПУСК 7/2021

ВІТАЄМО!

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

У цьому році головним лейтмотивом усіх заходів у бібліотеках територіальних громад Дніпропетровщини стала підготовка до ювілею з дня проголошення Незалежності України. 30 років тому з великою надією та вірою ми прийняли виклик долі – стали на шлях створення і розбудови власної незалежної держави. Для кожного з нас День Незалежності, насамперед, є днем іспиту власного сумління і звитяги, днем міркувань про долю своєї Батьківщини і своєї громади, де ми проживаємо і працюємо.

За роки незалежності в суспільстві та, відповідно, – в бібліотечній справі відбулися кардинальні зміни. Наймасштабнішими і найвпливовішими серед них стали: активне впровадження в практику роботи нових інформаційно-бібліотечних технологій; адміністративно-територіальна реформа, внаслідок якої сталася повна перебудова (децентралізація) бібліотечної системи; робота бібліотек в умовах світової пандемії, яка змусила бібліотеки при обмеженому доступі знаходити нові форми роботи з користувачами. Все це стало підґрунтям для визначення нових пріоритетів і орієнтирів у діяльності публічних бібліотек області. Назріла потреба, спираючись на набутий досвід, активно відшукувати та пропонувати форми і методи покращення бібліотечної діяльності у нових реаліях, знаходити найбільш ефективний інструментарій бібліотечної практики з метою проведення сучасної регіональної бібліотечної політики.

Важливу роль в зміцненні іміджу бібліотек в роки незалежності мало також і встановлення за указом Президента України Всеукраїнського дня бібліотек, який ми, бібліотекарі, та наші читачі відзначаємо щорічно з 1998 року 30 вересня. Тож, із нагоди нашого професійного свя-

та, дорогі колеги, прийміть щирі та сердечні вітання! В усі часи ви гідно виконуєте свою місію – зберігаєте інтелектуальну спадщину для наступних поколінь, доносите до мешканців громад увесь спектр різноманітних інформаційних потоків і державотворчих ідей, розкриваєте реальну картину світу, сприяєте всебічному розвитку особистості, вихованню кращих людських якостей і формуванню патріотичної свідомості.

Для кожного з нас бібліотека є близькою не тільки духом і уподобанням, але й лабораторією інноваційних рішень і прикладом міцного згуртованого колективу творчих людей, залюблених у її величність – Книгу!

Напередодні свята дозвольте вам побажати залишатися завжди в пошуці нового, щоденного щастя спілкування з людьми і книгами, збільшення фінансування для процвітання бібліотек і оптимізму колективу, вірних друзів і однодумців. Нехай ваша працьовитість, життєва цілеспрямованість і високий професіоналізм допоможуть зберегти та примножити інтелектуальний і культурний потенціал нашого рідного краю. Бажаю вам нових ініціатив, цікавих перспективних проєктів. Нехай ваша праця – праця хранителів людської мудрості – завжди користується заслуженою повагою в суспільстві й знаходить гідний відгук у людських серцях! Міцного всім вам здоров'я, щастя, благополуччя та нових творчих здобутків у нашій благородній справі!

Н.М. Тімова, директорка Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Переоучителів слов'янських Кирила і Мефодія, голова Дніпропетровської бібліотечної асоціації, заслужений працівник культури України.

Знакові події та заходи комунального закладу культури «Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека імені Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія» (КЗК «ДОУНБ»)

Три останні сторіччя є своєрідними роздільниками періодів розвитку нашої Бібліотеки – заснована в XIX сторіччі, вона виконувала свою духовно-просвітницьку місію в XX та продовжує її виконувати в XXI столітті.

Здобуття Незалежності України співпало з загальносвітовим розвитком технологій, переорієнтуванням на глобалізаційні процеси, відкриттям кордонів і доступністю до світових надбань. За тридцять років Бібліотека пройшла безліч трансформацій, перетворюючись на сучасний інформаційно-ресурсний центр, основними напрямками якого є бібліотечне й інформаційне обслуговування користувачів, соціокультурна та просвітницька діяльність, науково-дослідна робота у галузі краєзнавства, бібліотекознавства та бібліографії, надання методичної допомоги публічним бібліотекам області. За цей час у Бібліотеці змінився керівник, директором стала Надія Миколаївна Тітова, саме їй довелося виводити заклад на новий рівень у непрості часи становлення нашої держави. Бібліотеці було присвоєно нове ім'я – Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія. За реалізацію інноваційних проєктів Бібліотека двічі отримувала переможні місця у всеукраїнських конкурсах Української бібліотечної асоціації – «Бібліотека року».

Найбільш значущі події з 1991 по 2021 рік, які змінили життя не тільки обласної бібліотеки, але й мали великий вплив на роз-

виток бібліотек області, – можна виокремити за трьома основними напрямками: інтенсивне запровадження в практику роботи Бібліотеки нових інформаційних технологій, створення системи краєзнавчих науково-допоміжних і рекомендаційних видань і науково-методична робота.

Обласна бібліотека ініціювала та провела чотирнадцять міжвідомчих науково-практичних конференцій різноманітної тематики, що об'єднали бібліотечних фахівців і дали можливість поширити найкращий професійний досвід. Професійну спільноту бібліотекарів області об'єднала створена у 1997 році Дніпропетровська бібліотечна асоціація. За тридцять років Бібліотека започаткувала двадцять чотири нові серії бібліографічних видань, видала двадцять три випуски «Календаря знаменних і пам'ятних дат», почала видавати інформаційно-методичний збірник «Бібліотечна Дніпропетровщина», «Вісник ДБА», альманах Дніпровського генеалогічного товариства «Витоки», краєзнавчий альманах «Січеславщина». Вісім разів на День міста Дніпра громада знайомила з найкращим досвідом роботи бібліотек області під час щорічних презентацій-бенефісів «Бібліотеки Дніпропетровщини запрошують на побачення», проведення яких ініціювала та організовувала наша Бібліотека.

Незмінним чинником у професійному зростанні є підвищення кваліфікації. Окрім систематичного проведення різноманітних семінарів-тренінгів і обласних курсів

підвищення кваліфікації, в різні роки вперше були впроваджені: Квітнева школа методистів ЦБС області, Травнева школа керівника-менеджера, виїзні проблемно-творчі лабораторії, Літня школа молодого бібліотечного лідера. Розвитку бібліотечних працівників як професіоналів і особистостей сприяють організовані Бібліотекою конкурси, що додають необмежених можливостей у популяризації бібліотечної діяльності: «Бібліопані», конкурси в межах регіональної кампанії «Читаємо разом», конкурси на найкращу інтернет-публікацію для порталу «ДніпроКультура», конкурс «Краща бібліотека територіальної громади» та інші.

Єднанню бібліотечної спільноти та громади сприяють спільні проекти і програми. За цей час бібліотеки області завдяки методичній підтримці обласної бібліотеки реалізували програму «Бібліоміст», провели масштабні

громадські обговорення «Бібліотека – центр громади», взяли активну участь у ряді масштабних заходів у межах проекту «Бібліотеки на допомогу ВПО», реалізують корпоративні проекти зі створення ЕК, проводять щорічні тематичні кампанії «Читаємо разом», пишуть статті та популяризують портал «ДніпроКультура».

У ювілейний рік Незалежності публічні бібліотеки не збавляють обертів, продовжують реалізовувати корпоративні проекти, впроваджують нові та залишаються незмінним для своєї громади місцем комунікації, ініціатив та інформації.

Юлія Зюлева,
вчений секретар КЗК «ДОУНБ»

Кількість бібліотек – 1 769

Спеціальних і спеціалізованих – 1 122
 профспілкових – 16
 науково-технічних – 30
 вищих навчальних закладів – 90
 шкільних – 875
 інших – 111

Публічних бібліотек системи Міністерства культури та інформаційної політики – 647

у т. ч.
 КЗК «Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія»
 КЗК «Дніпропетровська обласна бібліотека для молоді ім. М. Светлова»
 КЗК «Дніпропетровська обласна бібліотека для дітей»

Кількість ЦБС – 22

кількість бібліотек, об'єднаних у ЦБС – 257
 кількість бібліотек, які не входять до складу ЦБС – 387
 з тих, які входять до ОТГ – 599

Бібліотек – 644

у т.ч.:
 центральних для дорослих – 31
 центральних для дітей – 24
 у сільській місцевості – 450

Загальна площа приміщень – 94 336 м²

Загальний фонд документів – 12 228 782 прим. видань

у т. ч.
 у ЦБС і публічних бібліотеках – 8 934 212 прим. видань
 у сільських бібліотеках – 2 579 723 прим. видань

- Користувачів – 589 515 чол.
- Відвідувань – 3 633 126 чол.
- Документовидачі – 10 144 436 прим. видань
- Комп'ютеризовано бібліотек – 400
- Мають доступ до мережі «Інтернет» – 315
- Мають електронну пошту – 312
- Мають доступ до зони Wi-Fi – 209
- Мають електронний каталог – 38

Бібліотечний персонал

Усього бібліотечних фахівців – 1 491 чол.
 зі спеціальною бібліотечною освітою – 830 чол.

БІБЛІОТЕКА І ГРОМАДА: ВІДКРИТИЙ ПРОСТІР**ПРОМОЦІЯ КНИГИ ТА ЧИТАННЯ В КЗ «СОФІЇВСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА БІБЛІОТЕКА»**

Образ сучасної бібліотеки – багатогранний. Вона потрібна суспільству як джерело інформації, як шлях до душі кожної людини, повинна створювати для своїх користувачів максимально комфортне середовище, бути відкритим центром для всіх тих, кому потрібна книга та психологічне розвантаження. Просування книги, читання – головний напрямок у діяльності Софіївської центральної бібліотеки, але особлива увага приділяється сприянню читання серед молоді та юнацтва. Адже метою Стратегії розвитку читання до 2025 року, ініційованою Міністерством культури та інформаційної політики, є сформування навички та потребу в читанні як життєвої стратегії громадян задля розвитку людського потенціалу України. Сучасна молода людина, насамперед, споживач комп'ютерних продуктів, особистість, орієнтована на сприйняття віртуальної, а не вербальної інформації. Вона краще сприймає інформацію, яка подається яскраво, динамічно, коротко, тому головне завдання для бібліотекарів – привернути увагу, викликати емоційну реакцію, бажання взяти книгу в руки.

У своїй роботі бібліотекарі Софіївської центральної бібліотеки намагаються не обмежуватися традиційними формами роботи з читачами, а шукати нових шляхів популяризації бібліотечних ресурсів, розповсюдження знань, формування культури і духовності підрастаючого покоління.

На перший план сьогодні виходить проблема організації бібліотечного простору. Адже сучасна бібліотека покликана бути багатоликою і різною: з «гучними» та «тихими» зонами, з відкритими просторами і відокремленими місцями відпочинку. Тож намагаємося створювати в книгозбірні рекреаційні зони для читачів зі зручними для відпочинку і читання меблями.

Бібліотекарі приділяють значну увагу формуванню книжкового простору закладу: продумана організація фонду, його відкритість, комплекс виставок, що активізують використання книг тощо. До практики роботи увійшли виставки-інсталяції, котрі стали дієвим засобом впливу на формування читацької уваги, зокрема молоді. Вирізняються креативним підходом і цікавим технічним вирішенням книжкові інсталяції бібліотеки, зокрема до

визначних дат і ювілеїв письменників та інші. При їх підготовці використовуються не лише книги, але й інші предмети, котрі в результаті створюють тривимірну художню композицію в бібліотечному просторі.

Бібліотекарі активніше почали використовувати сучасні молодіжні тренди для розвитку інтересу до читання та популяризації бібліотеки серед активної молодіжної спільноти. Так, при проведенні різних заходів активно використовуємо бібліотечну альтанку та простір навколо нашої книгозбірні. Бібліотечні працівники перебувають у постійному творчому пошуку, видозмінюють наявні форми роботи, а подекуди і дивують користувачів новими способами заохочення до читання. Задля залучення молоді до читання, популяризації творів вітчизняних і зарубіжних авторів Софіївська центральна бібліотека створила і реалізує комплексну програму реклами книги і бібліотеки «Територія читання», яка включає цілу низку різноманітних заходів: літературні зустрічі, години ювілярів, зустрічі з місцевими авторами, вікторини, тренінги, інтелектуальні ігри, акції, флешмоби, буктрейлери та інші мультимедійні ресурси для читачів на сторінках бібліотеки в соціальних мережах, ЗМІ. Бібліотекарі постійно підвищують свою майстерність, створюючи мультимедійні продукти. Найбільший масив відеоматеріалів присвячено популяризації літератури. Багатство української літератури розкриває цикл відеооглядів «Читай українське!». Створення таких мультимедійних продуктів, безсумнівно, має ряд плюсів: допомагає збільшити читацьку аудиторію, служить вагомою підтримкою в просуванні літератури, книги і читання. Бібліотекарі як провідники культури і лоцмани в літературному світі допомагають користувачам, особливо юним, сформувати художній смак, наблизитися до творчості класиків і відкрити нових авторів, увійти в інформаційне поле сучасної літератури. Цікавими були проекти «#Читай_досягай», «Ці книги у бібліотеці завдяки УІК# UkrainianBookInstitute#Українськийінституткниги», «#Мотивуючацитататижня #Читати_круто» та інші. Вони були покликани популяризувати книги та читання, просувати кращі зразки української та світової літератури. 5

Запам'яталися відеоролики бібліотечних працівників у Всеукраїнському флешмобі до 91-го дня народження Ліни Костенко #Вітаю_Ліну_Костенко. Цікавими і мотивуючими є підбірки літератури до різних пір року, зокрема «Важливі книжкові новинки весни #Веснянечитання», «5 найпронизливіших книг про Другу світову війну», «#Вислови_видатних_людей_про_Лесю_Українку».

У період карантинних обмежень Софіївська центральна бібліотека почала формувати нову стратегію бібліотечного обслуговування населення: оновлювали та модифікували традиційні форми бібліотечного обслуговування, запозичували форми з досвіду кращих бібліотек світу, шукали інноваційні та нетрадиційні форми роботи. З'явилися нові формати популяризації книги, онлайн-челенджі, акції та флешмоби. Для промоції читання ми на постійній основі пропонували читачам брати участь в челенджах #BookFaceFriday та #BookCoverDouble, створених бібліотекою Нью-Йорка. Новий формат представлення книг за допомогою таких фото швидко набрав розголосу у нашій громаді. Неодноразово чули приємні відгуки. Було дуже приємно, коли користувачі приходили саме по якусь конкретну книгу, яка була знята нами на фото.

Заходи, що проводила бібліотека в регіональній кампанії «Це я, званий Чемерисом» нагадали користувачам про творчість нашого земляка, про книги, які ввійшли до скарбниці української літератури, які обов'язково читатимуть. Намагаємося проводити неформатні, креативні заходи, після яких читачам обов'язково захочеться взяти книги, які ми пропонуємо. Бібліотечний блог, сторінки в соцмережах стали платформами спілкування Софіївської центральної бібліотеки і користувачів довкола читання, літературної події, послуги. Книга і бібліотечні заходи стали предметом діалогу читача і бібліотекаря.

У своїй щоденній праці з популяризації книги і читання бібліотечні працівники тісно співпрацюють з Софіївською загальноосвітньою опорною школою, професійним ліцеєм, молодіжним центром «Unreal». Побудова соціального партнерства, корпоративна взаємодія на рівноправних засадах дозволять якісно діяти у напрямку задоволення потреб спільноти у читанні та книзі. Для оцінки роботи нашої бібліотеки дуже важливим є показник її соціальної ефективності, привабливості бібліотеки серед місцевої

громади, а використання інноваційних технологій дозволяє підтримувати стабільний інтерес до бібліотеки, забезпечує позитивний соціальний ефект у громаді.

Тож і надалі для підтримки, розвитку, промоції читання в бібліотеці поряд із традиційними формами роботи плануємо активно і успішно використовувати новітні. Тому сучасна бібліотека – це не тільки фундамент освіти та самоосвіти, скарбниця людського знання, установа, що надає систематичну, цілеспрямовану допомогу молоді в опануванні знаннями, виховує бажання розширювати обсяг знань, знайомить із різноманітними джерелами інформації, навчає розуміти їх, користуватися ними, виховує творчого читача.

*Ірина Терехова,
директорка КЗ*

«Софіївська центральна бібліотека»

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ КНИГИ – ЖОВТОВОДЦЯМ

Початок 2021 року відзначився для читачів і працівників Центральної бібліотеки КЗК «Жовтоводська ЦБС» великою подією – книгозбірня отримали справжній новорічний подарунок: 827 примірників нових книжок за «Програмою поповнення бібліотечних фондів публічних бібліотек» від Українського інституту книги. Центральна бібліотека стала однією з 606 бібліотек України, які виконали усі умови УІК і були відібрані для участі у програмі. Працівники книгозбірні провели величезну роботу, щоб користувачі мали можливість читати найкращі та найновіші книжки, адже вся ця література видана у 2019–2021 роках. Книги, отримані за «Програмою...» – це чудові сучасні видання, які знайшли своїх читачів. Для дітей – яскраве розмаїття казок, пригод і повчальних історій. Для дорослих читачів – безліч бестселерів, біографії видатних людей, документальні видання, світова класика та ще багато-багато цікавого. Для промоції новітніх книг серед користувачів книгозбірні бібліотечні працівники розробили та презентували виставку-fresh «Увага! НЛО (Нові Літературні Об'єкти) від УІК», виставку-ай-стоппер «Книжковий Holiday для молоді», виставку-спокусу книгою «Новинки-цікавинки», виставку-анонс «Сучасні книги сучасній бібліотеці!», виставку-знайомство «Барвистий зоресвіт казкового дитинства!».

Також підготували літературно-мультимедійний колаж «Український інститут книги – дітям!» та провели «дегустацію» літературних новинок «І знову книга New!» й інтелектуальний sprint «Світ тварин добре знай – таємниці відкривай» (Новітні книги про тварин від УІК). Нині в книгозбірні розробляється літературно-мультимедійний bookslam «ТОП-12 найпопулярніших книг серед читачів Центральної бібліотеки, які були отримані завдяки Українському інституту книги».

Ще бібліотекарі систематично готують і виставляють інформаційні пости про новітню літературу на сторінках бібліотеки у Facebook та Instagram і активно використовують нові книги при підготовці майже всіх поточних масових заходів. Отриманні видання дуже радують відвідувачів, вони вже створили справжній книжковий бум на абонементі та в читальній залі центральної книгозбірні Жовтих Вод. Читачі із задоволенням знайомляться з новинками, обирають вподобані та залишають власні відгуки на сторінках бібліотеки у соцмережах, адже нові книги – це завжди нові враження та нові позитивні емоції!

*Лариса Ізмаденова,
завідувачка відділу обслуговування
ЦБ КЗК «Жовтоводська ЦБС»*

КНИГИ ВІД УІК: ШЛЯХ ДО ЧИТАЧА

Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія розподіляє між публічними бібліотеками області книги, отримані за державними програмами поповнення бібліотечних фондів, починаючи з 2005 року.

З 2018 року наша бібліотека проводить цю роботу у партнерстві з Українським інститутом книги (УІК) – державною установою при Міністерстві культури та інформаційної політики України, яка очолила роботу з реалізації Програми. У 2020 році Український інститут книги, згідно розпоряд-

ження Кабінету Міністрів України, для поповнення фондів бібліотек Дніпропетровської області виділив 18 125 примірників книг. Наукова бібліотека отримала для розподілу та видала публічним бібліотекам області видань на суму 2 292 802,90 грн. Це 827 назв книг (510 із них – для дітей та молоді) від 62 видавництв.

Якщо у 2018 році на кожну бібліотеку нашої області за Програмою в середньому припадало 10–12 книг, то в 2019 році їхня кількість збільшилась до 50 примірників. Що не можна сказати про 2020 рік, коли книги, на жаль, отримували не всі, а лише 26 бібліотек Дніпропетровської області.

Дуже тяжко дався відбір бібліотек-отримувачів: Український інститут книги висунув для них жорсткі вимоги. Бібліотека-отримувачка обов'язково повинна входити до складу територіальної громади, мати активну сторінку в соцмережі «Фейсбук», ще краще – свій сайт, та зобов'язатись широко популяризувати отримані видання. За цими критеріями наша бібліотека відібрала 30 бібліотек області та надала про них всю потрібну інформацію. Український інститут книги, перевіривши інформацію, відібрав лише 24. Після додаткових перемовин вдалось відстояти ще дві бібліотеки. Кожна з бібліотек брала участь у відборі літератури, запропонованої видавництвами, згідно свого профілю комплектування. Оскільки відбір літератури затягнувся до кінця осені, книги від видавництв почали надходити лише в грудні. Тому бібліотеки остаточно отримали видання лише на початку 2021 року.

Завдяки програмі поповнення фондів публічних бібліотек до Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки у 2020 році надійшло 417 книжок, які не лише мають актуальну тематику, але й сприяють розвитку української мови, інтеграції у світовий літературний і культурний процес, мають належний рівень видавничої підготовки та якості виготовлення.

Привертаючи увагу читачів до книг та популяризуючи бібліотечні надходження, наші фахівці використовують як традиційні підходи, так й інноваційні технології. Сучасний і зручний інструмент для цього – сайт бібліотеки. Для популяризації видань серії «Знамениті українці» організована віртуальна виставка, яка детально ознайомила користувачів із видатними особистостями

України (<https://www.libr.dp.ua/?do=virtshow&id=105&idp=1>). Щочетверга на сторінках блогу «Бібліотечна універсалка» (https://libr-universalka.blogspot.com/2021/01/blog-post_28.html) бібліотекарі розповідають про художні твори, які справили на них велике емоційне враження. Це сприяє збільшенню видачі книг користувачам і формує діалог між фахівцями закладу та читачами. Цікаво, що роман Д. Лебовіца «Солодке життя в Парижі» після рекламної публікації був виданий читачам вісім разів. У рубриці бібліотечного блогу «Світ знань нових видань» зроблено акцент на популяризацію науково-популярної та прикладної літератури. У стислій формі читач має можливість ознайомитися з книгами для розширення світогляду (http://libr-universalka.blogspot.com/2021/08/blog-post_3.html).

І н ф о р м а ц і й н о - п р о с в і т н и ц ь к и й проєкт «Книжкове бюро» (<https://www.facebook.com/105628177862067/photos/a.105670587857826/231598188598398/>) сприяє промоції довідкової та правової літератури серед користувачів і наочно показує, що читання – це шлях до пізнання та розширення кругозору особистості. Щотижня на тематичній сторінці у соціальній мережі «Facebook» з'являється інформація про нові видання, які надійшли у фонд ДНОУНБ завдяки підтримці УІК. Завдяки естетичному та змістовному ракурсу через об'єктив фотоапарату бібліотекарі демонструють корисність цих книг, тим самим, залучаючи кожного глядача до їх прочитання. Має попит у підписників бібліотечної сторінки і цикл відеосюжетів у межах соціокультурного проєкту «Літературний журфікс» (<https://www.youtube.com/watch?v=Nu3X0DX1FhY>). Цей відеоконтент для тих, хто звик використовувати кожну вільну хвилинку з користю. Під час книжкових онлайн-зустрічей бібліотекар мотивує, надихає до читання, анонсує нові книжкові надходження. Розуміючи важливість правильно сформованих хештегів при розміщенні інформаційних матеріалів, ми завжди звертаємо увагу на зручність їх при пошуку. Практика показала, що влучні хештеги допомагають привернути увагу більшої аудиторії потенційних користувачів.

Іноді просто прочитати книгу недостатньо – її хочеться обговорити, і краще це робити з однодумцями та фахівцями-літературознавцями. Тож на допомогу при-

ходять щомісячні засідання читацького клубу «Літературний диліжанс», який включив в тематику засідань обговорення книг, одержаних від УІК. За одним столом збираються люди, закохані у книги, та з блиском в очах розповідають про улюбленого персонажа, несподіваний сюжетний поворот чи незвичайне художнє оформлення вподобаної книги. На початку кожного заходу організатор або один із учасників представляє книжку, обумовлену заздалегідь – розповідає про автора, про сам твір, часто з візуальними матеріалами – з фото або відео, які показують на екрані. Були приклади, коли через соціальні мережі виходили на зв'язок з автором книги. Наприклад, Андрій Кокотюха залюбки відповів на питання книголюбів і розповів про тонкощі перекладів його романів іноземними мовами.

Обов'язковим елементом заходу завжди є обговорення певних філософських питань, які ставить присутнім автор книги або доповідач. Часто це питання, на які немає однозначної відповіді. Тож такий метод заохочує кожного присутнього висловитися, поміркувати. Щоб розуміти книги, потрібно про них говорити, а читацький клуб – дуже зручна для цього форма. Спеціалісти нашої бібліотеки пам'ятають, що головна місія бібліотеки – залучення до читання – не змінюється, а знаходить нову форму і зміст, отримує новий потенціал.

*Оксана Шевченко,
заступниця директора з
внутрішньобібліотечної роботи
КЗК «ДОУНБ»*

БІБЛІОТЕКИ ЯК ЦЕНТРИ НАВЧАННЯ НОВІТНІМ ТЕХНОЛОГІЯМ

Нові часи, нові завдання, нові вимоги... Сьогодні ми є свідками великих перетворень, що відбуваються у світі. Змінюється життя. Змінюється спілкування людей. Ми пам'ятаємо, як писали своїм рідним листи та привітальні листівки. Потім з'явилися телефони та черги у відділах зв'язку на міжміські переговори. А за деякий час телефони потрапили у наші домівки і спілкуватися стало легше. Зараз же ми маємо смартфони та інші гаджети і безліч можливостей для спілкування і пізнання світу. Саме ці зміни у житті привели мешканців нашої громади до центральної книгозбірні міста.

Стати з комп'ютером «на ти» у поважному віці не проблема. 1 червня 2021 року в LibraryHUB центральної бібліотеки КЗК «Жовтоводська ЦБС», у межах соціального проекту «Онлайнери 60+», стартували навчальні курси «Комп'ютерна грамотність людям поважного віку». Мета проекту – безкоштовна допомога літнім людям в освоєнні новітніх технологій і доступу до електронних послуг за допомогою безкоштовних тренінгів і на партнерських засадах.

Ідея проекту виникла давно, та поштовхом до відкриття курсів став тренінг «Базові цифрові навички для людей похилого віку», після якого бажаючі освоїти нові технології стали у чергу на навчання. Курси тривали місяць. По вівторках і четвергах дві групи, загальною кількістю 16 чоловік, підвищували комп'ютерну грамотність. Програма навчань

була розрахована на 8 занять по 2 години. Проводили навчання працівники бібліотеки.

Слухачі курсів оволоділи практичними навичками оперативного пошуку інформації в Інтернеті, користування електронною поштою, спілкування в соціальних мережах, блогах, форумах, з офіційною інформацією на сайтах Жовтоводської міської ради, обласної державної адміністрації, з порталами Президента України, Верховної Ради та Уряду України, з іншими корисними для щоденного життя сайтами. У багатьох людей є родичі за кордоном. Тож, опанувавши нові технології вони зможуть спілкуватися з близькими частіше, відсилати їм фото і відео власного виробництва, вітати зі святами.

Працівники бібліотеки дуже хотіли допомогти онлайнерам освоїти нову для них техніку, відповісти на їхні питання, навчити, підказати... Тому під час занять багато часу приділялося індивідуальній роботі з учнями курсів. Спільне навчання дуже зблизило лю-

дей, які раніше не були, навіть знайомі. Але вже під час другого заняття вони почали активно спілкуватися між собою, допомагати один одному, разом виконувати поставлені завдання і всіляко підтримувати своїх колег по курсах. Деякі з них записалися до бібліотеки і стали нашими читачами. Після завершення навчань було організовано фінальний захід, на якому опановувачам новітніх технологій вручили Сертифікати.

Приємно знати, що старання працівників бібліотеки не були марними: всі онлайн-ри визнали, що після закінчення навчання вони почуваються більш упевненими при користуванні смартфонами. Люди висловили слова подяки організаторам навчань за такий потрібний їм проєкт та свою думку щодо подальшого вдосконалення цієї креативної ініціативи.

Але на цьому проєкт не завершено. Новина про комп'ютерні курси в бібліотеці викликала великий резонанс у місті, особливо після відеорепортажу телекомпанії «Жовта Річка».

Тож, наразі курси матимуть своє продовження, адже бажаючих навчатися дуже багато. Вже сформовані групи для навчання у серпні, вересні та жовтні. Навчатися ніколи не пізно. І цю істину яскраво демонструють мешканці нашої громади, які виявили бажання взяти участь у проєкті «Онлайнери 60+».

*Алла Воленко,
директорка КЗК «Жовтоводська ЦБС»*

БІБЛІОТЕКА У ФОРМАТІ Д

БІБЛІОДИВОСВІТ – СУЧАСНИЙ ПРОСТІР ДЛЯ СУПЕРСУЧАСНИХ КОРИСТУВАЧІВ

Якою бачить юний користувач сучасну бібліотеку? Звичайно ж, з вільною зоною Wi-Fi, просторими залами з сучасними гарними книжками, комп'ютерами, мультимедійною технікою, м'якими пуфами – де зручно розміститись і поспілкуватися, та, навіть, передивитись кіно-новинки або реалізувати свої творчі здібності.

Так, це саме про нас – Нікопольську центральну дитячу бібліотеку, розташовану в старовинній частині міста, на площі Б. Хмельницького. Тому актуальними для всіх бажаючих є екскурсійні бібліомандрівки – вони дозволяють помилуватися старовинними вуличками, будівлями, які залишились архітектурно неповторними, зберігаючи якісь свої маленькі історії та таємниці про події минулих століть.

Для сучасного вибагливого читача за підтримкою міської влади та Німецького товариства міжнародного співробітництва GIZ із дня заснування Центру родинного читання та дозвілля «Дивосвіт» у жовтні 2016 року створені комфортні умови, адже проводити свій вільний час у теплому, світлому та затишному приміщенні – саме задоволення! У свій вихідний діти та підлітки збирають-

ся на перегляди кінофільмів, жваво обговорюють сюжет, іноді бачать у собі характери головних героїв, що допомагає у вирішенні життєвих ситуацій. Перегляд кіно- або мультиплікаційних фільмів, а також клубні творчі заняття для школярів це – спосіб переключитися з навчального процесу на відпочинок, привід зустрітись з друзями у комфортному залі, почаявати та обговорити події дня або відсвяткувати день народження.

Не залишаються без уваги і читачі молодшого та середнього віку, яким іноді потрібна допомога у виконанні домашніх завдань, пошуку інформації для рефератів або додаткової інформації з предметів. Тут вони знайдуть все: як у друкованому вигляді, так і в електронному варіанті. В Інтернет-центрі навчаються правильному оформленню робіт, створенню мультимедійних презентацій з накладанням музики та додаванням відеосюжетів. Вони засвоюють ази створення буктрейлерів на книги, які їх зацікавили та які можна порекомендувати своїм друзям. За п'ять років було проведено 451 індивідуальне заняття і навчено 145 школярів. Інтернет-центр відкритий і для читачів поважного віку, для яких важливе скайп-спілкування, листування, пошук

знайомих і спілкування з рідними на відстані, оплата комунальних послуг і реєстрація в електронних кабінетах. А також освоєння сучасних гаджетів – тут уважно вислухають і розтлумачать все необхідне.

Саме в центрі «Дивосвіт» до участі у родинних конкурсах щороку додається все більше учасників, охочих створити власну поробку, а це – близько 250 школярів віком від 6 до 16 років. Були втілені бібліопроекти 3-х щорічних творчих конкурсів «Буктрейлер – книга у новому форматі», «Заплітає осінь казку із листочків золотих» і «Ніжна-сніжна казка зими». Ми продовжуємо співпрацювати з талановитим викладачем гуртка технічної творчості, Валентиною Дьолог. Вона надихає дітей та розвиває власний погляд на створення індивідуальних і неповторних робіт. Та, звичайно, завжди приємно отримувати за свою роботу гарні подарунки, у яких нам допомагає благодійний фонд «Нове життя». Ми відчули, яка це важлива психологічна підтримка як для дітей, так і для батьків. За 5 років роботи Центру в цьому напрямку були залучені п'ять фахових психологів на волонтерській основі. За їхньої участі відбулось 40 зустрічей від Ірини Щербакової

(за 2019–2021 рр.) із дітьми, які потребують особливої уваги – «Школа СуперГероїв», «Діалог: психолог-діти», «Світ підлітка». А також 38 зустрічей (за 2017–2020 рр.) для дорослих, адже за психологічне здоров'я в родині відповідають саме батьки.

Але фахівці нашої бібліотеки, навчені на тренінгах за програмою GIZ, також упродовж 3-х років надали психологічно-розвантажувальну допомогу дітям у вигляді занять з арт-терапії «Фарби життя» (134 заняття за 2017–2019 рр.) – використовували різні творчі техніки, програвали життєві ситуації під час тренувальних ігрових вправ.

Хочу додати, що наш медіа-простір завжди відкритий для користувачів, яких запрошуємо до обговорення та спілкування у групах «Центральна дитяча бібліотека м. Нікополь» у Facebook та «Books kids» на каналі YouTube. І, звичайно ж, приємно розуміти, що цілі читацькі покоління відзначені в історії та сучасності Центральної дитячої бібліотеки, якій в цьому році виповнюється 75 років.

*Ася Мочньова,
заступниця директора по роботі з дітьми
КЗ «Нікопольська міська ЦБС»*

ПАРТНЕРСТВО І ВЗАЄМОДОПОМОГА ЗАДЛЯ ВИХОВАННЯ ЕКОСВІДОМОЇ ДИТИНИ

Культури будь-якого народу, в тому числі й українців, не можна зрозуміти, не звертаючись до історії розвитку його взаємин з природою – єдиним і незамінним джерелом матеріальних і духовних благ. Удосконалюючи техніку та технології, людство зробило багато наукових відкриттів. З одного боку, це призвело до підвищення благоустрою людей у багатьох країнах, з другого – створило серйозні проблеми. Внаслідок забруднення довкілля і вживання забруднених продуктів харчування поширюються різні хвороби і скорочується тривалість життя. Все це – результат небало-

го ставлення до природного середовища.

Важливо вже з дитинства виховувати у дітей відповідні естетичні смаки, щоб вони розуміли і вміли бачити красу довкілля, впізнавати рослини, дерева і кущі «в обличчя», були здатними читати «зелену книгу» природи. Необхідно вчити їх розуміти природу так, як ми вчимо їх грамоти, розвивати любов до рідної землі без дрібної корисливості, виховувати вміння духовно збагачуватися від спілкування з лісами і полями, річками і навіть комахами. Любов до України і її природи – поняття нероздільні, і починається вона

з того куточка землі, де людина народилася, живе і працює.

Екологічна культура – складова частина загальної культури народу. Хто, як не бібліотекарі, допоможуть дітям побачити і зрозуміти цей прекрасний світ, визначити свою позицію у взаємовідносинах із природою.

Колектив Центральної дитячої бібліотеки міста Павлоград веде систематичну роботу, яка полягає в тому, щоб пробудити в усіх вікових групах населення, особливо в дітях, занепокоєність станом природного середовища та поєднати екологічне мислення і екологічну поведінку з розумінням того, що все на світі взаємопов'язане, що певна дія людини викликає, часом, непередбачені наслідки впливу на природу. Таким чином, екологічна освіта стає способом життя людини на сучасному етапі її існування на Землі.

Ековиховання дітей реалізовується завдяки співпраці дитячої бібліотеки з КПНЗ «Станція юних натуралістів», екоактивістами м. Павлограда: ГО «Файноград», БФ «Турбота», загальноосвітніми та дошкільними закладами міста. Проводиться систематичне інформування батьків і дітей про цільову міні-програму «ЕКО Равлик вчить, як природу любить!» у соціальних мережах та на блозі Центральної дитячої бібліотеки.

Програма передбачає:

◇ впровадження сучасних ефективних форм освітньої екологічної роботи в соціокультурну діяльність бібліотечного закладу;

◇ залучення дітей та учнівської молоді до активної природоохоронної діяльності;

◇ виховання любові, чуйності, доброзичливого ставлення до об'єктів природи;

◇ виховання потреби у спілкуванні з природою, уміння спостерігати та відчувати її красу і гармонію;

◇ виховання культури поведінки, відповідальності за свої вчинки у природі;

◇ формування здатності та вмінь піклуватися про природні об'єкти і своє здоров'я;

◇ екологічно спрямована діяльність.

Фестивальна діяльність. У центрі Павлограда на стіні Центральної дитячої бібліотеки, що виходить на бульвар Якова Голубицького, шестеро павлоградських художниць і активістів намалювали яскравий мурал. На ньому зображені мальовничі українські пейзажі, зелені луки та дерева, лелеки. Цей арт-об'єкт присвячений охороні навколишнього середовища та виконаний у межах проекту «Еко-равлик». Автор муралу – павлоградська художниця Євгенія Тищенко. А результатом його створення стала співпраця дитячої бібліотеки та молодіжної ГО «Файноград». 18 травня 2019 року відбувся арт-фестиваль «Еко-Равлик». Протягом шести годин активісти розповідали про пункти прийому вторсировини, проводили майстер-класи, ярмарок корисної продукції. Тут, на бульварі, грали музиканти. Протягом дня учасники акції ділилися своїм досвідом сортування відходів, проходили квести, переможцям вручали екоторбинки. Наприкінці дня для присутніх виступили музиканти джаз-бенду «ТОІС» і рок-групи «Свій Серед». Цього дня бібліотека була епіцентром всього дійства. Фестиваль привернув увагу великої кількості людей громади, мер міста був почесним гостем молодіжного екоактивізму. В ЗМІ вийшло шість публікацій та п'ять відеорепортажів, про нас писали навіть «Вісті Придніпров'я». Тепер біля фасаду бібліотеки проводиться багато різних активностей бібліотечних і міських заходів.

ЕКО дерево ІДЕЙ. У старшій читальній залі бібліотеки встановлений арт-об'єкт «ЕКО дерево ІДЕЙ» у межах екологічного проекту «ЕКО Равлик вчить, як природу любить!» Це дерево виступає інструментом впровадження сучасних ефективних форм освітньої екологічної роботи в соціокультурну діяльність бібліотечного закладу. Об'єкт допомагали встановити наші давні друзі, пар-

тнери по проекту Міжнародної організації з міграції Юрій Растрюха й Іван Грабовецький. Матеріали для об'єкту (спил дерев) на прохання заступника директора Л. Бабічевої надали співробітники КП «Затишне місто» (директор В.В. Коріневський), за що ми їм щиро вдячні. Все інше власними руками: інтернет нам в допомогу, фантазія, фетрові листочки з комашками, які чарівно знімаються, переміщуються. Це дерево навчає, віщує, залучає до гри. Дитина тут активний учасник, і їй зовсім не нудно знайомитись з правилами існування в природі світу.

Маленьке видавництво «Мушля» засноване у 2020 році нашою землячкою, письменницею Тетяною Руменко. «Мушля – домівка маленького дива. Наші книжки – це не просто історії: це магія слів, що допомагає виховувати нове покоління на основі важливих цінностей. Ми прагнемо навчити маленьких читачів усвідомлювати важливість кожної істоти, любити планету і піклуватися про неї». Перша книжка видавництва – «У пошуках зимового сну» Тетяни Руменко. Це історія про ведмежат, які мешкають у реабілітаційному центрі. Двадцять гривень із кожного примірника видавництво перераховує на потреби тва-

рин, які мешкають у притулку WHITE ROCK Bear Shelter. Також у кожній нашій книжці ховається сюрприз – насіння ялинки. Допитливий читач зможе не тільки зрозуміти свою відповідальність перед навколишнім світом, а й спробує власноруч виростити справжнє дерево. Тетяна пише екологічне фентезі яке, за словами авторки, допоможе виховати покоління маленьких планетолюбів. Її книжки підіймають питання збереження природи, тваринного світу. До того ж вона добре володіє дитячою аудиторією.

Онлайн конкурси + «Творча галерея»... Інструментом виховання екологічних знань, навіть у карантинний період, стали конкурси та співпраця з КЗ «Мистецька школа №1», яка триває вже 25 років. І дітки, наші читачі, стали переможцями не одного конкурсу. 6 травня у Центральній дитячій бібліотеці активні учасники екологічного онлайн-конкурсу малюнків «Дивосвіт навколо нас» отримали свої призи і нагороди. Командна робота завжди приносить гарний результат. До речі, всі дипломи колективом створюються під кожен конкурс індивідуально, і дизайн їхній є неповторним, що дуже подобається і педагогам, і дітям.

Тема цього проекту ніби спрацювала на попередження в зв'язку з подіями, що відбуваються навкруги, епідемія закінчиться, але світ після неї буде іншим. Більше уваги приділятиметься екології, поширенню здорового способу життя, профілактиці та превентивним заходам.

*Лариса Бабічева,
заступниця директора КЗ «Павлоградська
МЦБС»*

ДИТЯЧІ БІБЛІОТЕКИ – ЦЕ ЗАКЛАД, ДЕ ВИРУЄ ЖИТТЯ

(з досвіду роботи Комунального закладу культури «Міська дитяча бібліотека»

Криворізької міської ради)

Бібліотека... Тут уявні світи оживають... треба лише бути уважним. Десь вирує шторм, десь пізнають зірки, хтось бореться за життя, а там, за затертими палітурками зароджується кохання, яке живе віками. Слова, рядки, романи, поеми, наукові роботи, історичні хронології, преса, інтернет... Що буде далі? І, що би не було, бібліотеки ретельно зберуть все цінне, додадуть до вже зібраних своїх скарбів і далі пливтимуть у світі прогресу, історії та знань у всесвіті людей і для людей.

Сучасна бібліотека є центром перетину

паралельних світів, машиною часу, затишним диванчиком, клубом, майстернею або навіть дитячим майданчиком. Місцем, де одночасно можна поринути у минуле та зазирнути у майбутнє, торкнутися таємного і відчути магічне.

Розвиток мережі дитячих бібліотек міста розпочався в 1946 році минулого століття. За період з 1951 по 1965 роки відкрито вісім районних дитячих бібліотек, тому з'явилося по декілька бібліотек за №№ 1, 2, 3 – це зму-

дитячих бібліотек, ввести єдину нумерацію і присвоїти бібліотекам назву «міська». З 1968 по 1975 роки дитячі бібліотеки відкривали щорічно. В жовтні 1979 року згідно з рішенням міськвиконкому № 6/399 від 01.11.1978 року 18 дитячих бібліотек міста об'єдналися у Централізовану бібліотечну систему для дітей. 30.06.1999 року на її базі для дітей створили комунальний заклад культури «Міська дитяча бібліотека».

На сьогодні КЗК «Міська дитяча бібліотека» Криворізької міської ради об'єднує Центральну бібліотеку та 19 бібліотек-філіалів, розташованих у всіх районах міста. Штатна чисельність працівників закладу – 128 осіб, які переймаються долею майбутнього покоління і роблять все можливе для покращення іміджу бібліотек для дітей і щорічно надають бібліотечні послуги більше 55 000 користувачам.

Сьогодні бібліотеки активно займаються програмно-проектною діяльністю. Робота за програмами дає можливість вирішувати актуальні проблеми в обслуговуванні населення, допомагає залучати потенційних спонсорів, зацікавлені організації, сприяє підвищенню іміджу бібліотеки в суспільстві.

Основа сучасної проектної діяльності – сервісна орієнтація, оскільки в результаті реалізації проекту виникають нові освітні, інформаційні, культурні та соціальні послуги, нові пропозиції, нові можливості. Саме тому вперше в 2017 році наш заклад узяв участь у конкурсі проектів місцевого розвитку «Громадський бюджет-2018» (проект «Бібліотека – світ нових можливостей»).

У 2018 році завдяки активному голозуванню мешканців міста, заклад переміг у міському конкурсі проектів «Громадський бюджет-2019» з проектом «SMART TV в дитячі бібліотеки». Після його реалізації всі дитячі бібліотеки-філіали отримали широкоформатні телевізори з функцією SMART. Телевізори дали можливість демон-

струвати мультфільми для малечі, проводити скайп-спілкування з однолітками з інших бібліотек України та зарубіжжя, віртуальні зустрічі з українськими письменниками, вдосконалювати творчі здібності читачів, переглядаючи майстер-класи, а функція караоке надала можливість користувачам виявляти свої таланти.

У 2019 році закладу пощастило вдруге. Проект «З ляльками граємося – книжки читаємо» набрав найбільшу кількість – 3 522 голоси підтримки громади у своїй категорії та здобув перемогу і був реалізований в 2020 році. Закуплені 17 ростових ляльок надали можливість проводити яскраві, цікаві та незабутні масові заходи, а спілкування з ляльками, залишають незабутні спогади у наших користувачів, і вони ще не раз повертаються в дитячі бібліотеки.

Проект «Інтерактивний світ творчості» був реалізований на базі бібліотек-філіалів №5 і №11, завдяки якому були придбані чотири ноутбуки.

У 2020 році здобули перемогу два проекти «Бібліотечний Ігроленд» і «Бібліохаб – гуртує дітей», які дозволяють перетворити Центральну бібліотеку і бібліотеку-філіал №13 на соціокультурні та дозвілєві центри.

Сьогодні дитячі бібліотеки міста – це, передусім, місця проведення вільного часу в спілкуванні з літературою, культурою і мистецтвом, з можливістю доступу до найсучасніших інформаційних технологій. Бібліотеки не бояться змін, вони впевнені в своєму праві на існування в ХХІ столітті. Бібліотекарі постійно прагнуть вдосконалення, можливо, в цьому і секрет цікавого та довгого життя.

*Олена Філанчук,
директорка КЗК «Міська дитяча
бібліотека» Криворізької міської ради*

КІНОКЛУБ В ДИТЯЧІЙ БІБЛІОТЕЦІ: ПОДІЇ І МОЖЛИВОСТІ

Естетичне виховання посідає одне з провідних місць у національному вихованні, й, водночас, має формувати багату, орієнтовану на загальнолюдські цінності, особистість.

Бібліотеки покликані шукати шляхи цілеспрямованого впливу на естетичний розвиток особистості. Тому дитяча бібліотека КЗК «Жовтоводська ЦБС» вибудовує, виходячи з поставлених перед собою цілей та наявних можливостей, систему заходів, які допомагають підростаючому поколінню поглиблювати свої знання в галузі мистецтва, сформувати особисте естетичне світосприйняття, естетичні смаки, розвинути творчі обдарування.

З метою підвищити рівень пізнавальної активності у дітей, попит на художню літературу та літературу з питань мистецтва, формувати їхні естетичні почуття, смаки, погляди та художні здібності, фахівці бібліотеки у проведенні заходів використовують різні форми масової роботи естетичної спрямованості: презентації книг, літературні години, години спілкування, мовно-літературні конкурси, казкові подорожі, вікторини, квітково-книжкові вернісажи, портрети майстра; організують різноманітні книжкові виставки: виставку-інсталяцію, виставку-портрет, виставку-творчість, виставку-конкурс тощо.

Мистецтво кіно має велику силу естетичного, морального та емоційного впливу. Для дітей це не тільки спосіб проведення вільного часу, але й дієвий інструмент формування особистості, зокрема виховання гарного смаку в царині кіномистецтва. А якщо говорити про екранізацію художніх творів, то це – найдієвіший медійний метод просування книги та читання.

Кіномистецтво, колись таке популярне, переживши період відступу перед телебаченням і домашнім відео, знову починає привертати до себе увагу прихильників великого екрану, озброївшись сучасними технічними винаходами.

У 2016 році дистриб'юторська компанія «Артхаус Трафік» оголосила про відкриття доступу до каталогу фільмів для некомерційних показів, пізніше проект трансформувалася в постійно діючу платформу «Кіноклуб. Всеукраїнська мережа», яка сприяє розвитку кіноклубного руху, надаючи можливість легально показувати кіно з високою якістю зо-

браження та українським дубляжем. Наразі мережа налічує понад 300 активно діючих кіноклубів на території країни.

Дитяча бібліотека КЗК «Жовтоводська ЦБС» скористалася можливістю попрацювати з новим нестандартним бібліотечним форматом заходів, створила однойменний кіноклуб і долучилася до співпраці з платформою «Кіноклуб. Всеукраїнська мережа». Вже декілька років кіноклуб користується попитом серед широкого кола читачів, кіноперегляди перетворилися на традиційно сімейні.

Дитяча бібліотека стала активним учасником кіноподій, організованих українським кінодистриб'ютором «Артхаус Трафік» у співпраці з іноземними посольствами та культурними центрами.

Кіноклубний фестиваль «Українське дитяче кіно», організований за підтримки Державного агентства України з питань кіно та Фестивалю «Чілдрен Кінофест», представляв у своїй програмі кращі дитячі фільми, створені за останні роки. В межах фестивалю дитяча бібліотека провела безкоштовні покази пригодницького біографічного фільму «Іван Сила», знятого за книгою Олександра Гавроша «Неймовірні пригоди Івана Сили, найдужчої людини світу», анімаційного фентезі-фільму «Микита Кожум'яка», знятого Мануком Депоном за мотивами однойменної казки Антона Сіяніки, комедійно-музичної стрічки «Сурмач» – призера Першого Міжнародного фестивалю кіно для дітей і підлітків.

Не менш важливою подією для відвідувачів бібліотеки став перегляд фільму «Зоопарк» спільного виробництва Ірландії та Великої Британії, що відбувся у межах фестивалю «Нове британське кіно», організованого компанією Артхаус Трафік за підтримки Британської Ради в Україні.

У програмі кіноклубу «Дитяча бібліотека КЗК «Жовтоводська ЦБС» у 2021 році – норвезька стрічка «Каспер і Емма у театрі»; фантастичний фільм для сімейного пере-

гляду «Сів заблукала уві сні» з юнацького конкурсу Берлінського кінофестивалю Generation; роуд-муві «Лос Бандо», стрічканомінант на «Кришталевого ведмеда» за найкращий художній фільм для юнацтва на Берлінському кінофестивалі 2018 року, надані Міжнародним фестивалем мистецтва кіно для дітей і підлітків Чілдрен Кінофест.

До всіх кінопоказів, що здійснювались у приміщенні дитячої книгозбірні, фахівці закладу організували книжкові виставки за тематикою кінопереглядів, що, безумовно, сприяло посиленню ефекту сприйняття фільму.

На початку 2021 року дитяча бібліотека долучилася до проекту «Віртуальний Кіноклуб» – цифрового аналогу проекту «Кіноклуб. Всеукраїнська мережа» від кінокомпанії Arthouse Traffic за підтримки Європейського Союзу за програмою Дім Європи, що дозволило продовжити влаштовувати покази в умовах карантинних обмежень.

Бібліотека створила цифровий аналог свого кіноклубу та запросила всіх бажаючих до

«Є ЛЮДИ, ЯК ЗІРКИ, – ГОРЯТЬ І СВІТЯТЬ ВСЕ ЖИТТЯ: ЛЕСЯ УКРАЇНКА

*(відзначення ювілею видатної письменниці у
Дніпропетровській обласній бібліотеці для дітей)*

Зіркою такої величини є геніальна українська поетеса Леся Українка. 25 лютого 2021 р. виповнилося 150 років від дня її народження. Ім'я її увійшло у свідомість поколінь як символ мужності та стійкості, а творчість була унікальним явищем. Талант поетеси проявився в різноманітних жанрах: ліриці, епосі, драмі, прозі, публіцистиці, багато працювала Леся Українка в царині фольклористики (з її голосу записано 220 народних мелодій). Особливістю творчості Лесі є звернення поетеси до живої української сучасності, проблем національної гідності, готовності до боротьби за свободу і незалежність. Літературознавці стверджують: Леся Українка стала першопроходцем фемінізму, започаткувала

безкоштовних онлайн-переглядів. В межах кіноклубного онлайн-фестивалю «Кенгуру Фест», який проводила компанія «Артхаус Трафік» за підтримки посольства Австралії в Україні, для онлайн-переглядів учасникам кіноклубу пропонували пригодницьку мелодраму «Лев» і документальну картину «Вжити в глушині», а також одразу дві стрічки еко-тематики: зворушливий пригодницький фільм для родинного перегляду «Мій друг містер Персіваль» і документальний фільм про зміни клімату «2040».

Покази високоякісних фільмів, що увійшли до програм фестивалів, мають позитивні результати. Вони сприяють збільшенню інтересу до читання через популяризацію кращого вітчизняного та світового кіномистецтва, вихованню кінокультури у підростаючого покоління, проведенню змістовного дозвілля під час переглядів кінофільмів та спільного їх обговорення. А кіноклуб «Дитяча бібліотека КЗК «Жовтоводська ЦБС» – не просто місце для перегляду кінострічок, свого роду майданчик для спілкування й інтелектуального розвитку, який стимулює своїх відвідувачів читати художні твори, за якими створені кінострічки, допомагає формувати смак і розбиратися в кіно.

*Інна Неделяєва,
заступниця директора по роботі з
дітьми КЗК «Жовтоводська ЦБС»*

нову українську жіночу прозу, сьогодні цю традицію впевнено продовжили Ліна Костенко, Оксана Забужко. Спадщина письменниці сприяла піднесенню української літератури до світового рівня.

Дніпропетровська обласна бібліотека для дітей підготувала та провела низку заходів до ювілею Лесі Українки. Для того, щоб залучити більше коло читачів, було організовано онлайн флешмоб #Читаємо_Лесю. До нього долучились більше 50 учасників-дітей, підлітків, бібліотекарів, шанувальників літературного спадку поетеси. Кожен із учасників самостійно обрав віршовані рядки і прочитав у записі, який розміщено на сторінці Facebook нашої бібліотеки. У багатьох

фрагментах вражає артистизм і душевність декламування ліричних творів. Також проведено такі заходи: виставку-портрет «Видатна українська донька»; презентацію «Леся Українка – жінка, народжена Україною» для учнів Дніпровського ліцею інформаційних технологій; перегляд фільмів за творами Лесі Українки, відеофільму «Життя і творчість Лесі Українки», відео-знайомство з піснями на слова поетки «Крізь біль розлук у радість зустріч», літературний вечір «Я житиму сльозою серед співів», щоденна цитата з творів Лесі Українки на сторінці бібліотеки «Book Shelf» на Facebook #ЛесяУкраїнка150років.

Під час проведення заходів діти ознайомилися з життям Лесі Українки, дізналися про її дитинство, родину, основні етапи творчості. Наших читачів зацікавили сторінки життя Лесі, непростого, але яскравого, про її почуття, подорожі, дружбу.

У Дніпропетровській обласній бібліотеці для дітей зібрані цікаві видання про життя і творчість Лесі Українки і, безумовно, її твори різних років видання. Цими книгами можна скористатись всім нашим читачам.

Байкеніч Г. Школа патріота: добірка матеріалів про історичні події та видатних діячів 20–21 ст. в Україні / Г. Байкеніч, О. Охрімчук // Позакласний час.– 2019.– № 1.– Школа патріота.– С. 1–48.

Вертій О. З'ясування народних джерел творчості Лесі Українки: наука – школі // Українська мова і література в школі.– 2018.– № 1.– С. 19–23.

Виховна робота в школі: лютий: добірка матеріалів // Розкажіть онуку.– 2020.– № 1 (січень).– С. 17–20.

Горянич М. Леся Українка і я: оповідання / іл. Т. Гущина.– К. Гамазин, 2016.– 48 с., 6 іл.– (12 балів).

Диба А. Дещо про щасливу / нещасну жінку Лесю Українку та чоловіків у її житті // Українська літературна газета.– 2020.– № 6 (27.03).– С. 16–17.

Карп'юк А. Лесині шляхи на Волині // Літературна Україна.– 2017.– № 30 (3.08).– С. 11.

Коротич К. Особливості репрезентації вибачення в листах Лесі Українки // Дивослово.– 2018.– № 4.– С. 43–47.

Корсак І. Творена Талантом. Не позиченим, а власним: то непересічне видання – «Спогади про Лесю Українку. Том 1» // Літературна Україна.– 2017.– № 39 (5.10).– С. 6.

Майданій Т.С. Невідоме про відоме: життєве й мистецьке кредо Лесі Українки // Вивчаємо українську мову та літературу.– 2018.– № 13–14.– С. 26–33.

Масинзова Л.О. Леся Українка. Дитинство поетеси, роль родини в її вихованні. Неповторний світ дитинства у поезіях. 6 клас // Вивчаємо українську мову та літературу. 2018.– № 6.– С. 22–27.

Мосорик Г.М. Видатні особистості на українській гривні: година цікавих повідомлень // Шкільний бібліотекар.– 2018.– № 5.– С. 36–43.

Падалка І.М. Вона в віці майбутні йти повинна...: життя і творчість Лесі Українки: інтегрований урок // Шкільний бібліотекар.– 2018.– № 5.– С. 12–15.

Радчук В. Рудий Панько Миколи Гоголя в дівчачому люстерку Лесі Українки: конгеніальність тлумачки і звітність репортерів // Дивослово.– 2017.– № 6.– С. 37–46.

Салига Т. ...Прекрасна у своїй високій простоті...: Леся Українка в інтерпретації Євгена Маланюка: до 120-річчя від дня народження поетеси // Літературна Україна.– 2017.– № 5 (2.02).– С. 6–7.

Сангаєвська Н.Л. Леся Українка. «Сім струн» життєтворчості поетеси // Вивчаємо українську мову та літературу.– 2018.– № 7–8.– С. 46–49.

Сімчук О. Леся Українка і вередливі кобзарі: як починався український звукозапис // Літературна Україна.– 2–19.– № 27–28 (3.08).– С. 20.

Скупейко Л. Тарас Шевченко у сприйнятті Лесі Українки: грані пізнання // Дивослово.– 2018.– № 2.– С. 21–24.

Устами героїні «Лісової пісні» Леся Українка стверджує:

*Ні я жива! Я буду вічно жити!
Я в серці маю те, що не вмирає!*

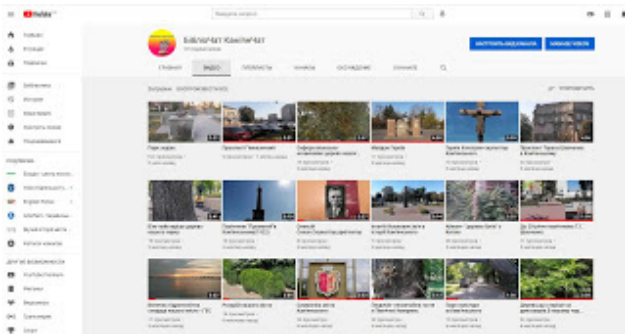
Життя Лесі Українки – це подвиг митця, один із тих, що підносять людину в очах сучасників, робить її незатьмареною зіркою в очах нащадків.

Ольга Прокопович-Ткаченко,
директорка КЗК «Дніпропетровська обласна бібліотека для дітей»

БІБЛІОТЕКИ ОБЛАСТІ – ПРОСТІР ОНЛАЙН YOU TUBE-КАНАЛ НА ДОПОМОГУ БІБЛІОТЕКАРЯМ

Імідж Кам'янського формується у жителів через знайомство з краєзнавством. Тому бібліотеки все частіше використовують у роботі з аудиторією комунікативні технології, спрямовані на просування певного образу міста: квести, інтерактивні зустрічі, краєзнавчі марафони, фотовиставки, інтерактивні ігри, відеоекскурсії.

Бібліотекарі центральної бібліотеки для дітей м. Кам'янського знають, як зацікавити маленьких кам'янчат історією свого міста: у самісінький розпал пандемії створили ютуб-канал краєзнавчих пізнавальних відео про Кам'янське «БібліоЧат Кам'янЧат», розрахований не лише на дітей віком 8–12 років, а й батьків, педагогів, гостей і просто містян, які хочуть більше знати про Кам'янське.

<https://www.youtube.com/channel/UClGJcc4s0DvLRHe8cdjdoGw>

Чому саме такий формат? Автори проєкту Тетяна Дорофеева та Юлія Гунчевська захотіли розповісти маленьким землякам про багату та цікаву історію нашого міста в коротких, змістовних відео замість екскурсій, які дуже складно організувати, а під час карантину майже неможливо. Так виникла ідея створити дитячий краєзнавчий YouTube-канал.

ним супроводом до неї (музичний парафраз ONUKA «Misto»). Також на кожній заставці прописані дані про диктора та монтажера, які з'являються поступово на 5-й секунді, що є лаконічним, і добре сприймається оком.

Ще одна складова – це час донесення інформації: 2–3 хвилини. У сучасному ритмі життя, коли дуже багато інформації й мало часу на її розуміння та осмислення, короткометражні відео дають можливість швидко отримувати нові знання.

Після написання тексту обговорюються та вибираються найкращі ракурси і місця для знімання. Кожне відео знімається у динаміці та на різних локаціях (статичні відео не актуальні). Також підбирається тональність та звучання голосу (діти не люблять зарозумілий і нудний монотонний голос). Обов'язково в кожному відео звучить початок і закінчення – звернення до дітей та адреса нашої бібліотеки.

Кожне відео знімається частинами, які потім монтується у відеоредакторі з поступовими та лаконічними переходами, що не заважають сприймати цілісну подачу інформації.

Розроблені: акаунт You Tube-каналу, міні-плакат, іконка, рекламний проспект, візитівки.

2–3 хвилинні відеоролики присвячені видатним людям, пам'ятникам, символіці міста, проспектам і вулицям, майданам і паркам, цікавим туристичним і артоб'єктам.

Героями відео стали скульптор Гарнік Хачатрян, творець пам'ятника Прометей Олексій Сокіл, лікар Олекса Коваленко, учасниця інтернаціонального визвольного руху під час Другої світової війни Галина Романова, краєзнавець, письменник, громадський діяч Олександр Слоневський, поет Володимир Сіренко та інші.

Окремою сторінкою на каналі є її екологічна складова. Щоб прищепити дітям любов до живої природи, навчити їх бачити красу навколо, знати, цінувати та берегти зелене багатство, бібліотекарки розповідають маленьким кам'янчанам про незвичайні та рідкісні дерева нашого парку – софору, катальпу, айлант, гінкго-білобу та інші. В планах дитячого каналу екологічні відео про проблему сміття.

Цікавим і новим явищем в артпросторі міста стали мурали, настінні графіті, топіарії, ковані скульптури та інші туристично

привабливі об'єкти: блакитне озеро, фонтани Кам'янського, розарій, Середньодніпровська ГЕС та інші туристично привабливі об'єкти – місця, котрі діти можуть відвідати з родиною і показати гостям нашого міста.

Але це не прості відео. Це відео-загадка.

Щоб стимулювати дітей до перегляду роликів, бібліотекарки вигадали дуже цікавий спосіб: в одному відео знімали іграшку з ім'ям на літеру «Б», в другому – «І», у третьому – «Б», четвертому – «Л», п'ятому – «І» і так само в інших роликах кодувалася відповідна літера – «О», «Т», «Е», «К», «А» й лише після перегляду відео нарешті з'являлось очікуване слово «БІБЛІОТЕКА».

Презентація ютуб-каналу відбулася у вересні в День народження нашого міста. Через жорсткі карантинні заходи, на жаль, бібліотекарі не змогли відсвяткувати цей день у звичному режимі, але ж вихід знайшли, влаштувавши запальний краєзнавчий квест «Кам'янському – 270!»

Для підготовки до квесту гравцям треба було передивитися всі відео бібліотеки на You Tube-каналі «БібліоЧат Кам'янЧат». Крім того, уважні глядачі виписали імена наших ляльок із відео, щоб розгадати таємний код бібліотеки. Імена Томатика, Барбі, Енея, Іриски, Бухтика, Людвіга, Івасика, Ониська, Антипка і Колька Колючки діти склали в слово «Бібліотека». Квест проведено у великому темпі, він сподобався учасникам.

Уже створено та опубліковано 28 коротких пізнавальних відео. Найпопулярніші: «Про-

спект Гімназичний» (1,2 тис. переглядів), «Дерево, що старіше за динозаврів? У нас у місті є таке дерево!» (1800 переглядів), «Парк культури та відпочинку» (понад 900 переглядів), «Кам'янське – місто магнолій» (1,6 тис. переглядів), «Софора японська» (понад 700 переглядів), «Римо-католицький костел Святого Миколая» (1,2 тис. переглядів), «Арт-об'єкти Кам'янського» (1,5 тис. переглядів) тощо.

Карантинні обмеження та дистанційне навчання в школах породжують нові, альтернативні шляхи роботи бібліотекарів. Через Viber-зв'язок учням колегіуму №16 запропонували урізноманітнити домашні завдання бібліотечними родзинками-вікторинами, загадками, завданнями.

Розробили питання, додали посилання на відео на ютуб-каналі «БібліоЧат Кам'янЧат» і почали отримувати відповіді. Деякі діти навіть зробили світлину на фоні пам'ятника Т.Г. Шевченку, який був у питанні «В якому році відкрили пам'ятник Т. Шевченку в Кам'янському?».

Робота і зворотний зв'язок тривають... У авторів бібліотечного проєкту заступниці директора Кам'янської централізованої бібліотечної системи Тетяни Дорофєєвої та бібліотекарки Юлії Гунчевської ще багато цікавих знахідок.

*Тетяна Герасюта,
заступниця директора КЗ «ЦБС
м. Кам'янського» КМР Кам'янської
міської ради*

ЛОКДАУН І КАРАНТИН НЕ СТАЛИ НА ЗАВАДІ ЦЕНТРУ «ВІКНО В АМЕРИКУ»

Інформаційно-ресурсний центр «Вікно в Америку», що діє при відділі документів іноземними мовами Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки з 2004 року, є грантовим проєктом співпраці ДОУНБ і Посольства США в Україні. Завдяки рокам плідної співпраці бібліотека отримала чудову книжкову колекцію документів англійською мовою, якісне комп'ютерне та мультимедійне обладнання, 3D-принтер, підвищила професійність і обізнаність бібліотекарів. Усі ці роки Центр активно працює з викладачами англійської мови, налагоджено соціальне партнерство зі школами міста та з Дніпропетровським національним історичним музеєм, регулярно проводяться заходи поза межами бібліотеки. Безперерв-

но відбуваються заходи для громади, працюють англійськомовні клуби, організуються інформаційно-документальні виставки. Активно ведуться сторінки Центру на сайті ДОУНБ і в соціальних мережах «Facebook», «Instagram», «Blogger».

З початком карантину постало питання переходу на дистанційні форми роботи. Було продумано та реалізовано ряд онлайн-заходів, враховуючи різноплановість тематики, форм роботи для різних категорій відвідувачів і вікових груп. Навчально-просвітницькі заходи, заходи до пам'ятних і значущих дат з тематичного календаря ЮНЕСКО, ініціативи УБА та Американської бібліотечної асоціації, такі як День ігор у бібліотеці, Міжнародний тиж-

день інформаційної та медійної грамотності, День прав людини та багато інших цікавих і змістовних заходів знайшли свою реалізацію в онлайн-форматі.

Більшість заходів інформаційно-ресурсного центру були навчальними, жителі міста Дніпра могли безкоштовно вивчати англійську мову і поліпшувати розмовні навички, але також було проведено багато просвітницьких заходів, які знайомили відвідувачів із цікавими людьми, явищами, подіями, громадським життям і культурою США. Заходи були різними за формою (клуби, лекції, уроки, перегляди фільмів, ігрові сесії тощо) і проводилися для різних категорій відвідувачів і вікових груп (вчителі, студенти, старші школярі, молодші школярі).

Особливою популярністю за кількістю відвідувань і оцінкою читачів користуються: англомовний клуб «Добра розмова», масовий курс «Активуй англійську!», клуб любителів американського кіно, проєкт «Пізнавай Америку» (Discover USA) – тематичні просвітницькі заходи для дітей і підлітків (FLEX). Центр не залишався осторонь всеукраїнських і загальнобібліотечних проєктів, провівши «Тиждень інформаційної та медійної грамотності» і «Тиждень правової грамотності». Багато зусиль витрачено на залучення волонтерів до бібліотеки та співпрацю з партнером Центру – освітнім проєктом Access, спрямованим на талановиту молодь, яка отримала стипендії на вивчення англійської мови.

Безліч позитивних відгуків отримав ряд реалізованих Центром проєктів, таких як «Інформаційна та медійна грамотність для вчителів» для групи вчителів англійської мови з міста Дніпро та області, що підвищували кваліфікацію в Дніпропетровській академії неперервної освіти (ДАНО); проєкт «Культурний міст Україна-США», реалізований в умовах повного карантину в Україні. Весь цей час керівниця Центру, члени англомов-

ного клубу «Добра розмова» та американка українського походження, професійний філолог пані Тамара Красовська (Каліфорнія, США) зустрічалися онлайн, використовуючи для віртуальних зустрічей платформу ZOOM. Висока якість та позитивні відгуки про цей проєкт, спонукали продовжувати його і надалі.

У період пандемії отримав новий формат англомовний клуб «Добра розмова», який наразі проводиться в двох форматах – офлайн і онлайн, тобто, учасники можуть прийти до бібліотеки чи приєднатися онлайн через конференцію ZOOM. У цьому проєкті особлива вдячність волонтерам і друзям Центру: Шону Робертсону (американець), Джо Морісону (австралієць), Нейтону Фонгу (канадієць), Юрію Школі та Юлії Чепишевій, вони постійно спонукають до дискусій в клубі та обговорення складних тем.

Інформаційно-ресурсний центр «Вікно в Америку» гідно зустрів виклики світової пандемії через COVID-19, зумів переформатувати свою роботу і залучити до онлайн-спілкування волонтерів і всіх бажаючих вивчати англійську мову, дізнаватися більше про культуру і життя світу. Керівник центру «Вікно в Америку» Світлана Усенко модерувала зустрічі, робила рекламні оголошення, надавала технічну підтримку, добирала і демонструвала ілюстрації до тем, що розглядалися, активно популяризувала діяльність на сайті та в соцмережах. А користувачі продемонстрували високий рівень цифрової грамотності та бажання продовжувати вивчати англійську мову в умовах пандемії коронавірусу і карантину в Україні та США. Члени онлайн-клубів отримували і виконували домашні завдання, демонстрували покращення знань і цим мотивували викладачів-наставників продовжувати зустрічі.

*Світлана Усенко,
керівниця ІРЦ «Вікно в Америку» ДОУНБ*

ЩО НОВОГО У БІБЛІОТЕЦІ?!

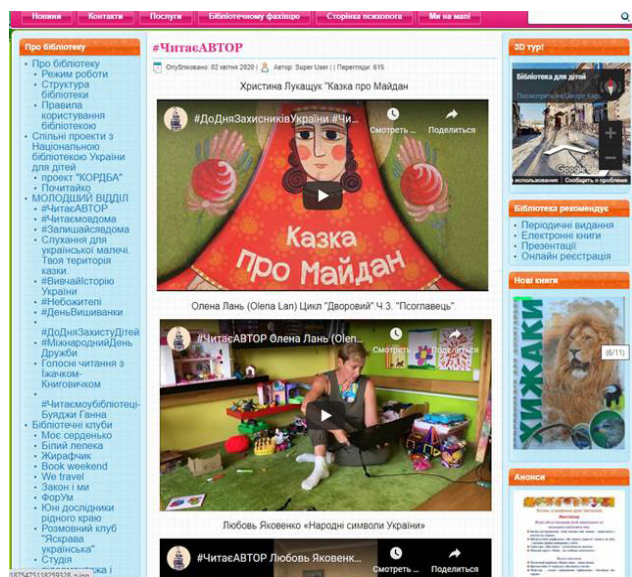
Що робить бібліотека під час пандемії, коли діє заборона на відвідування дітьми бібліотек?! У цей час співробітники Дніпропетровської обласної бібліотеки для дітей почали освоювати нові форми роботи з користувачами – online. Звичайно, наша бібліотека мала досвід роботи з читачами поза межами бібліотеки через мережу

«Інтернет»: у нас є сайт бібліотеки: <http://biblio-child.dp.ua/>, ведемо сторінки у Facebook: Дніпропетровська обласна бібліотека для дітей – <https://www.facebook.com/bibliodnpr>, Знайлики Читайлики – <https://www.facebook.com/> – де ми розповідали користувачам про заплановані та проведені заходи.

Але під час пандемії COVID-19 ми

вимушені були знайти нові форми роботи з користувачами, які допомогли б залучити читачів до online-спілкування з книгою.

Ми звернулися за допомогою до Дніпропетровської обласної організації Національної спілки письменників України з пропозицією створити рубрику #ЧитаєАВТОР, і першою відгукнулася наша добра знайома Еліна Заржицька, яка своїм завзяттям допомогла залучити багатьох письменників до співпраці. Наші користувачі мали нагоду познайомитися з багатьма письменниками Дніпропетровщини і не тільки, до акції приєдналися письменники і з інших куточків України та світу.

У бібліотеці завжди проводиться дуже багато різноманітних презентацій нових книжок, і ми не хотіли залишити наших читачів без цих чудових зустрічей з новими героями та їхніми авторами. Тому наші презентації перетворилися на відеоформат. Так ми провели презентації електронних книжок: «Мама просять пам'ятати» (<https://youtu.be/AFarberbgNY>), «Йому тринадцятий минало...» (<https://youtu.be/BM9JBTY-04>) і друкованої збірки «Вишиванка для сонечка» (<https://youtu.be/c0-aqr8S9E>). Користувачі мали нагоду познайомитись із співавторами збірок, переглянути лялькові вистави за деякими творами і ще багато цікавого дізнатись, а головне, що презентації можна переглянути у будь який час на нашому каналі в YouTube (https://www.youtube.com/channel/UCg8dZ5dr0thMvHpJMQOTRDw/featured?view_as=public).

Для того, щоб користувачі не тільки переглядали підготовлені матеріали, а й брали у них активну участь, були започатковані

акції #ДеньВишиванки, #ДоДняЗахистуДітей. Кожен із учасників може взяти участь у запропонованих акціях, зробивши власне відео і надіславши його на електронну адресу бібліотеки. Під час підготовки акції #ДоДняЗахистуДітей за пропозицією письменниці Марії Дружко ми приєднали ще #письменики_та_діти, де автори самі презентували свої твори дітям. Ці матеріали були розміщені на сайті бібліотеки, у соціальних мережах «Facebook», «Instagram», а також на нашому каналі в YouTube.

Не забували ми і популяризувати книжки на допомогу шкільній програмі – «Залишайся вдома. Вивчай історію України», «Залишайся вдома. Вивчай історію Стародавнього світу», які проводили провідна бібліотекарка відділу обслуговування дітей дошкільного та молодшого шкільного віку Т.В. Монська та завідувачка відділу зберігання, гігієни і реставрації документів Л.М. Чорна.

Під час карантину у бібліотеці організовано новий клуб, який уже став дуже популярним серед користувачів. Це розмовний клуб «Яскрава українська», який веде провідна бібліотекарка відділу довідково-бібліографічного та інформаційного обслуговування О.Л. Орлова.

Завдяки новим технологіям ми зуміли організувати дві незвичайні зустрічі з дніпровською письменницею, членкинею НСПУ і НСЖУ Еліною Заржицькою та маленькими читачами з бібліотек Київської та Кіровоградської областей. Це стало можливо завдяки використанню програми ZOOM. Діти зуміли, не порушуючи режиму карантину, особисто поставити питання улюбленій письменниці та запросити її на гостини.

Багато цікавого сталося під час карантину! Ми вдячні усім, хто відгукнувся на наші акції, хто допомагав засвоїти нові комп'ютерні програми, надихав на створення нових лялькових вистав, надавав згоду на використання власних матеріалів.

До нових зустрічей у бібліотеці і на безмежних просторах Інтернету.

*Анастасія Світлична,
завідувачка відділу обслуговування дітей
дошкільного та молодшого шкільного віку
КЗК «Дніпропетровська обласна бібліотека
для дітей»*

Під час карантину інформаційне поле стало більш конкурентним, обставини диктували попит і зацікавленість. Ми працювали на наших електронних локаціях у звичайному режимі з урахуванням часу, власних потреб, запитів аудиторії. Працювали ще у більшій комунікативності та реагували на все, що трапляється у нашому бібліотечному житті та світі навколишньому.

Наша «Бібліотечна універсалка», рубрики СПЗЗ – «На долоні історії», «Пунктир», «Світ знань нових видань». Кількість публікацій не зменшилась, навпаки. Ми розповідали про відомого всім та невідомого нікому Барона фон Мюнхгаузена; осягали «дурниці», що принесли славу Шарлю Перро та «мандрівні університети» Григорія Сковороди; мали «особистий зв'язок» із думками Оксани Забужко; вглядалися у творчість «живописця внутрішнього світу», письменника творчість якого в оригіналі ретельно вивчали Федір Достоєвський та прихильниками якого були Олександр Пушкін і Василь Жуковський – Ернста Теодора Вільгельма Гофмана; вивчали подробиці поетичної повісті «Тіні забутих предків» «солнцепоклонника» Михайла Коцюбинського; долю людини, яка жила так, як проповідувала – Володимира Винниченка; наvertsалися до крилатих висловів Василя Шкляра.

Ми рухалися по сонячному променю пунктирами життя заступниці директора з наукової роботи Тетяни Абраїмової у рубриці «Портрет у бібліотечному інтер'єрі», розгадували символіку маку в «На долоні історії», гортали сторінки нових видань. Ми готували до публікацій, редагували та розміщували матеріали наших колег у рубриках «Обличчя ріднокраю», «Що читають бібліотекарі», «Діалоги із мистецтвом»...

У топ переглядів за цей час – рубрики «Пунктир» і «Що читають бібліотекарі». За-

галом для рубрик сектору за цей період написано 35 матеріалів. Відвідування блогу у квітні склало 4 513 осіб – це топова кількість відвідувань за всі роки існування ресурсу.

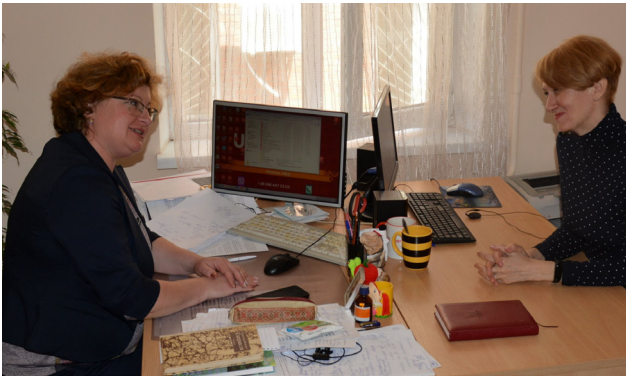
Безумовно, інформаційною візитівкою ДООУНБ є наша офіційна сторінка на Facebook, редакторами якої ми є. В два з половиною рази збільшено за цей період кількість публікацій, охоплення – майже вдвічі (30–33 тисячі), кількість підписників сторінки публікацій збільшено на 53 особи. Паралельно наповнювали й сторінку Twitter, яка має всі показники збільшення, плюс 13 нових читачів. За цими цифрами – контентні розповіді про роботу всіх наших структурних підрозділів у часи карантину (написання та візуалізація контентів, розміщення).

Велику увагу приділяли презентації рубрик і сторінок нашого офіційного сайту, персоніфікованим розповідям про джерела з «Краєзнавчої електронної бібліотеки» та «Електронної бібліотеки «Коллекції». Йшлося, зокрема, про Катеринославщину очима відомого етнографа Володимира Бабенка, його «Етнографический очерк народного быта Екатеринославского края», фольклорні записи Івана Манжури, «Сторінки із записної книжки» Володимира Васильовича Сінкевича, перше видання зразка 1604-го року авторства Мігеля де Сервантеса про ідальго Дон Кіхота, один із найбільш повних життєписів полководця, що дійшов до наших днів – «Історія Олександра Великого Македонського».

Ми святкували у нашій стрічці знамені та пам'ятні дати, день народження ДООУНБ і День вишиванки. Тести, віртуальні екскурсії бібліотекою та закладами культури регіону й світу, наповнення Регіональної програми «Читаємо разом». Долучали до Всеукраїнських і регіональних акцій та конкурсів, презентували наші видання до Року Європи в Україні; нашу присутність в електронних ЗМІ; дякували дарувальникам бібліотеки та Фондації Дарини Жолдак за нові надходження дитячої літератури.

Не полишали й рубрику сектору «Book stories. З рук в руки», цього разу ділилися враженнями від захопливого читання Артура Конан Дойля та Люко Дашвара користувачі з Дніпра та Павлограду.

Проекти СПЗЗ «Шляхами долі, успіху та любові» та читацький клуб «Українське вікно

до японської душі» теж отримували нове дихання, й ми розповідали про наш творчий мультимедійний процес на сторінках соціальних мереж.

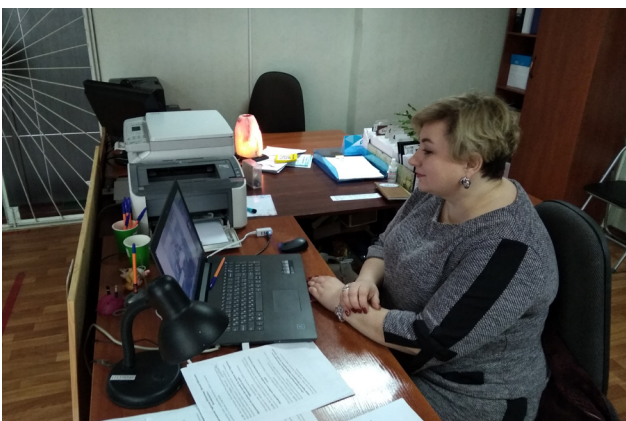
Звісно, не могли ми оминути можливість обговорити майбутнє PR-просування проєктів ДОУНБ. Зустріч завідувачки сектору Олени Ємельянової з продюсером UA: Українське радіо Дніпро Вікторією Сідоренко тому підтвердження.

Портал «ДніпроКультура» – ще одна локація для спілкування. Творча, відкрита.

БІБЛІОМІСТ «ЛЕСИНИ ДЖЕРЕЛА» ВІДБУВСЯ! ОНЛАЙН ЗВ'ЯЗОК Є!

З нагоди 150-річчя з дня народження Лесі Українки в Центральній міській бібліотеці ім. Г.П. Світличної міста Павлограда між трьома областями, Дніпропетровською, Полтавською та Запорізькою в форматі онлайн-конференції відбувся бібліоміст «Лесині джерела». Мета заходу – підтримати читання українською мовою, популяризувати творчий спадок Лесі Українки, обмінятися практичним досвідом впровадження онлайн-обслуговування бібліотечних користувачів, широко інформувати громадськість про сучасні бібліотечні онлайн-сервіси, їх розширення і урізноманітнення під час пандемії.

Організатор – Комунальний заклад «Павлоградська міська ЦБС». Спікерами стали спеціалісти Полтавської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Олеса Гончара, Гадяцької

Героями матеріалів стали відома в Україні зооволонтерка Вероніка Конькова, яка розповіла про незалежність, енергію року та про те, що назавжди. Ще одна зустріч була з чудовою юною майстринею Зразкового Центру української культури «Коло калинове» Міського палацу дітей та юнацтва Олександрю Малюк, яка є партнеркою проєкту СПЗЗ «Джерела духовності». Героєм матеріалу з продовженням став і письменник, лауреат премій імені Олеса Гончара та імені Валер'яна Підмогильного, член Спілки письменників України Микола Невидайло.

Такими були ці три місяці. У підсумку можна сказати: ми не втратили, а сповнилися новими бажаннями творити та конкурентноспроможно опанувати інформаційний простір території можливостей. Разом із вами та для вас.

*Олена Ємельянова,
завідувачка сектору соціокультурних проєктів і зовнішніх зв'язків КЗК «ДОУНБ»*

публічної бібліотеки ім. Лесі Українки (Полтавська область), Мелітопольської центральної бібліотеки (Запорізька область). Модератором заходу виступила методистка Павлоградської ЦБС Тетяна Борисенко.

Протягом двох годин бібліотечні працівники, представники клубних об'єднань (всього 21 учасник) знайомилися з краєзнавчими перлинами регіонів, інноваціями у бібліотечній справі та новими онлайн-сервісами, які пропонують користувачам сучасні бібліотеки. А саме, обговорювали теми: «Краєзнавчий туризм в бібліотеці. Досвід бібліотек Полтавщини», «Креативне та цікаве для молоді до ювілею Лесі Українки», «Професійні надбання з досвіду популяризації Лесиного слова», «Досвід організації дистанційного обслуговування користувачів. Просування інформаційних онлайн-сервісів».

За загальним враженням учасників бібліомісту, такі онлайн-зустрічі надзвичайно корисні для зміцнення професійних, громадських зв'язків і налагодження культурного діалогу.

*Тетяна Борисенко,
методист КЗ «Павлоградська міська ЦБС»*

ТВОРЧА ОНЛАЙН-РЕЗИДЕНЦІЯ В БІБЛІОТЕЦІ

З початку року у бібліотеках КЗ «Павлоградська міська ЦБС» реалізується унікальний корпоративний онлайн-проект «Творча онлайн-резиденція «БібCluster». Це – бібліотечний фестиваль різноманітних онлайн-конкурсів тривалістю в рік. Проект покликаний стимулювати користувачів різного віку до читання художньої літератури українських і світових авторів, до самореалізації та самовдосконалення, повернути увагу до сімейних цінностей і збереження народних традицій. Індивідуальні, колективні, образотворчі, літературні, краєзнавчі, дитячі, родинні та інші конкурси об'єднують навколо бібліотек багато талановитих, сміливих і не дуже, профі та початківців, які прагнуть товариського спілкування, нових друзів, нових можливостей.

Тривалий карантин різко змінив наше життя. Коли звичні форми отримання інформації, інтелектуального відпочинку, самоосвіти стали не доступні, бібліотеки швидко навчилися працювати в онлайні, щоб користувачі не відчували емоційних проблем і шкідливого впливу соціальної ізоляції. Сприяти розкриттю творчих і комунікативних навичок покликаний новий бібліотечний сервіс – віртуальний мистецький майданчик для розкриття таланту, фантазії, виховання відчуття здорової конкуренції.

Протягом року ми плануємо провести 43 різноманітних конкурси. І вже відбулися 20 з них! З кожним разом наші конкурси збирають все більше і більше учасників. Якщо перші січневі проводилися за участю невеликої кількості учасників (6–10 чел.), то, наприклад, на онлайн-конкурс асоціативного малюнку на вірші Т.Г. Шевченка до дня народження Кобзаря у березні було подано вже 63

заявки. Уявіть, як складно було журі визначити переможців!

Творчі змагання відбуваються у двох вікових категоріях: діти до 18 років і дорослі. Конкурсні роботи (малюнки, відео, поробки, тексти тощо) надаються в електронному вигляді на адресу бібліотеки, яка проводить певний конкурс. Кожен учасник отримує електронний або паперовий диплом про участь, переможцям вручаються дипломи переможців і сувеніри на згадку. Ознайомитись з проектом в цілому, дізнатися, які конкурси відбудуться найближчим часом, а також познайомитися з роботами конкурсантів, щоб оцінити власні сили, завжди можна на сайті ЦБС ГОЛОВНА | Pmcsbs (wixsite.com) та на сторінках бібліотек у соцмережах (20+) Павлоградська міська централізована бібліотечна система | Facebook або безпосередньо у найближчій бібліотеці. Приєднуйтеся до нас! Вражайте всіх своїм талантом та харизмою!

Тетяна Борисенко,
методистка КЗ «Павлоградська
міська ЦБС»

ПРОЄКТ «СУБОТА. РОДИННИЙ ДЕНЬ У БІБЛІОТЕЦІ»

Іноді проблема є поштовхом до народження нових ідей. А якщо ця проблема стосується багатьох людей, то дещо нове точно зацікавить спільноту.

Бібліотекарки філії №3 з'ясували, що молоді сім'ї з дітьми потребують невимушеного спілкування між собою та з фахівцями (психологом, сексологом та іншими). Запропонували зустрітися в суботу, бо цей день для багатьох не тільки вихідний, але й можливість провести цікаво та корисно час усією родиною. І тут виникла проблема: «Не всі в суботу зможуть прийти, бо немає на кого залишити дітей?». Чи спантеличило це колег? Звісно, ні! З досвіду роботи вони знають, що простір бібліотеки дозволяє проводити два, а іноді і три активності одночасно. Так народилася ідея організовувати заходи паралельно для батьків і малечі в різних локаціях. Наприклад, батькам – зустріч із психологом, а дітям – майстер-клас. Такий формат задовольнив усіх, і проєкт «Субота. Родинний день у бібліотеці» запрацював. Бібліотекарі зустрілися з психологом, обговорили теми та формат зустрічей, зважили всі «за» й «проти» і запросили бажаючих.

«Ресурси твого тіла» – це тема першого групового заняття з психологом. Фахівчиня допомагала всім присутнім зануритись у свій внутрішній світ, відчутти своє тіло та з'ясувати, де в ньому «живуть» емоції. І поки одна група дорослих слухала та виконувала завдання психолога, інша група дорослих вчилася робити з вовни символ прийдешнього 2020 року, діти разом із бібліотекаркою створювали власноруч красу з ниток. Задоволеними були всі!

Відомо, що спільні заходи згуртовують, а в нашому випадку ще й розширюють коло бажаючих. Тож наступного разу на інтерактивну лекцію «Секс у великому місті» аудиторія

дещо збільшилася. І не дарма! Понад дві години активного спілкування, зацікавленість присутніх і актуальність теми для молодих пар зробили зустріч корисною. Батьки навіть забули про дітей, які захоплено виготовляли мило під наглядом майстрині-бібліотекарки.

Першим невеличким досягненням розпочатого проєкту стала велика кількість відгуків після лекції «Секс у великому місті», а також пропозиції та нові запити. Наприклад, батьки ГО «Січеслава» попросили провести лекцію на тему сексуального виховання дітей. І цей запит було виконано. Бібліотечні фахівчині запросили сексолога, тренера з сексуальної грамотності та стосунків. Тож ще одна родинна субота стала цікавою подією для дітей і батьків ГО «Січеслава».

Під час інтерактивної лекції «Психо-сек-

суальне виховання дітей» психологиня запропонувала розглянути такі питання: коли як розповідати дітям про їхню стать, чи сварити дітей, коли вони намагаються зрозуміти, чим хлопчик відрізняється від дівчинки та інші. Батьки активно спілкувалися між собою та з тренеркою. Вона ж провела декілька психологічних вправ, запросила до обговорення життєвих ситуацій і запропонувала розглянути можливі сценарії їхнього вирішення.

Діти не гаяли час і були у захваті від можливості власноруч зробити подарунки своїм близьким. На майстер-класі вони самостійно виготовляли пакування для подарунків, дізнавалися про різні стилі оформлення. І, звичайно, експериментували, проявляючи творчість і фантазію. Орієнтуючись на запити своїх користувачів-клієнтів, тематика родинних зустрічей розширилася.

Тренінг з фінансової грамотності провела фахівчиня у цій сфері, енергокоуч, тренерка фінансової транс-інформаційної гри «Щурячі перегони-2». І доки дорослі здобували нові знання про гроші та бюджет, малеча відкривала свої творчі здібності на майстер-класі з виготовлення подарункових коробочок у техніці скрап-букінг. А потім – загальне фото на згадку. Ще одна субота була цікавою та насиченою для активних родин! За відгуками учасників тренінгу, інформація про фінанси була не тільки актуальною, але і практичною. Всі питання висвітлено і заплановано наступні зустрічі: енергокоуч погодилася знову зустрітися з зацікавленою розвиватися аудиторією і провела тренінг «Сила слова». Тут дорослі дізнавалися, як сказані слова чи навіть думки впливають на наше життя. А діти у цей час виготовляли новорічні віночки на запропонованому майстер-класі від креативних бібліотекарів.

Тренінг «Планування своїх фінансів» став третьою зустріччю з енергокоучем і тренером з фінансової грамотності. Вона з легкістю відповідала на будь-яке питання учасників зустрічі щодо фінансів. А діти в цей час поринули у загадковий світ бібліотеки. Цікаві загадки, портрет улюбленого літературного героя, перегляд мультфільмів – ось невеликий перелік дитячого дозвілля. І на доданок – власноруч створена картина з вовни під лагідним, але пильним керівництвом майстрині Наталі Копчик.

Проект «Субота. Родинний день у бібліотеці» пропонував нові та цікаві зустрічі для усіх бажаючих. Наприклад, сімейні пари знайомилися з правилами складання «Карти бажань», визначалися зі своїми бажаннями та виготовляли особисті неповторні візуалізації разом із психологом. Діти теж не нудьгували, а виготовляли оберіг – ляльку-мотанку «На здоров'я». Кожен учасник майстер-класу розповів, від чого буде захищати його оберіг.

День був насиченим, плідним і багатим на позитивні емоції.

Звісно, це тільки невеликий огляд заходів проекту. На жаль, пандемія та карантинні обмеження призупинили суботні сімейні зустрічі в бібліотеці. Та він продовжується. Бо запропонований формат паралельних заходів сподобався як батькам, так і дітям. Такі зустрічі по-особливому теплі та цікаві. Діти із задоволенням відвідують майстер-класи, а дорослі активно проявляють себе на лекціях і тренінгах.

Проект «Субота. Родинний день у бібліотеці» став популярним. Збільшилася молодіжна аудиторія, розширилось коло відвідувачів, з'явилися нові обличчя. Люди, які почали своє знайомство з бібліотекою через цей проект, й надалі долучались до інших бібліотечних активностей. Інформація про заходи стала з'являтися в місцевих ЗМІ та в соціальних мережах. Відзначимо, що лекції та тренінги проводились виключно фахівцями, які мали офіційні сертифікати та дозволи.

Наші бібліотеки змінюються, трансформуються та розвиваються разом із суспільством, беручи на себе роль громадських центрів, де можна проводити час цікаво і з користю. Саме таким центром для родин із дітьми стала бібліотека-філія №3 з проектом «Субота – родинний день у бібліотеці», постійним партнером в якому є ГО «Січеслава» – об'єднання батьків багатодітних сімей. Хочеться відзначити, що бібліотека-філія №3 багато років працює як центр народно-ужиткового мистецтва «Майстри Нікополя» та завоювала довіру й популярність. Її вдячними користувачами на місцевий «Бюджет участі-2020» було подано проект «Smart-простір в бібліотеці». Він став переможцем, а в бібліотеці з'явилась нова комп'ютерна та мультимедійна техніка, що дало можливість розширити спектр послуг для громади мікрорайону, залучити нових читачів і друзів бібліотеки.

Бібліотечний проект «Субота. Родинний день у бібліотеці» показав, як із проблемних ситуацій може вийти ефективна та продуктивна взаємодія. Головне – не робити акценту на перепонах, а шукати вирішення питань через творчу взаємодію та нові форми роботи.

*Олена Каракуша,
завідувачка методичного відділу КЗ
«Нікопольська міська ЦБС»*

ПЕРЕСЕЛЕНЦІ В ПАВЛОГРАДІ: ПУСКАЄМО КОРИННЯ!

21 червня в Центральній міській бібліотеці ім. Г. Світличної знову було весело та гамірно. Тут відбулася громадська акція «Ми солідарні» з нагоди Всесвітнього Дня біженця. Організаторами акції єдності стали бібліотекарі та ініціативна група матерів-переселенок за грантовою підтримкою Агенції ООН у справах біженців. Із задоволенням ініціативу підтримали молоді лікарі проекту павлоградської «Школи «Мамочка», юні таланти під керівництвом О. Дячкової (ЗОШ №9) та багато інших небаждужих павлоградців.

День єдності в бібліотеці розпочався з дружнього флешмобу «Пускаємо коріння!», під час якого нові павлоградці-переселенці висаджували квіти біля ганку бібліотеки, зізнавалися у любові до нашого міста, розповідали, як саме вони потрапити до Павлограду і чому залишилися саме тут.

ТЕХНОЛОГІЇ МАЙБУТНЬОГО В БІБЛІОТЕЦІ

Світ швидко змінюється і ставить перед бібліотеками нові вимоги. На сьогодні розвиток інноваційних технологій потребує від бібліотекарів креативного мислення, здатності випереджати можливі запити сучасних читачів, постійно розширювати спектр нових видів бібліотечних послуг.

Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Первочителів слов'янських Кирила і Мефодія (КЗК «ДОУНБ») має Центр, оснащений високотехнологічним обладнанням, що дозволяє поряд із традиційними видами бібліотечної діяльності розробляти і впроваджувати проекти в галузі обслуговування читачів із використанням новітніх технологій.

За грантом Посольства США в Україні бібліотека отримала професійний 3D-принтер MALYAN M180, 3D-сканер XYZ 3D Scanner 1A, 3D-ручки 3Doodler – 4 шт. і комплект роботів

Лікарі проекту «Школа «Мамочки» звернули увагу жінок на необхідність своєчасного відвідування гінеколога, познайомили з основами профілактики та ранньої діагностики онкозахворювань. А в цей час маленькі учасники заходу створювали чудових голубів Миру в сімейній бібліотечній арт-майстерні. Всі разом виготовляли браслети-обереги, спілкувалися, чаювали, фотографувалися на згадку.

Соціальні проекти дуже важливі для громади міста. Якщо ви теж так вважаєте, тоді вам до бібліотеки!

Фотовиставка «Пускаємо коріння: шлях інтеграції», відкрита під час акції єдності, працювала в ЦМБ ім. Світличної ще протягом тижня і збрала багато глядачів, які не тільки переглядали світлини, а й доповнювали експозицію власними «історіями успіху».

Досвід участі у міні-грантах задля організації сучасних івентів виявився напрочуд вдалим: разом заповнювали грантівську заявку – згуртувалися ще більше, не економили на витратних матеріалах – усі отримали приємні подарунки, яскраві враження!

Тетяна Борисенко,
методистка КЗ «Павлоградська міська ЦБС»

mBot, Orbotix Sphero 2.0. Техніку було передано у Регіональний тренінговий Центр (РТЦ). Пізніше Центр був дооснащений ще двома 3D-принтерами (XYZ 3D-printer da Vinci J2 1.0 і WANHAO DUPLICATOR 10), які більше орієнтовані на широке коло користувачів.

У межах соціокультурного проекту «Maker Space. Технології майбутнього» у РТЦ проводяться тренінги, майстер-класи

си «Основи робототехніки», «Використання новітніх 3D-технологій в бібліотеці», «Візуалізація і технологія 3D-моделювання» для студентів ДНУ ім. Олесь Гончара, коледжу радіоелектроніки, Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», Міжрегіонального вищого професійного училища з поліграфії та інформаційних технологій та інших груп різних вікових категорій.

Під час карантину було організовано ряд онлайн-тренінгів за темами: «Maker Space: технології майбутнього», «3D-принтер: чарівна «скринька» можливостей», «Літературні герої у казковій країні 3D». Відео-матеріали про це розміщено на каналі ДОУНБ відеохостингу YouTube і на сайті бібліотеки.

Нові бібліотечні сервіси, пов'язані з використанням 3D-друку, викликають як зацікавленість, так і недовіру у користувачів. Однак, слід зауважити, що багато бібліотек світу долучилися до можливості вивчити попит на інформаційні потреби користувачів у даному напрямку. Про це свідчать численні публікації щодо результатів цих спроб у фахових бібліотечних виданнях.

Деякі сучасні 3D-принтери за ціною вже доступніші, ніж останні просунуті моделі смартфонів. Але у свідомості більшості людей вони залишаються дорогими та складними, а об'ємний друк – хобі «не для всіх». Бібліотеки беруть на себе місію популяризувати аддитивні технології й дати базові знання про них усім бажаючим. 3D-друк дає можливість створювати тривимірні об'єкти

через послідовне накладання та склеювання шарів матеріалу. Цю технологію нині успішно використовують у різних галузях – медицині, космонавтиці, машинобудуванні, легкій промисловості, кулінарії та багатьох інших.

Тренінги, які проводяться на базі Регіонального тренінгового центру в межах проекту «Maker Space: технології майбутнього» розкривають широкі можливості роботи з 3D-пристроями, допомагають отримати навички графічного дизайну та на практиці познайомитися з сучасними моделями роботів, спробувати попрацювати з цією технікою, пізнати більше про її властивості. Навчаючи людей цих технологій, бібліотека допомагає їм знайти для себе спосіб самовираження, сприяє розвитку образного мислення, допомагає профорієнтації, закладаючи базу знань про цифрові технології, дизайн та моделювання.

Так, наприклад, головний плюс 3D-друку і сканування в тому, що будь-який бажаючий може змоделювати потрібну йому річ і зробити її самостійно. Нові технології здатні спростити розв'язок багатьох насущних завдань, не кажучи про те, який простір для фантазії вони відкривають!

Сьогодні бібліотека – не лише помічник у безмежному морі інформації, це – простір із сучасними можливостями, де кожен може освоювати нові технології, здобувати корисні навички, реалізовувати креативні ідеї та ставати успішним.

*Ганна Крупій,
заступниця директора з питань
автоматизації КЗК «ДОУНБ»*

ЕКОЛОГІЯ У ПРІОРИТЕТІ: АВТОРСЬКІ БІБЛІОТЕЧНІ ПРОЄКТИ 2021

Навіть офіційний меседж Всесвітнього дня вишиванки 2021 року присвячений традиційній музиці та екологічним проблемам.

Як виховати у людей екозвички? Починати з себе! Це добре розуміють бібліотекарки Кам'янського, впроваджуючи відразу декілька авторських бібліотечних екопроектів для

дітей і дорослих: «Від екології доквілля до екології душі», «Кам'янське – місто магнолій», «Сміття Землі не личить», «Щаслива планета», ЕКОбібліотека тощо.

Чудова зелена, екологічна, естетична ініціатива бібліотекарів бібліотеки на Шевченка у межах авторського бібліотечного проекту «Посади магнолію – подаруй красу місту!» за допомогою членів бібліотечного клубу садівників «Маєток», літературного об'єднання «Віварт», працівників центрального парку культури та відпочинку, ГО «Бджола» втілена у життя. Висаджено 21 магнолію. Це наша маленька спільна перемога. Ще кілька років і містяни повною мірою зможуть насолоджуватися їхньої красою.

Триває екоініціатива «Від екології доквілля до екології душі». За допомогою бібліотекаря учні Гімназії №6 – учасники проекту, висадили іриси, тюльпани, хосту, бузок, клени та влаштували прибирання прилеглої території, бо метою цього проекту є залучення учнів до суспільно важливої та екологічно корисної роботи.

Після роботи із задоволенням переглядали анімаційний фільм Фредеріка Бака «Людина, яка саджала дерева». Навіщо сортувати сміття? Щоб доквілля було світлим і чистим. І цей процес пані Людмила зробила не тільки корисним, але й цікавим, бо пізнавальна гра «Сортувати – це просто!» розрахована саме на це.

Якщо дотримуватись кількох простих правил зі сортування сміття, можна додати свій маленький внесок в цю глобальну проблему. Чому б не долучити до цього дітей?

Перед початком гри дітей ДНЗ «Незабудка» пані Людмила знайомить із правилами, діти розглядають картинки, де показано, яке сміття у який контейнер збирати. На столі розміщено контейнери, а посередині розкладено картинки: папір, скло, метал, пластик. Малятам потрібно було посортувати картинки в різні баки з урахуванням малюнку-асоціації відповідного типу сміття. Діти чудово впоралися з цим завданням.

Бібліотекарі філії №4 зробили свій внесок у порятунок навколишнього середовища. На годинах екологічної грамотності разом із учнями Лицею №13 вчать сортувати сміття за допомогою соціально важливої книжки Галини Ткачук «Книжка про сміття» та мультиків про екологію.

Тема екології є пріоритетною в роботі з читачами Центральної міської бібліотеки для дітей, але екокинг для малечі так не вистачає. Тому книжка-білінгва Богдана Красавцева «Еко-історії для моїх маленьких друзів» – дарунок від автора, ще й з автографом, була дуже доречною.

Екологічне просвітництво розпочали екопроектom «ЕКОпоради на щодень від екобібліотеки».

На власній сторінці фейсбук «Кам'янська центральна бібліотека для дітей» <https://www.facebook.com/kamyanskacdb> за хештегом #ЕКОбібліотека публікують корисні матеріали: про рух плогінгу – такий собі ЕКОфітнес; чому важливо берегти наші первоцвіти; як відмовитися від поліетиленових пакетів; чому не треба купувати штучні квіти для того, щоб віднести їх на могили своїх предків; як через мультфільми заохотити дитину до екологічного способу життя; пропонують

пройти завдання та дізнатись, чи можемо ми сортувати сміття; про те, як дерева у містах не тільки покращують якість повітря та створюють затінок, а ще й сприяють ментальному здоров'ю місцевих мешканців, особливо під час пандемії COVID-19 тощо.

Бібліотекарі навіть створили власний дитячий ютубканал краєзнавчих пізнавальних відео про Кам'янське «БібліоЧат Кам'янЧат», розрахований не лише на дітей віком 8–12 років, а й батьків, педагогів, гостей і просто містян, які хочуть більше знати про Кам'янське <https://www.youtube.com/channel/UClGJcc4s0DvLRHe8cdjdoGw>.

Окремою сторінкою на каналі є її екологічна складова. Щоб прищепити дітям

любов до живої природи, навчити їх бачити красу довкола, знати, цінувати та берегти зелене багатство, бібліотекарки розповідають маленьким кам'янчанам про незвичайні та рідкісні дерева нашого парку – софору, катальпу, айлант, гінкго білобу та інші.

Уже створено та опубліковано 30 коротких пізнавальних відео.

Найпопулярніші: Дерево, що старіше за динозаврів? У нас у місті є таке дерево! (1800 переглядів), Парк культури та відпочинку (понад 900 переглядів), Кам'янське – місто магнолій (1,6 тис. переглядів), Софора японська (понад 700 переглядів).

У планах дитячого каналу екологічні відео про проблеми сміття. Окрім цього в кейсі бібліотекарів екоквести, екоігри, екоподорожі, екоультфільми.

Хотілося, щоб дбайливому ставленню до навколишнього середовища дітей починали навчати вдома. Приклад батьків для них найважливіший!

*Тетяна Герасюта,
заступниця директора КЗ
«Централізована бібліотечна система
м. Кам'янського» Кам'янської міської ради*

ІННОВАЦІЙНІ ПРАКТИКИ

ЕКОЛОГІЧНИЙ ОНЛАЙН-ЧЕЛЕНДЖ «#ЕКОМОЛОДЬ»

Сьогодні, як ніколи раніше, людство замислюється над питанням, в якому стані нащадки побачать планету після нас. Наша планета така прекрасна, велетенська, міцна, безмежна, але разом із цим дуже вразлива і тендітна. Екологи та «зелені» активісти вже давно б'ють на сполох, закликаючи загал до свідомого користування природними ресурсами. Адже піклуватися про свій дім, свою Планету потрібно щодня кожному з нас. Бібліотекарі теж добре розуміють важливість формування суспільної екологічної свідомості та колективних раціональних звичок. А це не просто. Бо кожен день мільйони людей забувають закрити крани, коли чистять зуби, і кожен день десь на планеті зникає річка. Мільярд людей не вимкнули світло, виходячи з кімнати і от уже на планеті є плюс одна ТЕС і мінус один ліс. Молодь адаптивна, вона легко сприймає нові ідеї, їй простіше засвоїти корисну поведінку, бо немає потреби боротися зі старими шкідливими звичками. Тому головною метою екологічного челенджу, який

здумали провести на Дніпропетровщині працівники нашої бібліотеки, було привернути увагу саме юнацтва і молоді до проблем екології та зробити навколишнє середовище чистішим і безпечнішим.

Екологічний онлайн-челендж «#ЕкоМолодь» ретельно готували. Детально продумували кожне завдання. У Facebook була створена група «#ЕкоМолодь» (<https://www.facebook.com/groups/812522706031780>), до якої приєдналися 84 учасника. Протягом восьми днів (з 15 по 22 квітня) учасники виконували по одному завданню в день, робили фото/відео і виставляли у цій групі.

Перший день був Днем весняної чистки. Потрібно було видалити всю зайву інформацію зі своїх персональних комп'ютерів, ноутбуків, смартфонів, хмарних сховищ – очистити від непотребу.

На другий день замість того, щоб використовувати у магазині новий пакет, треба було принести свій з дому, або використати багаторазово.

Третій день був Днем чистоти. Треба було прибрати вибрану учасниками челенджу територію від несанкційованих сміттєзвалищ або почистити вулицю, парк, сквер. Сфотографувати місцевість, яка потребує прибирання та зробити другий знімок після прибирання і викласти фотографії з хештегом #ЕкоМолодь.

Завданням четвертого дня було зробити перерву в споживанні електроенергії: відключити всі електроприлади на 60 хвилин. Почитати паперову книгу та зробити селфі. На п'ятий день учасники челенджу виготовляли своїми руками саморобки з матеріалів, які, зазвичай, викидають.

Шостий день був присвячений екодієті. Юнаки та дівчата у цей день фотографували свої яскраві та апетитні страви без м'яса.

Сьомого дня учасники челенджу робили власні засоби для прибирання оселі.

І на завершення, на восьмий день найстійкіші челенджери поділилися своїми екосекретами. З усіма завданнями, світлинами і секретами учасників кожен може ознайомитись на сторінці групи #ЕкоМолодь.

Активні учасники челенджу: Апостолівська міська бібліотека, Богданівська сільська бібліотека, Богданівська опорна загальноосвітня школа I–III ступенів, Богуславська сільська бібліотека, Богуславська загальноосвітня школа I–III ступенів, Жовтоводська центральна міська бібліотека,

Новодачинська сільська бібліотека, Новоруська сільська бібліотека, ВП Богданівська філія I–II ступенів, КЗ «Богданівська ОЗШ I–III ступенів» Богданівської сільської ради отримали електронні подяки. А для жителів найактивнішої в групі Богданівської територіальної громади наша бібліотека надіслала до Богданівської сільської бібліотеки гостросюжетний роман про львівських підлітків – «Зграя» Анастасії Нікуліної та кілька власних календарів на 2021 рік, присвячених молодіжній політиці Дніпропетровщини.

Та все ж головну і найвагомішу нагороду за участь в екологічному марафоні кожен учасник створив для себе власноруч. Адже протягом восьми днів кожен зробив своє навколишнє середовище чистішим, прокачав рівень екологічної свідомості та поділився своїми досягненнями з однодумцями. Кожному з нас під силу маленькими справами зробити велике діло, бо навіть найпростіші дії однієї людини впливають на довкілля. Сподіваємося, що наша молодь продовжить дотримуватися простих правил дбайливого ставлення до ресурсів нашої планети, про які дізналася під час еко-челенджу.

Наталя Спаріхіна,
завідувачка відділу методико-соціологічної роботи та сприяння соціалізації молоді Дніпропетровської обласної бібліотеки для молоді ім. М. Светлова,
Серпентіна Іванова,
провідна бібліотекарка Дніпропетровської обласної бібліотеки для молоді ім. М. Светлова

ПАРАД ВІЗОЧКІВ У ПАРКУ – РОДИНКА НАШОЇ ГРОМАДИ!

Напередодні Дня молоді у парку селища Томаківка, відбувся Парад візочків, ініційований Томаківською центральною бібліотекою. Бібліотекарі вирішили, що у нашій громаді є всі можливості й потенціал для організації та проведення такого яскравого родинного шоу. Без перебільшень можна сказати, що підготовча робота була доволі копіткою: зібрати та мотивувати учасників-батьків, які змогли б продемонструвати всі свої таланти, вміння і креативність, підготувати гарний сценарій, подумати про відзначення переможців і безліч інших організаційних питань.

І ось уже по центральній алеї парку весело гамірною вервечкою рухається караван із дитячих візочків, велосипедиків, та навіть машинок! Ось ті, хто взяв участь у першому такому суперовому конкурсі! Це родини: Гвоздиків, донька Ева (с. Кисличувата); Маляренків, син Владислав (с.мт. Томаківка); Нахманів, донька Кіра (с.мт. Томаківка); Данилюків, донька Розаліна (с.мт. Томаківка); Шинкарів, донька Ілона; Сушко, син Матвій (с. Михайлівка); Сулименків, донька Злата (с.мт. Томаківка); Ткаченків, син Гордій (с.мт. Томаківка); Католикових, донька Аделіна (с.мт. Томаківка); Орен, донька Міра (с.мт. Томаківка); Калашників, син Олександр (с.мт. Томаківка); Тузиків, син Олександр (с. Кисличувата).

ХОЧЕТЕ АКТИВУВАТИ СВІЙ МОЗОК? ЦЕ ДО НАС!

Якщо ви потрапите до нашого англійського розмовного клубу, не дивуйтеся, коли вам запропонують розв'язати англійську логічну загадку, математичну задачу і навіть заспівати, адже ми любимо різноманіття, і коло інтересів у нас велике. Клуб мандрівників, хорова капела, товариство любителів тварин, гумористич-

Було цікаво, весело, драйвово, креативно! За результатами конкурсу 1 місце вибороли родина Оренів – донька Міра (с.мт. Томаківка), 2 місце – родина Сушко, син Матвій (с. Михайлівка), 3 місце – родина Маляренків, син Владислав (с.мт. Томаківка). Приз глядацьких симпатій отримала родина Тузиків, син Олександр (с. Кисличувата). А приз наймолодшого учасника нашого молодіжного шоу дістала родина Сулименків – донька Злата (2 місяці). Всі дитячі транспортні засоби були чудові, майстерність оформлення перевершила всі сподівання! Батьки підготували для шоу гарні конструкції, які в результаті виявилися машинами швидкої допомоги, поліцейською машиною, метеликами, королівським тронем! Також алеями парку їхали дракоша, коробка з лялькою, самохідна машина, корзинка з квітами, і навіть «крутий» діджей за пультом управління! Неперевершена фантазія вирувала! Парад візочків став яскравим літнім святом дитинства і батьківства!

Без надійної підтримки не було б такого гарного шоу, яке ми побачили!

Супер-вдячність всім учасникам Парадів візочків, які відгукнулися на ініціативу бібліотекарів, знайшли можливість продемонструвати свої таланти, здібності, вміння, а, головне, – за громадську небайдужість і активність! Незважаючи на спеку та задуху, які тримаються зараз до пізнього вечора, все відбулося чудово, в ритмі мажор: весело, сучасно, гамірно!

Впевнені, що пілотний проєкт «Парад візочків-2021» був вдалим і має шанс стати родинкою нашої громади. Сподіваємося, що наступного року буде продовження!

Жанна Рубльова,

бібліотекарка Томаківської центральної бібліотеки КЗ «Томаківська централізована бібліотечна система»

ний клуб – це все про нас! Ми намагаємось комбінувати активності так, щоб змусити працювати «на повну» мозок кожного учасника. Цього року ми почали опановувати новий напрямок – математичний. Лідер клубу Віталій Мироненко – різностороння людина, тож для розігріву влаштував англійський

математичний тренінг із елементами програмування. Це був справжній brain-storm, який розпочався словами: «Якщо наш клуб висадиться на іншій планеті...» Всі хлопці були в захваті, за підтримки дівчат сміливо долали англійські завдання, і, хоча було нелегко, досягли успіху. Отак і поєднали англійську з математикою.

А нещодавно до нас завітали іноземні гості – дівчата з Канади та Молдови, які наразі перебувають у Дніпрі. Ми чудово спілкувалися англійською, сміялися та – що б ви думали? – розв'язували математичні задачі, знову ж таки англійською. Наші чарівні гості такого челенджу не очікували, але сміливо долучилися до нього й навіть запропонували свій метод розв'язання задачі. Ось так у нашому розмовному клубі утворилася інтернаціональна команда математиків-практиків. Як відомо,

«PERPETUUM MOBILE» У БІБЛІОТЕЦІ ІМЕНІ СВЕТЛОВА

Проектні ігротeki Perpetuum Mobile від Дніпропетровської обласної бібліотеки для молоді ім. М. Светлова – це цикл заходів, спрямованих на виявлення, розвиток і покращення всіх навичок молоді завдяки використанню актуальних ігрових методик, в тому числі – настільних ігор.

Це новий інтерактивний формат взаємодії школярів, студентів, наставників і взагалі людей усіх соціальних груп. У відкритому і вільному просторі гри розвивається мислення людини, процес гри внутрішньо готує до дій і нових досягнень. Є рольові, ділові, на швидкість реакції, абстрактні, креативні, стратегічні та навіть економічні види ігор.

Зараз тема настільних ігор настільки попу-

мо, сприймати іноземну мову на слух – найскладніша справа в процесі вивчення мови, а спілкуватися нею, розв'язуючи математичні задачі, – оце випробування!

Наш математичний турнір зарядив енергією учасників і плавно перейшов у дуже цікавий культурний діалог. Подорожі, улюблені книги, культурні традиції, вимоги повсякденного життя – ось що було в топі обговорень. Всі присутні отримали цікавий досвід спілкування англійською мовою і безліч позитивних емоцій.

Наші гості багато працюють, мають лише один вихідний на тиждень і дуже обмаль часу для дозвілля й спілкування з місцевими мешканцями. Наприкінці зустрічі вони зізналися, що їм приємно було провести свій єдиний вихідний день у дружньому колі українських співрозмовників, ще й стати учасницями математичного челенджу, який змусив їх пригадати шкільний курс математики. Вони не очікували, що англійський розмовний клуб при бібліотеці може запропонувати такий незвичний івент. Сподіваємось, наші чарівні гості ще завітають до нас!

А тематичні івенти ми проводимо регулярно, тож, якщо ви вивчаєте англійську й хочете активувати свій мозок, це до нас! У нашому англійському розмовному клубі ваш brain запрацює на повну!

*Ірина Файберг,
головна бібліотекарка КЗК
«Дніпропетровська обласна бібліотека для
молоді імені М. Светлова»*

лярна, що є багато громадських і комерційних організацій, які піймали цю хвилю і роблять фантастично обладнані ігротeki, де можна зібратися і пограти, але для звичайних школярів це дуже дорого. У той же час ми створюємо ціле молодіжне середовище, молодіжний простір, де є своя чарівна атмосфера, друзі, ігри та працівники бібліотеки, які усіма силами допомагають бажаним змістовно провести своє дозвілля.

Звісно, що у наш цифровий час ми активно просуваємо всі наші заходи, у тому числі й ігротeki через наші соцмережі: Телеграм, Фейсбук, Інстаграм та інші. Там наші відвідувачі можуть слідувати за оновленнями ігротeki, планами на місяць і в які ігри грати-

memo на найближчій ігротеці, та навіть запропонувати свої ідеї у нашому чаті або в особистих повідомленнях.

Такі заходи ми проводимо щонеділі вже багато місяців. У нас є дуже весела ігротека для всіх бажаючих, де діти, молодь і дорослі можуть отримати море емоцій і безліч незабутніх вражень, яких вистачить до наступної неділі.

На наших ігротеках можна вільно пограти в такі ігри:

Мафія – тут, думаю, все і так зрозуміло, класика дедуктивних ігор на соціальну взаємодію, де є дві команди, які змагаються за перемогу.

Манчкін – жартівлива гра про досягнення нових рівнів, кооперування, отримання скарбів і битви зі страшними монстрами.

Таємний лист – гарна гра на інтуїцію, теорію вірогідності та тактику, де гравці бе-

руть на себе роль прихильників королеви та кожен хоче передати саме свій таємний лист.

Лігретто – неперевершена гра на швидкість, реакцію, увагу та вміння вчасно приймати рішення.

У наш час дуже багато інформації, людей набагато складніше чимось зацікавити, тому що смаки і точки зору сучасної молоді змінюються в неймовірному темпі. Зараз молоді люди часто занурюються у цікавий вигаданий світ через екран, а не через цікаву книжку. Та це ще не означає, що все втрачено і нічого не можна вдіяти. Ми постійно працюємо над локалізацією та друком багатьох нових ігор, які привертають і зацікавлюють молодь. Ми успішно залучаємо нових гравців та утримуємо старих завдяки постійному адаптуванню і новим рішенням, цим самим формуємо нове активне покоління, що будуватиме гарну і сильну країну. Адже досвід, отриманий під час гри, молоді люди зможуть застосувати в своєму подальшому житті майже в будь-якій сфері.

Усі ми розуміємо, що потрібні зміни. І ці зміни починаються з нас.

*Данійл Перфілов,
бібліотекар відділу репрографії та
комп'ютеризації бібліотечних процесів
Дніпропетровської обласної бібліотеки для
молоді ім. М. Світлова*

DOCU.КЛУБ ПРИ БІБЛІОТЕЦІ

Правопросвітницька діяльність це – не розваги. Щоб просувати її у суспільство, потрібно багато та невтомно працювати. Наші молоді працівники Катерина Вишнеvsька та Богдан Ланін добре розуміють наскільки важливо, щоб сучасна молодь знала свої права та методи їх захисту. І це великий плюс, коли молодь має розуміння людської гідності як найвищої цінності. Незважаючи на карантинні обмеження минулого року, наш клуб не спинив активної роботи та вийшов на новий рівень взаємодії зі своєю аудиторією. Адже саме під час карантину молоді люди як ніколи потребували спілкування, спільного змістовного дозвілля та обговорення своїх прав або їх порушення.

На базі Дніпропетровської обласної бібліотеки для молоді ім. М. Світлова «Кіноклуб медіапросвіти з прав людини Docudays.UA» діє вже багато років. Ми актив-

но співпрацюємо зі школами, коледжами та навіть реабілітаційними центрами. Декілька разів разом із третім центром безоплатної вторинної правової допомоги проводили вуличні кінопокази, на які збиралося від 40 до 80 людей різного віку та соціального статусу.

3 квітня, у межах VI Всеукраїнської конференції «Документальне кіно як інструмент медіапросвіти з прав люди-

ни» були підведені підсумки конкурсу на найактивніший кіноклуб України.

Наш Кіноклуб Docudays UA при бібліотеці також є серед переможців. Серед усіх кіноклубів, що працюють у бібліотеках, у на-

шому кіноклубі відбулося найбільше показів і обговорень документального кіно. Для підтримки оргкомітет конкурсу відзначив керівницю кіноклубу подякою, а також передав клубу сертифікат на придбання обладнання номіналом 255 євро. На ці кошти ми придбали автономну акустичну систему для кінопоказів просто неба, кулер у молодіжний простір та флешку на 32 Гб.

Сьогодні ми кращі, та попереду ще багато роботи, адже свої права повинен знати кожен.

Катерина Вишневська,
завідувачка сектору КЗ

«Дніпропетровська обласна бібліотека для молоді імені М. Светлова»

БІБЛІОТЕЧНЕ ЛІТО 2021

ВІД ДОЩУ ТА СПЕКИ ТІКАЙ ДО БІБЛІОТЕКИ

Публічні бібліотеки м. Кам'янського серед закладів, які співпрацюють із пришкільними літніми таборами, не пасуть задніх. Відверто скажемо, це не просто, але ми справляємося.

Що для цього потрібно? – запитаєте ви. Відповідаю: час, професійні компетенції, харизма, вміння керувати різновіковою аудиторією, знання основ психології, артистизм, літературна мова, обізнаність в ІТ, обладнання, впевненість, спокій у будь-якій ситуації, постійна усмішка, привітність, любов до людей, а дітей – насамперед, вміння зацікавити.

Давайте зараз зі мною пройдемося публічними бібліотеками міста. Це – дві центральні бібліотеки та дев'ять бібліотек-філій, сорок бібліотекарів і понад 15 000 користувачів. За перші два тижні червня бібліотеки відвідало понад 800 дітей, які залишились у місті на відпочинок у пришкільних літніх таборах, для них проведено десятки різноманітних бібліотечних активностей: знайомство з новенькими книжками, зустрічі з літературними героями, авторами книжок, лялькові вистави, конкурси, ігри, екскурсії музейною кімнатою, арт-галереєю, майстер-класи в арт-майстерні, квести тощо.

Усі бібліотеки причепурилися до зустрічі з дітьми. Бібліотечні працівники Кам'янського своїм відвідувачам підготували сюрприз: червень мине під знаком творчості Олега Майбороди – українського дитячого письменника, автора понад 80 книжок, який

живе у Кам'янському. А там де він, там веселі казки, скоромовки, жарти, тести, загадки, вікторини, музика, шкільні смішні історії, вірші-навчалки. Дійсно, творчість Олега Майбороди весела, іронічна, яскрава – саме для дощового літа! Щирі дитячі посмішки, зацікавлені очі та піднесений настрій у дітей. Саме в такій атмосфері відбулися бібліотечні активності з дітьми НВК №5, СЗШ 22, СЗШ №31, №4, Гімназії №32, СЗШ №24, СЗШ №35, НВК №37, ліцею №19, СЗШ № 29 і №30, №40 і №5 тощо.

Під час канікул у Центральній бібліотеці для дітей (майдан Калнишевського, 1-а) завжди аншлаг. Ботанічні екскурсії парком, зустрічі з авторами книг, лялькові вистави, власний ютуб-канал БібліоЧат Кам'янЧат мають попит. Тут вам запропонують книжкову подорож «Літературна мапа України», книжкові пригоди «Лісом, небом, водою», нагадають про безпечну поведінку влітку та як не нашкодити природі під час літнього

відпочинку, відвідати виставку-портрет «Літературний Олімп України» тощо. Також у бібліотеці навіть можна замовити авторський квест.

Колективи бібліотек-філій №2 (вул. Менделєєва, 5-а) та №8 (вул. Стовби, 1) для дітей шкільного оздоровчого табору відпочинку НВК №37 і мешканців Соцміста разом із вихованцями художнього відділення ДМШ №3 просто неба влаштували свято «Цей дивний Всесвіт – наші діти».

Кожному знайшлося заняття до душі: конкурс малюнку на асфальті, виготовлення прикрас для волосся за допомогою майстрині Ганни Голубовської, знайомство з творчістю художниці петриківського розпису Єлизавети Полонської, роботами учнів гуртка «Креативне рукоділля» художнього відділення ДМШ №3, майстринею м'якої іграшки О. Комлік.

Хороший відпочинок не обійдеться без цікавих книжок. Відпочити, а разом із тим весело та цікаво провести вільний час допоможе книжкова виставка «90 днів літа – 90 цікавих книг» у бібліотеці-філії №8.

Рухаємось далі – бібліотека-філія №3 (вул. Матросова, 78). Бібліотекарі добре підготувались до зустрічі з дітьми: оновили книжковий фонд, збільшили кількість настільних ігор, конструкторів, розробили чудові сценарії.

Яке різноманіття бібліотечних активностей: День дракона, День океану, День динозаврів, конкурс ерудитів, квест «Раз пірат, два пірат...» тощо. Відпочивальники літніх таборів Гімназії №32, СЗШ №24 зарядилися позитивними емоціями та цікавою інформацією.

Співробітники бібліотеки-філії №4 (вул. Звенигородська, 49) разом із дітьми першого загону «Мурашки» літнього табору «Усмішка» СЗШ №18 під час пізнавально-ігрової години на ринг викликали страх. З'ясували, що зовсім

безстрашних людей не буває. Кожен чогось боїться: висоти, павуків, лікарів-стоматологів, Навіть свого кашлю, який не минає більш ніж місяць. Бібліотекарі довели, що страх можна перемогти: його можна розсмішити, знищити, заговорити. Головне – навчитись боротися зі своїм страхом. Знайомились із казкою Ганни Буяджи «Микитась-Боровичок» про маленького лісового духа. Серед героїв – українські страхопуди: Русалка, Чорт, Мавка, Лісовик, Водяник, Домовик та інші. Діти почули про них, мабуть, уперше. Бо, на запитання, хто така Мавка, відповіли – мавпочка, а чорт – це риба.

Маленька, але така затишна бібліотека-філія №5 (вул. Харківська, 67) завжди вражає своїми великими проектами та цікавими заходами. Наймолодші діти знайомилися з творчістю нашого улюбленого дитячого письменника Олега Майбороди у «Країні Чудасії». Діти 3–6 класів узяли участь у шпигунських розвагах «У світі детектива та пригод» та познайомилися з відеооглядами «Яскраві явища зарубіжного бестселера» і «Будь сучасним – дивись українське».

Уроки етикету, лото казок, день загадок «Загадки із шухлядки» від працівників бібліотеки-філії №6 (вул. Звенигородська, 17) залюбки відвідують діти літніх таборів відпочинку «Дивосвіт» СЗШ №22 і «Сонечко» №35.

Завітаймо до бібліотеки-філії №7 (пр. Дружби народів, 49). А тут справжнісінький бібліопікник із цікавими рухливими іграми, загадками, фотовиставкою «Тут живе дитинство» для найменших читайликів ДНЗ «Незабудка» влаштували бібліотекарки.

Разом із галасливим і дружнім гуртом пришкільного закладу відпочинку «Барвінкова країна» пройшлися «стежинами дружби», зарядили мозок під час «Мозкового штурму», розгадували загадки на стежині «Загадок», кросворди та пригадування прислів'їв про дружбу на стежині «Поміркуй». На стежині «Словограй» відшукували у словах ноти та імена. Грали в ігри «Попелюшки», «Хустина» та «Мумія». А як захопила дітей «Спортивна» стежина – перетягування канату, ігри «Кенгуру» і «Хто влучніше». Справжню дружню атмосферу під час заходу створили самі діти. А об'єднав їх міцний ланцюжок дружби, який допомагав подолати всі перешкоди.

А ви любите черепах? Тоді вам теж до бібліотеки-філії №7 на Всесвітній день морських черепах». Виявляється, що ці тварини є одними з найдавніших істот на землі. Вони існували за часів динозаврів і майже не змінилися за понад 110 мільйонів років. Ого, які цікаві факти: самці все своє життя проводять під водою, а самки виходять на сушу лише для того, щоб відкласти яйця; морські черепахи мають м'язи сильніші, ніж люди; вони можуть затримати дихання більше ніж 30 хвилин тощо. Книга австрійського письменника Леслі Рїса «Про коалу Вуханя, Черепаху Сарлі та Карроїнгі-Ему» – захопливу повість про морську черепаху Сарлі та її пригоди розчулила дітей і дорослих. Відчувалося, що діти потребують зміни занять. Тому руханка «Черепаха Аха» та ігри «Знайди панцир для черепашки», «Врятуй черепашку» та «Черепашині перегони» були дуже вчасними.

Яке це щастя, коли чуєш дитячий сміх і гамір, бачиш здивовані та зацікавлені оченята, які бажають бавитись і розвиватись! Щодня новий захід. Один цікавіший від іншого: екологічна гра-подорож «Любів рослинку і тваринку...», ігри «Впізнай мене», де можна побувати і цуценятами, кошенятами,

пінгвінами та крокодилами... Цілий урок веселощів, азарту, гарного настрою, лідерства, перемоги.

Бібліотека-філія №8 (вул. Стовби, 1) для вихованців Центру соціально-психологічної реабілітації провели годину екологічного дизайну. Діти уважно слухали про квіти нашого регіону, переглянули презентацію, розповіли про свої найулюбленіші квіточки. І, завдяки чудовим ручкам дітлахів у бібліотеці нарешті розквітли літні квіти.

Співробітники бібліотеки-філії №9 (пр. Перемоги, 35) запросили розумників і розумниць пришкільного табору «Веселкова країна» СЗШ №40 взяти участь у літературній грі. Дуже приємно, що всі показали свою ерудицію, фантазію, вміння логічно мислити та правильно відповідати на складні запитання.

Половина червня минула, але канікули продовжуються. Стільки всього цікавого попереду. Бібліотекарі міста чекають вас і зроблять ваш відпочинок яскравим, активним і, водночас, корисним, наповненим літературними пригодами, художніми сюжетами та особливими історіями.

Тетяна Герасюта,
заступниця директора КЗ «ЦБС
м. Кам'янського» КМР Кам'янської міської
ради

КАНІКУЛИ З ОЛЕГОМ МАЙБОРОДОЮ

Чомусь не квапиться до нас літо, не поспішає подарувати дітям місяці літніх теплих днів, щоб вони гарно відпочили. О, який сюрприз підготували бібліотекарі Кам'янського своїм відвідувачам: усе літо ми провели з Олегом Майбородою – українським дитячим письменником, автором понад 80 книжок, який живе тут у Кам'янському. А там де Майборода, там веселі казки, скоромовки, жарти, тести, загадки, вікторини, му-

зика, шкільні смішні історії, вірші-навчалки. Дійсно творчість Олега Майбороди весела, іронічна, яскрава – саме для дощового літа!

Багато цікавинок підготували бібліотекарі для читачів, а саме: бібліотека-філія №7 створила буктрейлер до книги «Не зовсім казки», бібліографи – мультимедійну презентацію (<https://youtu.be/IJu5pnBwjyI>). У центральній бібліотеці для дітей розгорнули книжкову виставку-портрет «Літературний Олімп України» та презентували літературну візитівку. Навіть відеофільм підготували для свого ютуб каналу БібліоЧат Кам'янЧат (<https://www.facebook.com/kamyanskacdb/videos/499835371260934>). Бібліотеки-філії №3 та №4 підготували конкурси, голосні читання, поетичні змагання. Центральна бібліотека для дітей та центральна бібліотека для дорослих на Шевченка зустрічалися з Олегом Майбородою наживо. Діти були вражені, бо не знали що саме у нашому місті живуть і працюють дитячі письменники. А тут живий письменник, та ще такий кумедний і чомусь лисий... І творчість його така весела, самотня – стала яскравою несподіванкою. Сюрпризи були не лише для читачів. Діти також підготували сюрприз авторові, проілюструвавши деякі казки. Правда ж, чудово! А нагородою для

всіх стала лялькова вистава. Бібліотекарі знають, як догодити маленьким читайликам. Щирі дитячі посмішки, зацікавлені очі та піднесений настрій у дітей. Саме в такій атмосфері відбулася зустріч Олега Майбороди з дітьми КЗСНВК №5 та колегіуму №16. Бібліотека-філія №7 давно товаришує з автором, має найбільшу кількість його творів і часто з ним зустрічається.

Ювілей свого улюбленого поета святкували разом із дітьми пришкольного табору відпочинку «Барвінкова країна»: переглянули презентацію про творчість поета, прослухали та потанцювали під пісні в авторському виконанні, переглянули буктрейлер на книгу «Не зовсім казки», відгадували веселі загадки від Олега Майбороди. Прослухали багато веселих віршиків, оповідань, а головне самі погортали та почитали книги автора. Для тих, хто любить казки презентували останню казку з серії «Нові старі казки», відвідувачам літнього табору «Барвінкова країна». Книга Олега Майбороди складається з римейків старих усіх відомих казок. Книжка сподобалась своїм жвавим сюжетом, казковими персонажами, незвичайними подіями. І головне запитання – а що сталося далі?! А далі треба читати. А після читання казок – екскурсії виставками в бібліотечній артмайстерні та, звичайно, ігри, а як же без них?

Довідка:

Олег Вікторович Майборода – український дитячий письменник, в доробку якого понад 80 творів, лауреат «Фестивалю української книги» (Феодосія, 2011, 2013 рр.) міжнародного конкурсу «Нові добрі казки», премії імені Леся Мартовича (м. Жовква) та премії імені Василя Юхимовича (м. Коростень), 2014 рік.

Тетяна Герасюта,

заступниця директора з реклами та маркетингу КЗ «Централізована бібліотечна система м. Кам'янського» Кам'янської міської ради

«ЛІТО У РОЗПАЛІ»: ЧАС ПОГРАТИ ТА КНИЖКИ ПОЧИТАТИ

Бібліотечні працівники центральної міської бібліотеки ім. Г.П. Світличної у межах Бібліомайстерні сімейного дозвілля на літньому дитячому майданчику біля бібліотеки організували вуличну ігротеху «Літо у розпалі». Дітлахи міста грали у веселі ігри та забавки. Вони відгадували загадки про літні місяці, збирали квіти на літній галявині,

грали в кегельбан, ганяли у «Веселого м'яча». Заходи Бібліомайстерні завжди спрямовані на активне залучення дітей до читання, змістовне, пізнавальне дозвілля з книгою. Бібліотека чекає всіх у літній час. У книжок канікул немає!

*Світлана Чечірко,
бібліотекарка ЦМБ ім. Г.П. Світличної КЗ
«Павлоградська міська ЦБС»*

КАЛЕЙДОСКОП БІБЛІОТЕЧНИХ ПОДІЙ

ЦЯ СОЛОДКА ГІРКА НАСОЛОДА

Фахівці бібліотеки-філії №1 Новомосковської міської бібліотеки КЗ «Новомосковська міська ЦБС» організували для мешканців громади та користувачів бібліотеки шоко-дайжест «Ця солодка гірка насолода», присвячений Всесвітньому дню шоколаду. Провідна бібліотекарка Ганна Дудка розповіла багато цікавого про шоколад та його історію. Про те, як це молоде свято досить швидко здобуло популярність і, крім Франції, відзначається в Німеччині, Італії, Швейцарії та інших країнах. Зокрема гості дізналися, що шоколад довгий час був винятково у рідкому вигляді, а європейці зіштовхнулися з цим «священним напоєм» ще у XVI столітті. Першу ж плитку шоколадку з какао-олії, змішаної з цукром, було відліто в Англії. Наразі майже

в кожній країні відкриті музеї шоколаду, а в Україні – у Львові. Здавна відомо, що шоколад є дуже смачними «ліками» від депресії і добрим засобом проти втоми.

Гості заходу навчилися готувати гарячий шоколад в домашніх умовах і залюбки занурилися в солодкі шоколадні історії від Надійки Гербіш. Книгу «Теплі історії до шоколаду» можна знайти у бібліотеці-філії № 1 за адресою: вулиця Кулебівська, 153. Бібліотека працює щоденно з 10:00 до 18:00 кожного дня, окрім п'ятниці.

*Анастасія Дьякова,
провідна методистка КЗ «Новомосковська міська ЦБС»*

БІБЛІОДРАЙВ «ВЕСЬ СВІТ ДЛЯ ЮНИХ, АКТИВНИХ, МОДНИХ...» :

(МОЛОДІЖНА ВЕЧІРКА «TUSOVKA ПАВЛОГРАД»)

26 червня у бібліотеці сімейного читання №3 КЗ «Павлоградська міська ЦБС» у межах міської акції «Молодіжна вечірка «Tusovka Павлоград», відбувся бібліодрайв «Весь світ для юних, активних, модних...», приурочена до Всесвітнього дня молоді.

Свято встановлене «На підтримку ініціативи молодіжних об'єднань і організацій України» у 1994 року. До категорії «молодь» в Україні відносять громадян у віці від 18

до 35 років. Майже одинадцять мільйонів осіб, а це приблизно 22% населення України, становлять молоді громадяни. Сьогодні в Україні діють 193 всеукраїнських і понад 4000 місцевих молодіжних і дитячих громадських організацій. Про це і більше вже дізналися гості свята, а ще вони не зволікали і добре грали з нами. Частинкою з цих ігор ми залюбки поділимося і з вами! Прийміть наш виклик: у вашому смартфоні набирайте Kahoot!,

введіть PIN – 02572754, вкажіть своє ім'я та мерщій до розваг! На святі не обійшлося і без бібліотечних цікавинок, смачних ласощів, гу-

НАТХНЕННЯ. ТВОРЧІСТЬ. НОВІ КНИГИ

Уже вкотре в затишній читальній залі бібліотеки зібралися на своє засідання поети Покровщини та шанувальники поезії. Зустріч почалася з оголошення результатів онлайн-конкурсу читців «Благословенне слово, що гартує» до 150-річчя Лесі Українки. Учасники конкурсу Валентина Чепурко, Людмила Федоренко, Микола Корявець нагороджені подяками і призами від спонсора конкурсу Тетяни Головки (магазин «Школяр»).

Головною темою були нові видання збірок наших поетів, публікація їхніх творів у літературно-художніх альманахах України. А це чималий доробок, за останні півроку вийшло сім книг. Авторські поетичні збірки вийшли у Валентини Чепурко «Чорно-білі клавіші життя» та в Тетяни Котельник «Душі невичерпна криниця». А в альманахах «Зі мною завжди», «З музою на вахті», «Ти+я», «Візерунки», «Кольори кохання» серед творів українських прозаїків і поетів є й твори Надії Дмитренко, Ірини Фінчук-Цвіркун, Ірини Гончарової, Тетяни Котельник, Валентини Чепурко.

Живе спілкування – це завжди збагачення ідеями, почуттями та натхненням. Це було тепле свято однодумців спільного поетич-

мору та сміху – час промайнув непомітно, а посмішки на обличчях наших гостей ще довго залишаться.

Наприкінці заходу з нагоди свята бібліотечні працівники побажали усім присутнім міцного здоров'я, успіхів у навчанні та роботі, творчої енергії, незалежних думок і сил, щоб втілити в життя все, до чого прагне розум сучасної молоді.

***Олена Корольова,**
провідна бібліотекарка бібліотеки
сімейного читання №3 КЗ «Павлоградська
міська ЦБС»*

ного сприйняття. Учасники вечора немовби зробили паузу в цьому стрімкому світі, зупинилися на мить, відчули глибину, гармонію, щирість і відвертість віршів. Музика та поезія йдуть поряд, тому на вечорі звучали музика і пісні. Особливо піднесений настрій допомагали створити своїм співом Ірина Казидуб, вокальне тріо Олександрівського сільського будинку культури – Алла Омеляненко, Тетяна Бугай, Ірина Казидуб. Загальне захоплення викликали пісні покровського поета і композитора Олексія Гасенка «Лебеді», «Покровські вечори», «В дитинство зайду на хвилину» у виконанні Валентини Ковнір і Ольги Котенко, аккомпонував на фортепіано автор.

Протягом вечора звучали авторські вірші у виконанні авторів. Непомітно, сплинуло більше двох годин в розмові, роздумах, дискусії про життя, його багатогранність, плинність і нелегіть. Зустріч промайнула як миттевість і залишила в серцях присутніх почуття задоволення від духовного спілкування.

***Віра Штепенко,**
директорка КЗК «Покровська бібліотека»*

КОНКУРС ЯК ОДИН ІЗ ЕЛЕМЕНТІВ ПРОМОЦІЇ ДИТЯЧОГО ЧИТАННЯ

Щорічно Дніпропетровська обласна бібліотека для дітей проводить дуже багато різноманітних конкурсів, які спрямовані на розвиток зацікавленості дітей читанням, стимулюють читацьку активність, а також розвивають творчі, інтелектуальні здібності дітей, збагачують їх знаннями, підвищують внутрішню та зовнішню культуру дитини, залучають її до читання.

Цей рік не став виключенням, хоча був дуже непростим. Напередодні чудового свята – Дня захисту дітей, в обласній бібліотеці для дітей підведено підсумки Обласного онлайн-конкурсу малюнку «Жінка може все: погляд дитини». Конкурс проведено завдяки підтримці громадської організації «Жінки плюс» та комунального підприємства Дніпропетровської обласної ради «Представництво Придніпров'я». Дякуємо нашим партнерам за багаторічну плідну співпрацю, адже всі спільні проекти користуються неабиякою популярністю, про це говорить кількість робіт надісланих із усіх куточків Дніпропетровщини. Їх було майже 600! Журі, до якого було залучено директорку Дніпровського художнього музею Тетяну Шапаренко, дуже непросто було визначити переможців. Спочатку відібрали 100 робіт, які увійшли до віртуальної збірки «100 найкращих робіт конкурсу» (її можна переглянути на сторінці бібліотеки у Facebook). Потім визначили переможців, які отримали чудові призи. У номінації «Тепло материнського серця»: I місце – Едуард Латощенко (сmt. Божедарівка); II місце – Дар'я Глухова (м. Павлоград), III місце – Анастасія Тишкіна (м. Нікополь). У номінації «Жінка і професія»: I місце – Карина Барчукова (м. Павлогра), II місце – Яна

Вдовіна (м. Покров), III місце – Єва Бондарева (сmt. Петропавлівка). В номінації «Жінка – символ краси»: I місце – Олександра Белкіна (м. Покров), II місце – Юлія Іванова (м. Кривий Ріг), III місце – Ліза Тищенко (м. Дніпро).

Також талановиті діти Дніпропетровщини беруть участь і у Всеукраїнських конкурсах, організованих НБУ для дітей. Цьогоріч це був Всеукраїнський конкурс дитячого екомалюнку «Книга і діти, екологія і світ». Головні завдання конкурсу – формування екологічної компетентності дітей, стимулювання їхньої пізнавальної активності та творчих здібностей, популяризація екологічного способу життя та мислення, утвердження екоцінностей і поваги до своєї Батьківщини, бажання читати й ілюструвати книжки екологічної тематики, сприяння екологічному розвитку дружньої до довкілля особистості, її ідентифікації з природою. Метою конкурсу було – виховання у дітей гуманного ставлення до навколишнього середовища та розкриття у творчості їхнього прагнення до збереження і примноження природних ресурсів. На обласний тур конкурсу було надіслано 71 роботу. Із них відібрано шість робіт у двох вікових категоріях, які попрямували до Києва представляти рідну Дніпропетровщину. Не забарилась і гарна новина – Едуард Латощенко, читач дитячого відділу Божедарівської селищної бібліотеки (сmt. Божедарівка Кам'янського району) став одним із переможців у віковій категорії 6–11 класи.

Ще один конкурс запропонувала Національна бібліотека України для дітей до 25-ої річниці Конституції України – Всеукраїнський онлайн-конкурс дитячого малюнку «Я і мої права». Мета конкурсу – формування у дітей правової культури громадянина України, що складається зі свідомого ставлен-

ня до своїх прав і обов'язків перед суспільством і державою, дотримання Основного Закону держави, в якому закріплено правові основи України, запобігання та профілактика правопорушень із боку дітей, активізація

КОНКУРС БУКТРЕЙЛЕРІВ «ЦЕ Я, ЗВАНИЙ ЧЕМЕРИСОМ»

Кожного року наша бібліотека залюбки бере участь у регіональних кампаніях, організованих Дніпропетровською обласною універсальною науковою бібліотекою ім.Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія і присвячених популяризації творчості тих чи інших письменників. Цьогоріч вибір припав на знаного майстра історичного роману Валентина Лукича Чемериса. В межах кампанії фахівці бібліотеки влаштовують безліч заходів, щоб наново відкрити для читачів творчість письменника та ближче познайомити містян із непересічною особистістю автора. Традиційними для нашої бібліотеки є й професійні конкурси буктрейлерів, які проводяться щорічно з метою популяризації тематичної літератури та самовдосконалення бібліотекарів у галузі створення аудіовізуального контенту. Ми вирішили об'єднати приємне з корисним і влаштували конкурс буктрейлерів, присвячений творчості майстра історичної та

творчого потенціалу дітей і сприяння розвитку дитячої творчості. Головні завдання конкурсу – ознайомлення дітей зі своїми правами, обов'язками та відповідальністю згідно з Конституцією України, розвиток інтересу до правових відносин, сприяння поглибленню правових знань і формуванню правової свідомості, виявлення, відбір і підтримка талановитих дітей. Здобути перемогу у цьому конкурсі було нелегко, адже фіналісти визначалися онлайн за кількістю вподобайок. До 25-ти найкращих обрано і роботи трьох талановитих дівчаток із Дніпропетровщини – Анастасії Семенчатої (м. Апостолове), Ірини Шляпенкової (м. Павлоград) та Ангеліни Акімової (м. Жовті Води). Їхні роботи набрали найбільше схвальних відгуків.

Наразі відбувається підведення підсумків обласного та Всеукраїнського конкурсів до 30-річчя Незалежності України «Незалежна і єдина – моя Україна!». А також тривають Всеукраїнські конкурси «Творчі канікули-2021» і «Лідер читання-2021». Тож, беріть участь та прославляйте свою рідну Дніпропетровщину!

Наталія Резніченко,
завідувачка відділу удосконалення методики бібліотечної роботи з дітьми КЗК
«Дніпропетровська обласна бібліотека для дітей»

гумористичної прози.

Фінальний етап конкурсу відбувся 31 травня в читальному залі центральної міської бібліотеки. Всі структурні підрозділи централізованої бібліотечної системи презентували своє бачення відеореklam, створивши унікальні трейлери до книг В. Чемериса. Журі в особах начальниці відділу культурно-масових заходів Управління культури, спорту та туризму виконавчого комітету міської ради Анастасії Чарун-Олійник; директорки Дитячо-молодіжного центру Анастасії Строїло та головної спеціалістки відділу культурно-масових заходів Управління куль-

тури, спорту та туризму Олени Шаульської розподілили призіві місця таким чином:

3-тє місце розділили між собою відеоробіти від провідного бібліографа та фахівців бібліотеки-філії № 3 – відео до автобіографічної книги «Це я, званий Чемерисом» та історичного роману «Ольвія» відповідно.

2-ге місце так само дісталось двом учасникам. Працівники бібліотеки-філії № 2 та фахівці Центральної дитячої бібліотеки розділили срібло за буктрейлери до книг «Ольвія» і «Вітька + Галя, або Повесть про пер-

ше кохання».

Перемога й 1-ше місце дісталось представникам юнацького відділу та абонементу Центральної міської бібліотеки за відеореклами до книг «Анна Київська – королева Франції» та «Амазонка. Київ-Соловки».

Глядачі так само визначили свого фаворита – аудиторія віддала свою любов буктрейлеру фахівців бібліотеки-філії № 4 до книги «Славко».

*Анастасія Дьякова,
провідна методистка КЗ «Новомосковська
міська ЦБС»*

КОНКУРС «ФОТО З КНИГОЮ» ЯК ФОРМА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ КНИГИ

Головною тенденцією останніх років є втрата ролі читання в житті суспільства. А без нього немислима інтеграція особистості в багатофункціональну культуру. На жаль, відбувається відчуження молоді від книги, падіння загальної книжкової культури. Зростання числа «нечитачів», втрата інтересу до книги і читання вимагає пильної уваги та конкретних дій.

Переглядаючи сторінки соціальних мереж «Фейсбук» та «Інстаграм», можна зрозуміти, яка інформація цікавить молоде покоління. Сучасний підліток – це, у першу чергу, споживач комп'ютерних продуктів особистість, орієнтована на сприйняття віртуальної, а не вербальної інформації. Молодим людям треба, щоб інформація передавалася яскраво, динамічно та коротко. Фото стало однією з форм її швидкої передачі.

Тому й виникла ідея провести на базі Райпільської бібліотеки онлайн-конкурс «Фото з книгою». Як тільки розмістили оголошення про умови конкурсу, відразу поширилися коментарі. Усім так сподобалася ця ідея, що за декілька днів рейтинг сторінки Райпільської бібліотеки зріс у кілька разів, а фото з книгами надсилали нам десятками. Було зроблено майже 100 поширень, надано 127 фото робіт. Учасниками конкурсу стали люди з різних куточків України. Любителі книги з шести областей нашої країни до-

водили, що традиційне читання може бути цікавим, веселим і сучасним. Їхні фото вражали своєю яскравістю, змістом, гарною постановкою.

Тому наприкінці лютого підвели підсумки. Членами журі стали працівники Межівської центральної публічної бібліотеки: Людмила Коваленко, Анна Грицай, Наталія Сліпець. Їм було досить складно обрати найкращі роботи, та переможців, звичайно визначили. Ними стали: публічна бібліотека міста Богуслав, Любомирівська сільська бібліотека, Джурівська Книгозбірня, а також окремі користувачі – Наталя Музиря, Алла Добровольська, Світлана Стрельчук, Оксана Бабич, Вікторія Сердюк, Світлана Маслова, Марія Глушко, Ірина Беззубова, Юлія Олексенко. Серед них дві наші землячки – Оксана Бабич і Алла Добровольська. Всіх переможців чекали

приємні подарунки, а їхні фото стали головною прикрасою фотовиставки Райпільської бібліотеки.

Головне для бібліотекаря – привернути увагу до літератури, викликати емоційну реакцію, бажання взяти книгу до рук. Показати молоді, що читати – це круто! Фотографуватися з книгою – це круто! Пізнавати світ з книгою – це круто! Використовуючи такі

форми роботи, бібліотека популяризує книги та надихає творити прекрасне.

*Ольга Цибіна,
завідувачка Райпільської філії № 8 СКЗК
«Межівська центральна публічна бібліотека»*

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК

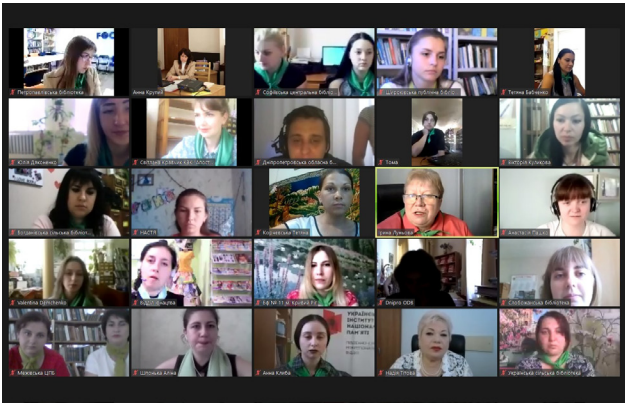
ОБЛАСНА ЛІТНЯ ШКОЛА МОЛОДОГО БІБЛІОТЕЧНОГО ЛІДЕРА – «МОЛОДИЙ БІБЛІОТЕЧНИЙ ЛІДЕР ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ-2021»

15–17 червня 2021 року на базі КЗК «ДОУНБ» відбулась третя обласна літня школа молодого бібліотечного лідера – «Молодий бібліотечний лідер Дніпропетровщини-2021». Цей освітній бібліотечний проект підвищення професійної компетентності бібліотечного персоналу області запровадили у практику підвищення кваліфікації бібліотечного персоналу області влітку 2017 року фахівці відділу наукової організації та методики бібліотечної роботи ДОУНБ. З того часу цей проект набув широкого розголосу серед молодіжної бібліотечної спільноти області. Мета проекту – подальший розвиток кадрового потенціалу бібліотечної галузі області, виявлення творчих ініціативних талановитих молодих бібліотечних працівників,

підтримка їхньої інноваційної діяльності та надання допомоги у професійному становленні бібліотечної молоді. У цьому році захід проводився у режимі онлайн на платформі ZOOM. Партнерами обласної літньої школи були Дніпропетровська обласна бібліотека для молоді ім. М. Светлова та Дніпропетровська обласна бібліотека для дітей. Школа була організована за підтримки «Дніпропетровської бібліотечної асоціації».

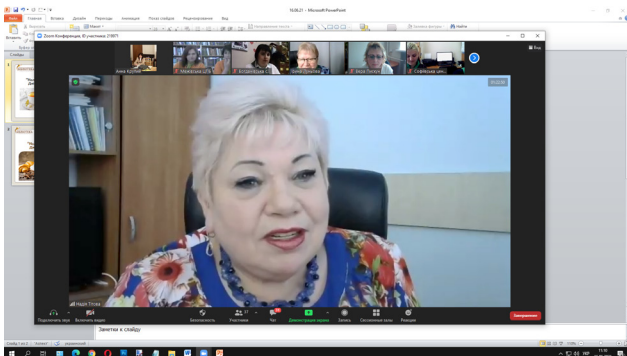
Учасниками школи стали 27 активних молодих бібліотечних фахівців із міських, селищних і сільських територіальних громад усіх новостворених районів області, а саме: м. Дніпра та Дніпровського, Кам'янського, Криворізького, Павлоградського, Нікопольського, Новомосковського та Синельниківського районів. Перший день, а це був «відкритий вівторок», розпочався зі стартового майданчика. Всіх учасників урочисто привітали організатори школи: Надія Тітова, директорка КЗК «ДОУНБ» та Ірина Луньова, завідувачка відділу наукової організації та методики бібліотечної роботи. Фахівці-методисти ДОУНБ підготували для учасників школи два відеофільми з хроніки навчального освітнього проекту «Обласна літня школа молодого бібліотечного лідера – «Молодий

бібліотечний лідер Дніпропетровщини-2017 і 2018 рр.». Інтерактивне онлайн-знайомство «Моє ім'я в історії Школи молодого бібліотечного лідера Дніпропетровщини» учасники школи представили власними історіями успіху у відеороліках, бібліотечних відеосюжетах, міні-презентаціях.

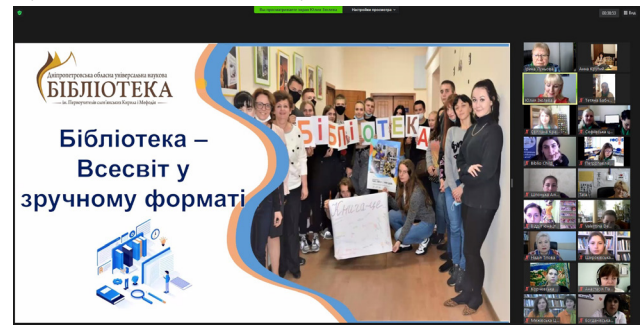
Другий день школи розпочався під гаслом «ігрової середи». Діалоговий майданчик відкрили фахівці обласної універсальної наукової бібліотеки. Імідж-сесію провела Оксана Шевченко, заступниця директора з внутрішньобібліотечної роботи, онлайн-екскурсією сайтом обласної бібліотеки. Віртуальний марафон у вигляді квестів і бібліотечних розвідок корисних ресурсів разом із учасниками школи продовжили головні фахівці функціональних відділів ДООУНБ.

Головною родзинкою дня був відкритий мікрофон «Професійний діалог із директором ДООУНБ» Надією Миколаївною Тітовою, яка щиро та відверто відповіла на цікаві запитання учасників школи.

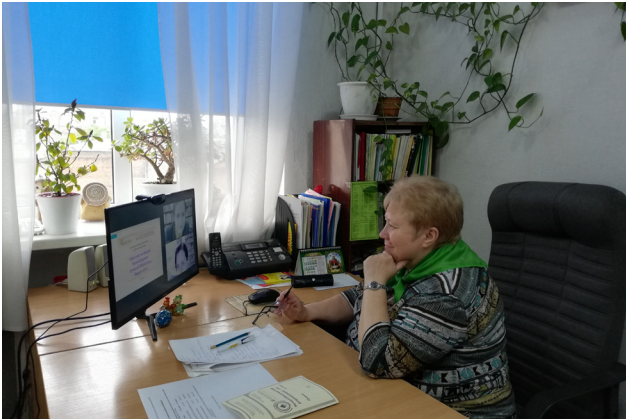
З привітанням до присутніх звернулася також Ольга Матюхіна, директорка КЗ «Дніпропетровська обласна бібліотека для молоді ім. Светлова» і залучила до роботи школи спеціалістів обласної бібліотеки для молоді, які ознайомили присутніх із актуальними темами у бібліотечній роботі: «Розроблення інформаційних повідомлень», «Молодіжний VR» та «Ігротека як сучасний спосіб взаємодії». Разом із фахівцями КЗК

«Дніпропетровська обласна бібліотека для дітей» до привітання та спілкування в межах школи долучилися і директорка Ольга Прокопович-Ткаченко. Творчі лабораторії: «Алгоритм створення креативних заходів для читачів дошкільного та молодшого шкільного віку», «Ініціативна діяльність бібліотекаря через призму інноваційних змін – вчимо англійську в бібліотеці», досвід роботи «Інвент-менеджмент в бібліотеці для дітей: ідея, практика, досвід» та майстер-клас «Візьми мене з собою, або Важливість креативного оформлення книжкових виставок» були корисними для учасників літньої школи.

Третій день школи мав на меті зорієнтувати учасників на активізацію особистісних оригінальних якостей і минув під назвою «Діловий четвер у стилі креатив». Авторський інтерактивний майданчик розпочався з презентації командних проєктів «Територія М: Майстерня школярів. Презентація командних проєктів» продемонстрував значення культурних інституцій у процесі децентралізації, створення ОТГ та, головне, уміння учасників концентруватися та працювати командно. Кожен представлений проєкт був націлений на рішення певних проблем і реалізацію завдань (популяризація туристичних можливостей і створення туристичного продукту, забезпечення духовного, патріотичного виховання, підвищення екологічної культури, розвиток агро-туризму). У форматі фріланс «Прогноз на завтра: Новий формат сучасної бібліотеки. Версія 2021» учасники школи презентували командні проєкти свого бачення бібліотеки, які вражали різноманітними формами роботи, конкретним і змістовним наповненням, багатофункціональністю, інноваційними підходами.

У межах школи був організований конкурс міні-есе молодих бібліотекарів «БібліоНадія» за трьома номінаціями. Переможцями стали: Дарина Глущенко – «Я мрію найближчим часом зробити у бібліотеці...» (КЗ «Софіївська центральна бібліотека» Софіївської селищної 45

ради), Наталя Шушняєва – «Мій найкращий день у бібліотеці...» (бібліотека-філіал №11 КЗК «Міська бібліотека для дорослих» КМР), Анастасія Пашко – «Якою я бачу свою бібліотеку через 25 років?» (Дніпровська центральна міська бібліотека). Учасники не тільки ділилися професійною майстерністю, але і «креативили» від душі. Молоді школяри зі знаком зодіака «Раки» підготували для всіх

присутніх молодіжну музичну вечірку, яка не залишила нікого байдужим.

На завершення кожен учасник обласної літньої школи отримав сертифікат та індивідуальне побажання в онлайн-форматі від колег на згадку про теплу червневу бібліотечну зустріч. Три дні молодіжної спільноти та спілкування з колегами з обласних бібліотек залишаться яскравим незабутнім спогадом! Молоді бібліотекарі взяли з собою часточки сувенірів з різних куточків Дніпропетровщини, емоції, а також багато ідей та проєктів, реалізація яких буде корисною для громад Дніпропетровщини.

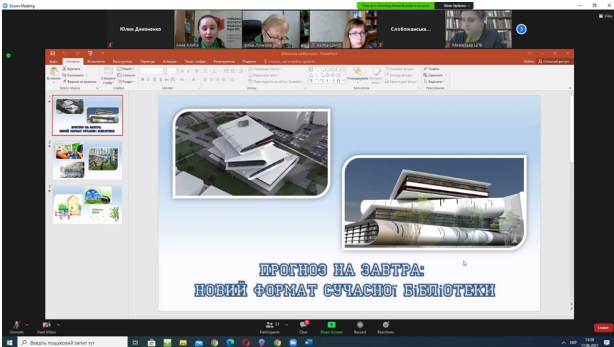
Модерували роботу школи усі три дні завідувачка відділу наукової організації та методики бібліотечної роботи Ірина Луньова і фахівці відділу.

Ірина Луньова,

завідувачка відділу наукової організації і методики бібліотечної роботи КЗК «ДОУНБ»

III ОБЛАСНА ЛІТНЯ ОНЛАЙН-ШКОЛА МОЛОДОГО БІБЛІОТЕЧНОГО ЛІДЕРА ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ: ВРАЖЕННЯ УЧАСНИКА

Третя обласна літня онлайн-школа молодого бібліотечного лідера цього року була незвичною. Це – перша спроба провести її на платформі Zoom, оскільки карантинні обмеження даються взнаки. Проте школа показала, що для бібліотекарів немає нічого неможливого.

27 учасників, три дні наполегливої роботи, безліч цікавих завдань і нових друзів. Навчання не завершувалося разом із відеоконференцією. Воно продовжувалося й далі – у робочий час, вдома ввечері, зранку кожен намагався знайти хоча б годинку, щоб встигнути підготуватися до нового навчального дня.

Усе почалося з інтерактивного онлайн-знайомства. Молоді фахівці міських, селищних і сільських бібліотек територіальних громад Дніпропетровської області підготували самопрезентації у форматі печі-куча.

Не обійшлося без сюрпризів. Наприкінці навчального дня – літня поетична вечірка «Ліричний поцілунок літа» зі Світлоною Гамзіною, співробітницею сектору науководослідної роботи КЗК «ДОУНБ». «Ігрова середа» запам'яталася віртуальним марафоном, за яким кожна група повинна була виконати завдання, котрі підготували фахівці обласної наукової бібліотеки. Це – пошук за електронними каталогами, знайомство з порталом «ДніпроКультура», розділами сайту бібліотеки, його новинами й анонсами, віртуальними довідками та багато іншого.

Цьогоріч випала нагода поспілкуватися з директором Надією Тітовою у форматі відкритого мікрофону. Цікавий і корисний досвід. Було б доречним проводити такі діалоги і в наступних школах молодого лідера.

Цього ж дня з привітанням до учасників звернулася Ольга Матюхіна, директорка КЗ «Дніпропетровська обласна бібліотека для молоді ім. Светлова», після чого розпочалися онлайн-тренінги від спеціалістів цієї бібліотеки: «Розроблення інформаційних повідомлень», «Молодіжний VR» та «Ігротека як сучасний спосіб взаємодії».

До роботи школи також долучилися директорка Ольга Прокопович і фахівці КЗК «Дніпропетровська обласна бібліотека для дітей» з творчими лабораторіями: «Алгоритм

створення креативних заходів для читачів та молодшого шкільного віку», «Ініціативна діяльність бібліотекаря через призму інноваційних змін – вчимо англійську в бібліотеці», «Інвент-менеджмент в бібліотеці для дітей: ідея, практика, досвід», майстер-клас «Візьми мене з собою, або Важливість креативного оформлення книжкових виставок» і онлайн-тестування «Таємниці нашої підсвідомості».

«Діловий четвер у стилі креатив» – це авторський інтерактивний майданчик, на якому учасники школи захищали свої проекти – як індивідуальні, так і командні. Версії нового формату сучасної бібліотеки, розкриття значення культурних інституцій у процесі децентралізації, створення ОТГ, підведення підсумків конкурсу міні-есе молодих бібліотекарів «БібліюНадія».

Цікавим і незвичним став формат молодіжної музичної онлайн-вечірки, за якою команда «Раки», до якої я входила, підготувала вікторину «Вгадай пісню за емодзі». Інтерактивна «Скринька побажань» так само залишила слід в моєму серці. Кожен учасник школи підготував так званого «Кота в мішку» та надіслав його колегам. Це були

привітання із завершенням школи, побажання, листівки, відео, анімації, колажі тощо.

Та якщо ви думаєте, що це й усе, то помиляєтеся. Вже після завершення школи спілкування продовжилось. Учасниці запустили челендж #ЯотрималаСвідоцтво, за яким треба зробити фото або відео себе зі свідоцтвом і поділитися публікацією в мережі «Facebook» на сторінці «Школа молодого бібліотечного лідера-2021».

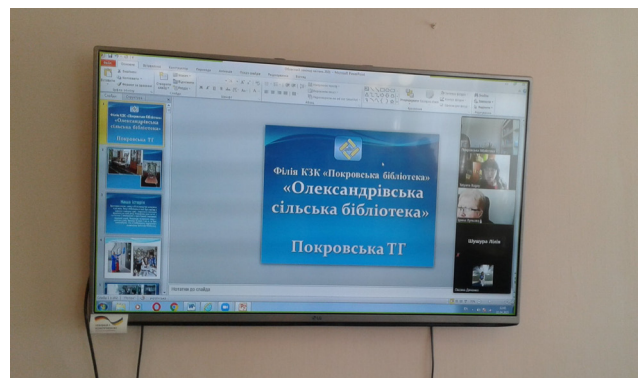
Мені пощастило стати частиною цьогорічної школи. Нові знайомства, досвід, цікаві вікторини, програми та квести, які розширили мій кругозір, дали можливість подивитися на елементи бібліотечної роботи з іншої точки зору, подарували безліч емоцій і знань. Окрема вдячність організаторам та партнерам за нові навички, співробітникам соціокультурного сектору КЗ «Дніпропетровська обласна бібліотека для молоді ім. М. Светлова» Богданові Ланіну за досвід введення квесту як форми масової роботи з користувачами.

*Анна Клиба,
бібліотекарка I категорії редакційно-
видавничого центру КЗК «ДОУНБ»*

ОБЛАСНА КВІТНЕВА ШКОЛА МЕТОДИСТА: СПІЛКУЄМОСЯ, НАВЧАЄМОСЯ, ВДОСКОНАЛЮЄМОСЯ

Щороку Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека як головний науково-методичний та інформаційно-консультаційний центр для бібліотек області проводить обласну квітневу школу методиста.

20–22 квітня цього року відбулася XIX обласна квітнева школа методиста-2021 «Бібліотека – відкритий публічний простір: від традицій до комунікативного центру громади», яка проводилась онлайн на платформі ZOOM. Формат зустрічі-обговорення та дискусії, фахові змістовні поради від директорки КЗК «ДОУНБ» Надії Тітової та практичні консультації завідувачки відділу наукової організації та методики бібліотечної роботи Ірини Луньової. У програмі також цікавий досвід і практичні напрацювання в умовах децентралізації від фахівців бібліотек Дніпропетровщини. Бібліотечна справа поступово змінює орієнтири, бібліотеки стають відкритими та потрібними у громадах. Про це свідчать презентації, які провели учасники школи.

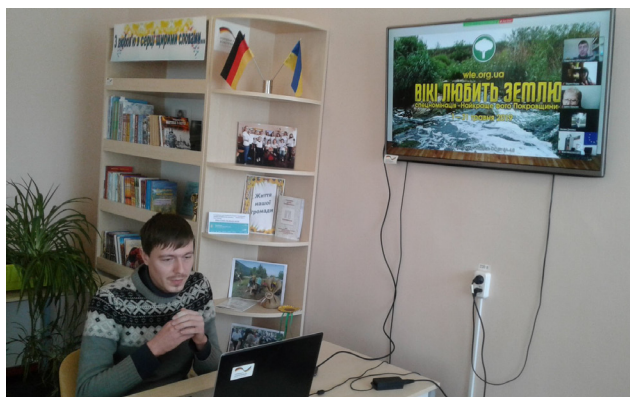
Три дні роботи школи методистів були дуже насиченими, теми, які обговорювали, різноманітні: це й особливості бібліотечної комунікації, практики читання, родинний день у бібліотеці, соціальні проекти бібліотек Томаківщини; Кам'янські етюдні в стилі ретро, або як бібліотекарі відтворюють історію міста; інноваційно-проектна діяльність бібліотек на допомогу розвитку Межівської громади; організація дистанційного обслуговування користувачів завдяки інформаційним онлайн сервісам у практику роботи публічних

бібліотек міста Павлограда; онлайн-тур бібліотеками Широківської територіальної громади. Дуже цікаво і пізнавально.

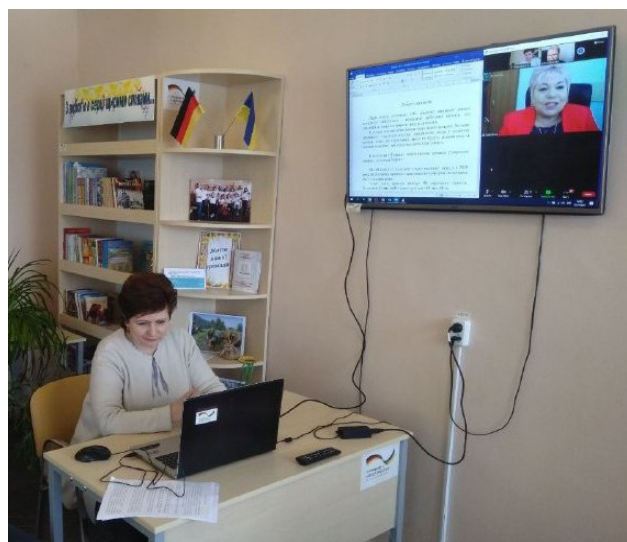
Долучилися також до онлайн-спілкування в межах школи і фахівці КЗ «Дніпропетровська обласна бібліотека для молоді ім. М. Светлова» та КЗК «Дніпропетровська обласна бібліотека для дітей», які ознайомили учасників із актуальною тематикою: «Методологія «Дизайн мислення для бібліотек»; «Ігротека – Perpetuum Mobile бібліотеки» та провели тест на креативність і готовність до позитивних змін.

Методисти області запропонували присутнім в онлайн-форматі власні авторські бібліотечні проекти «Бібліотека – простір для людей та ідей-2022», які будуть реалізовані у наступному році та запропонували ескізи наступної ювілейної ХХ квітневої школи методиста «Обласна квітнева школа методиста – 20 років». У межах дружнього спілкування у форматі «ZOOM-кава» методисти області здійснили фотоекскурсію містом Жовті Води, посадили «Дерево методичної дружби» та взяли участь у весняній музичній вечірці за участю КЗК «Палац Культури» міста Жовті Води.

22 квітня – на третій завершальний день обласної квітневої школи методиста-2021 програма онлайн-зустрічей була теж дуже насичена і цікава, а для працівників Покровської

бібліотеки особлива, тому що в цей день було кілька виступів працівників бібліотеки зі своїм досвідом впровадження нових послуг, організації простору нашого закладу, нових моделей роботи з відвідувачами. Значимості заходу додала участь керівників Покровської територіальної громади. Перед методистами області виступили Покровський селищний голова С.А. Спажева та начальниця відділу культури, туризму, національностей та релігій виконавчого комітету Покровської селищної

ради Н.О. Разгулова. Світлана Спажева розповіла про громаду, відзначивши що саме духовність і культура посідають пріоритетне місце у розвитку громад, одним із ключових напрямків ми визначили для себе розвиток культурного життя громади. Це визначено в Стратегічному плані розвитку нашої громади на 2017–2025 роки, розробленому із залученням усіх верств населення та з врахуванням інтересів і проблем всіх населених пунктів громади. Вона також розповіла про культурні події, які відбуваються в громаді, відзначила, що сьогодні бібліотеки стали центром громади, місцем для якісного і зручного проведення різноманітних тренінгів, зібрань, засідань для різних категорій жителів, місцем спілкування і проведення дозвілля. На завершення вона зазначила, що культурні особливості території нашої громади усе частіше сприймаються як цінний набуток, можливості для розвитку традицій, туризму, ремесел, а отже – й економіки. Бо громада, яка відбудеться як громада культурна та освічена, обов'язково буде громадою успішною! А працівники бібліотечної системи Покровської громади сьогодні мають можливість поділитися своїми напрацюваннями, найкращими практиками та досвідом з усією областю.

Наталя Разгулова висвітлила перспективні питання розвитку культури, а саме бібліотек Покровської територіальної громади, та відповіла на запитання учасників.

Бібліотечні фахівці КЗК «Покровська бібліотека» на чолі з директором В.І. Штепенко презентували інноваційні бібліотечні практики структурних підрозділів закладу: «Бібліотечний коворкінг: сучасний інформаційний, навчальний, дозвіллевий простір»; «Вікіпроекти в бібліотечній роботі»;

«Бібліоняня» – новий сервіс при дитячій бібліотеці»; «Сім лайфхаків бібліотеки в оновленому форматі».

Віра Штепенко в презентації «Бібліотеки Покровської ТГ: місце традицій, простір інновацій» розповіла про роботу бібліотеки, яка крім традиційних послуг впроваджує в практику інновації з метою покращення обслуговування і створення комфортних умов, про необхідність комп'ютеризації сільських бібліотек.

У презентації «Бібліотечний коворкінг: сучасний інформаційний, навчальний, дозвілєвий простір» бібліограф Л.В. Тарашук висвітлила роботу бібліотечного інтернет-центру, коворкінгу які стали платформою для впровадження нових послуг і дають можливість використовувати потенціал бібліотеки і як місця, де можна провести зустріч із діловими партнерами, взяти участь у різного роду навчальних, соціальних і спеціальних заходах тощо, і також сприяє залученню нових користувачів. А це – додаткова відвідуваність і нові форми роботи. Крім обслуговування користувачів, робота спрямована на навчання навичок комп'ютерної грамотності, надання різного типу довідок, видавничу діяльність, випуск друкованої продукції, адміністрування бібліотечних сторінок у соцмережах, підготовку, оформлення та проведення масових заходів (пошук інформації, музичне та художнє оформлення, фотозйомку), оформлення книжково-ілюстративних виставок тощо.

Презентація «КЗК «Покровська бібліотека: центр літературного життя Покровської ТГ» і виступ завідувачки відділу обслуговування О.І. Котенко були присвячені досвіду роботи з місцевими письменниками та любителями літературної творчості. Також вона поділилась успіхами клубу покровських поетів «Ліра», який працює при бібліотеці. «Вікіпроекти в бібліотечній роботі» – досвід, із яким виступив інженер-програміст бібліотеки А.С. Ротт унікальний, і неабияк зацікавив учасників школи. Робота ВІКІгуртка, конкурси, флешмоби, які організовує «Вікімедіа Україна» і в яких беруть участь наші земляки, організація власних заходів викликали справжнє захоплення наших колег. «Бібліоняня» – новий сервіс при дитячій бібліотеці» – нова, складна, але потрібна і цікава, насамперед для користувачів дитячої бібліотеки, послуга – такою була тема презентації завідувачки дитячої бібліотеки Р.П. Вініченко.

«Сім лайфхаків бібліотеки в оновленому форматі» – робота завідувачки філією «Олександрівська сільська бібліотека» Т.В. Бугай створила для своїх користувачів справжню книжкову і культурну оазу, яка згуртовує цікавих, небайдужих до життя громади людей.

Робота Покровської бібліотеки викликала багато гарних відгуків від учасників обласної квітневої зустрічі методистів бібліотек області.

*Віра Штепенко,
директорка КЗК «Покровська бібліотека»*

РОЛЬ БІБЛІОТЕК ГРОМАДИ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ ПІДТРИМЦІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

Під такою назвою 11 червня 2021 року на базі Новогригорівської філії № 5 СКЗК «Межівська центральна публічна бібліотека» відбувся виїзний семінар для бібліотечних працівників Межівської селищної територіальної громади.

Сьогодні спостерігається значне поживлення інтересу громади до вивчення історії свого краю. Надзвичайно важливим завданням, яке постає перед бібліотечними працівниками на сучасному етапі, є розвиток туристичного краєзнавства, формування і розповсюдження інформаційних матеріалів про той чи інший об'єкт, населений пункт, особистість тощо.

Минувшина нашого краю дуже бурхлива і суперечлива, але недостатньо відома. Тож

бібліотека сприяє поширенню інформації в Межівській територіальній громаді та залученню молоді у дослідженні історії рідного краю. Розробивши туристичні маршрути, ми хочемо зацікавити молодь у вивченні історії

та розвитку рідного краю, де вона зможе реалізувати себе.

Бібліотекарі реалізують проєкт «Цікава Межівщина: туристичними стежками рідного краю», який сприятиме: збагаченню інформаційних ресурсів новими оригінальними матеріалами, розвитку інноваційних бібліотечних послуг, підвищенню іміджу бібліотеки у місцевій громаді, зростанню ролі бібліотеки у національно-патріотичному вихованні молоді, активізації волонтерського руху, набуттю нових професійних знань бібліотекарями, розвитку партнерств, збереженню історико-культурної спадщини краю,

зростанню інвестиційної привабливості території. Тож сьогодні бібліотекарі пройшли туристичним маршрутом «Мальовничими стежками Новогригорівки», познайомились з цікавими об'єктами, які є в селах Новогригорівка, Водолазьке, Юр'ївка.

У невимушеній обстановці учасники семінару ділилися враженнями про побачене і почуте під час краєзнавчо-туристичної поїздки. Виїзний семінар справив глибоке і незабутнє враження на колег.

*Людмила Коваленко,
методистка СКЗК «Межівська центральна публічна бібліотека»*

ЮВІЛЕЇ

ВІД НАРОДНОЇ АУДИТОРІЇ ДО ГРОМАДСЬКОГО ПРОСТОРУ, АБО 110-РІЧНІ МЕТАМОРФОЗИ ТОМАКІВСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ

У цьому році у лютому Томаківська бібліотека відзначила 110-річний ювілей. І чим швидше спливає час, тим більше роздумів про те, якими незвіданими можуть бути долі держави, людей, будівель...

Початок історії, яку ми хочемо згадати, сягає початку ХХ ст., коли 19 лютого 1911 року меценат нашого краю Григорій Гаркушевський на пагорбі мальовничого степового села Томаківки відкрив народну аудиторію, в якій розмістилася перша бібліотека. Цей факт став відомий завдяки підказці краєзнавця Миколи Чабана, який порадив бібліотекарям відвідати Дніпропетровський національний історичний музей ім. Д.І. Яворницького. У газеті «Русская правда» за 25 лютого 1911 року дійсно детально описувалося відкриття чи не найпершого закладу культури нашого селища.

З тих пір почався літопис Томаківської бібліотеки. Пригадайте, чи багато в нас іще таких закладів, доля яких розтягнулася вже більше ніж на сто літ? Звичайно, що для історії світового значення – це краплинка у морі. Але для нашої місцевості цей беззаперечний факт спонукає на роздуми, а ще більше, мабуть, викликає почуття гордості у бібліотекарів, які стали хранителями історії свого закладу.

По крихтинах відшукували ми факти про розвиток бібліотечної справи на Томаківщині. Історичні круговерті замітали сліди, знищуючи цікаві відомості. Але, завдяки людям, їхній добрій пам'яті та наполегливості бібліотекарів

багато чого змогли зібрати і систематизувати.

Історія бібліотеки не є таїною за сімома печатками. Під час ювілейних заходів готуємо і демонструємо мультимедійні презентації про перших бібліотекарів, меценатів, про розвиток, досягнення, і, чого гріха таїти, і фіаско, які теж стали частиною нашої історії. Не може бути все гладко, тому були злети і падіння, гарні часи та не дуже. Поповнення бібліотечного фонду відбувалось і за рахунок меценатів (як то Григорій Гаркушевський зі 100 карбованцями, а на той час це були великі гроші), і в результаті експроприації (як то книги духовної особи, отця Стефана, що стали власністю бібліотеки). У 20–30-і роки минулого сторіччя ініціаторами розвитку бібліотечної справи були комсомольці – представники найбільш активного руху молоді на той час. Роки II світової війни стали чорними для всього суспільства; у вирі крові, смертей, голоду, насильства бібліотека перестала функціонувати і відновила роботу лише після перемоги.

Роки відбудови стали роками розвитку бібліотечної справи: зростає кількість фонду, від бібліотеки відокремлюється філія – бібліотека для дітей. Книга стає основою духовного життя людей. Стати читачем бібліотеки стає престижним, а професія бібліотекаря набуває небувалого піднесення. Соціалістичний лад вносив свої корективи в діяльність бібліотеки: робота була налаштована на пропаганду комуністичних ідеалів – що ж, у кожного часу свої перехресні стежки. Політгоди, політінформації були головними заходами для односельчан. А ще було безліч книг! І це, мабуть, один із критеріїв часів епохи застою. Літератури було настільки багато, що, крім абонементу, читального залу, був ще й відділ організації та міжбібліотечного абонементу. Але в ті часи тотального дефіциту відчувався і дефіцит на зарубіжну літературу (залізний занавіс робив свою справу).

У 1975 році розпочалася централізація бібліотек, і Томаківська бібліотека стала центральною районною, очоливши новостворену Томаківську ЦБС (19 сільських бібліотек-філій і дитяча бібліотека).

У 80-ті роки розпочалося зведення нової будівлі бібліотеки. Наприкінці 1990 року бібліотека була урочисто відкрита, подія була знаковою для томаківчан – приїздило навіть телебачення, адже такої красуні районного масштабу не було в Україні, окрім нашої новобудови!

Часи перебудови та відхід від комуністичних ідеалів стали випробувальними для бібліотеки. На зламі одного державного устрою та переходу на інший важко було втриматися без втрат. Обмаль державного фінансування, скорочення штату – ось невтішні результати перехідного періоду.

Нове тисячоліття принесло новий погляд на роботу бібліотеки. Відчувалося поживлення у фінансуванні, комплектування книг стало налагоджуватися. Тепер домінувала українська книга, адже Україна стала самостійною незалежною державою з демократичним шляхом розвитку. В цей час бібліотекарі відчували, що настає час тотальних змін у роботі. Повсюди впроваджується комп'ютеризація, настає епоха інтернет-технологій. Починають змінюватися пріоритети. Тепер бібліотека вже не уособлює лише сховище книг. Тепер це – центр інформації, без різниці на чому вона фіксується – на сторінках книг чи періодики,

на цифрових дисках чи у віртуальних хмарах.

Світ змінюється швидко, і, щоб не пасти задніх і залишитися на передніх флангах, потрібно змінюватись і самим. Тим більше, що настала ера децентралізації. Територіальна реформа внесла корективи в життя людей. Створена у 2016 році Томаківська ОТГ отримала на баланс бібліотеку, яка залишилася центральною для бібліотек Томаківської ЦБС (6 філій і ДБ). Бібліотекарям довелося навчатися по-новому сприймати свою професію: писати проекти на отримання грантів, виходити за межі бібліотеки, пропагуючи книги та читання, проводити масштабні заходи, організовувати креативні фотозони та облаштовувати «відкритий простір», де користувачам і комфортно, і зручно, і затишно, і весело. Кожна людина може знайти у бібліотеці те, чого в даний момент потребує її душа.

Сучасне бачення бібліотеки вийшло за межі книгосховища та принципу «в бібліотеці панує тиша». Наразі наша бібліотека – це культурний, освітній і розважальний центр Томаківської громади. Завдяки перемозі у конкурсі грантів програми «Бібліоміст», а також тісній співпраці з німецьким товариством GIZ, бібліотека значно покращила своє технічне забезпечення: має потужні комп'ютери, оргтехніку та мультимедійний проектор. Також отримали нові меблі для громадського простору (створено на базі читального залу), організовано новий багатофункціональний відділ – Інтернет-центр.

Ще однією родзинкою в роботі бібліотеки за ініціативи Томаківського селищного голови Івана Калашника стало розміщення в стінах бібліотеки центру надання адміністративних послуг. Тож у будівлі бібліотеки зосереджено фундамент для надання більшості послуг нашим громадянам – як адміністративних, так і

бібліотечних. Бібліотека розширила комплект послуг, і в межах своєї компетенції допомагає громадянам реєструватися на отримання закордонного паспорту, ID-картки, відкрити кабінет пільговика-субсидіанта, тощо.

Бібліотека постійно видозмінюється, намагається втілити нові креативні форми роботи. Бібліотекарі у постійному пошуку нових партнерів і в процесі безперервного навчання. Бо такий час: проґавиш – не наздоженеш. Намагаємось рухатися за вимогами су-

часного світу, а бібліотеку переформувати на велетенський центр інформації, гармонійного розвитку та корисного спілкування. Через пандемію коронавірусу бібліотекарі стали навчатися, здебільшого, онлайн, беручи участь у вебінарах та інших заходах, які організують обласні бібліотеки, а також інші організації та об'єднання. Спілкування в онлайн-режимі використовують бібліотекарі й у бібліотеках-філіях, а також зі своїми користувачами на сторінках соціальних мереж.

Хочеться сподіватися, що Томаківська бібліотека відзначатиме ще не одну ювілейну дату. Попереду ще багато нового. І трансформація бібліотеки від читальні в будівлі народної аудиторії до мультифункціонального громадського простору – це тільки пара кроків в історії успіху нашого закладу культури. Бібліотеці бути! Ми в це віримо!

*Людмила Мірошниченко,
директорка КЗ «Томаківська
централізована бібліотечна система»*

СОФІЇВСЬКІЙ ЦЕНТРАЛЬНІЙ БІБЛІОТЕЦІ – 100 РОКІВ! З МАЛЕСЕНЬКОЇ ХАТИ-ЧИТАЛЬНІ – ДО СУЧАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ!

Минуле надихає нас, вселяє віру у наступні звершення, повнить душу відчуттям причетності до потрібного, важливого, вічного. Особливо гостро це відчуває кожен працівник бібліотеки напередодні чергового ювілею. Адже ювілей бібліотеки – це привід для осмислення вікового досвіду, визначення стратегії та перспектив подальшого розвитку.

Сьогодні наша бібліотека – не тільки гарно оформлені приміщення, безмежний інформаційний простір, сучасний кадровий потенціал і великі творчі ресурси, завдяки чому книгозбірня зайняла почесне місце в сучасному інформаційному світі, розвиває партнерство, впроваджує нові сучасні ідеї в інтересах усієї громади. Наша бібліотека – центр комунікацій, індикатор і транслятор нових ідей та нових починань.

Пройдімося шляхом становлення, дорогою в 100 років. Зазирнімо в цікаве минуле...

Перші відомості про бібліотеку в селищі Софіївка припадають на 1921 рік, коли було відкрито робітничо-селянський клуб, бібліотеку-читальню (хату-читальню), кілька пунктів лікнепу. Це були роки ліквідації неписьменності. Всю культосвітню роботу проводила вчителька-комсомолка В.Є. Горєлова.

У 30–40 роках ХХ ст. у бібліотеці нараховувалося близько 10 тис. книжкового фонду. На той час бібліотекарем працювала М.І. Сиротюк.

Після звільнення селища від нацистських окупантів в 1944 році бібліотека відновила роботу. А розмістилася вона в хатині активіста села П.М. Добровольського, адже приміщення бібліотеки в роки війни було повністю зруйновано, фонд знищено. Приємно констатувати, що попри все книгозбірня вижила, вистояла і почала розвиватися далі. Вдалося врятувати зовсім незначну кількість книг. У бібліотеці працювали Марія Іванівна Тронь – завідувачкою бібліотеки та бібліотекарка Марія Порфіріївна Шаповал. Вони відіграли важливу роль в мобілізації жителів на відбудову зруйнованого селища. До 1957 року районна бібліотека перебувала в старо-

му тісному приміщенні по вулиці Поштовій. А в 1957 році для неї було збудоване нове приміщення по вулиці Шкільній. Це була, як на той час, простора будівля з читальним залом, абонементом і методичним кабінетом. У цьому приміщенні районна бібліотека розташовувалася до 1978 року, коли у зв'язку з централізацією бібліотек району, їй разом із дитячою бібліотекою було виділено двохповерхове приміщення, в якому до цього часу містився райком Компартії.

У 1978 році на базі центральної районної бібліотеки для дорослих відбувається централізація бібліотек району, створюється нова форма об'єднання бібліотек – Софіївська централізована бібліотечна система. До її складу увійшли 30 бібліотек. Центральна районна бібліотека для дорослих стала головною бібліотекою району. При ній були організовані нові відділи: методико-бібліографічний, комплектування й обробки літератури, обслуговування, організації та використання єдиного книжкового фонду.

Становлення та плідний розвиток бібліотеки впродовж десятиліть відбувався завдяки професіоналізму, відповідальності, а головне – любові до своєї справи керівників бібліотеки багатьох поколінь. Першим директором централізованої бібліотечної системи (ЦБС) була Тетяна Федорівна Шеремет, яка очолювала районну бібліотеку з 1961 року. З 1989 по 1992 – Галина Григорівна Остапенко. З 1992 по 1997 посаду директора обіймала Ніна Анатоліївна Дроворуб. З 1999 року по 2013-й на посаді директора працювала Віра Петрівна Сорухан. З 2013 року посаду директора обіймає Ірина Анатоліївна Терехова.

Кінець 80 – початок 90-х років знаменуються бурхливими подіями в житті суспільства, що відбулося на роботі бібліотеки. Реагуючи на зміни в соціальному, читацькому середовищі, бібліотека, у свою чергу, удосконалювала роботу, привносячи в неї нові оригінальні форми та методи, формуючи нові напрямки діяльності.

У 2009 році в Центральній бібліотеці створено Інтернет-центр завдяки виграному гранту програми Бібліоміст. У ньому користувачі отримали безкоштовний доступ до мережі «Інтернет» і знання та навички з медіаграмотності.

З січня 2018 року Центральна бібліотека передана Софіївській об'єднаній територіальній громаді. Сьогодні це – сучасний заклад куль-

тури, головна бібліотека громади, методичний центр для 11-ти сільських бібліотек. У її відділах організовано комфортні зони обслуговування з вільним доступом до фондів. Фонд бібліотеки – 19 178 примірників. У читальній залі є періодичні видання на всі смаки: і для тих, хто цікавиться історією, технікою і для садівників-городників, і для майстринь із вишивання, в'язання, бісероплетіння, пошиву одягу з «Бурди», для господинь, які хочуть змінити інтер'єр кімнат чи приготувати смачну їжу.

Центральна бібліотека є центром правової, краєзнавчої та європейської інформації. В Інтернет-центрі користувачі мають можливість працювати на комп'ютерах, спілкуватися з рідними по Скайпу, надсилати листи електронною поштою тощо. Для читачів при бібліотеці працюють три клуби за інтересами: жіночий клуб «Гармонія», літературно-мистецький салон «Натхнення» та молодіжний клуб «Пульс». Бібліотека завжди бере активну участь у проведенні різноманітних свят і заходів, що проводяться в громаді.

На базі Центральної бібліотеки неодноразово відбувалися обласні семінари для бібліотечних працівників області.

Творчий і стабільний колектив працівників разом із широким активом відвідувачів і громадськістю святкує славне 100-річчя з дня заснування рідної бібліотеки!

Саме колектив високопрофесійних фахівців створив сьогоденні здобутки, перетворив книгозбірню на центр сучасних комунікацій і одержання інформації, рупор, візитну картку громади в інформаційному просторі. Бібліотека сьогодні широко розвиває партнерство, вивчає та впроваджує ідеї в інтересах спільноти, щоденно дарує односельцям радість спілкування, розвитку особистості та змістовного дозвілля і відпочинку.

У колективі працюють досвідчені фахівці, які знають і люблять свою професію, закохані в книгу та бібліотеку, є «ходячі енциклопедії», 53

серед спеціалістів – люди творчі, з фантазією і винахідливістю, старанні та точні, багато таких, що присвятили все своє життя служінню книзі та бібліотеці. Бібліотекар – це особливий фахівець, він художник і дизайнер, вчитель і психолог, краєзнавець і винахідник, артист, сценарист і режисер, агроном, математик і оператор ЕОМ, і просто, друг, консультант і порадишник читача...

А ще руками працівників створений затишок у самій бібліотеці та на прилеглий до книгозбірні території. Перспективи розвитку колектив бібліотеки вбачає в інноваційних проектах, в участі в різних конкурсах на отримання грантів для модернізації, у нових формах роботи з промоції читання. До речі, бібліотека двічі ставала переможцем Бюджету участі громади, завдяки чому один проект успішно реалізований, а другий обов'язково реалізуємо найближчим часом.

Своєю роботою центральна бібліотека досягла головного: навколо неї згуртувалися люди різного віку, статусу, різних уподобань. Творчими пошуками і напруженою роботою колектив бібліотеки підтверджує головний принцип діяльності, що сучасна бібліотека

– це та, яка розвивається разом із громадою. Софіївська центральна бібліотека постійно змінюється, шукає щось нове, вона впевнена в своєму праві на існування і прагне бути корисною жителям своєї громади.

За ці роки в історію бібліотеки вписали свої імена натхненною працею багато людей. Хтось прийшов працювати ненадовго, а хтось залишився вірним обраній справі на все життя. Це вони створювали і примножували здобутками славу історію нашої книгозбірні.

Минають роки, десятиліття, і сьогодні до бібліотеки приходять вже діти, онуки та правнуки перших читачів. Але, як і раніше, бібліотека – це неповторна атмосфера, нові цікаві книги, широке коло читачів і щирих вірних друзів.

Сто років пройденого шляху – це життя, історія, праця, пам'ять. Та історія продовжується. І ми творимо її щодня!

*Алла Горстка,
провідна бібліографиня,
Дарина Глушенко,
провідна методистка КЗ «Софіївська
центральна бібліотека»*

ЩО ЧИТАЮТЬ БІБЛІОТЕКАРІ ДОУНБ

(НОВІ НАДХОДЖЕННЯ ВІД УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ КНИГИ)

Проект «Що читають бібліотекарі» було розроблено відповідно до «Програми розвитку бібліотечних фондів ДОУНБ. 2015–2020 рр.». Він почав діяти з березня 2016 року. Метою проекту є формування рекомендаційних списків художньої літератури для читачів шляхом публікації вражень співробітників ДОУНБ від прочитаних книг.

Перед бібліотечними працівниками ставилося завдання протягом року підготувати публікацію: відгук-рекомендацію про художній твір, який вони хотіли б запропонувати читачам. Для створення якісного відгуку потрібно зробити скан обкладинки, бібліографічний опис книги та висловити свої особисті почуття і враження. Що-

тижня публікації розміщуються на блозі «Бібліотечна універсалка» та в соціальній мережі «Фейсбук» на бібліотечній сторінці. Однією з відмінних рис публікацій є жанрова різноманітність – гостросюжетні романи, містичні історії, кримінальні детективи, сентиментальні твори, фентезійні та фантастичні пригоди, психологічні трилери, історичні романи, дитяча література тощо.

Наразі бібліотекарі рекомендують видання, отримані завдяки Українському інституту книги.

Оксана Шевченко, заступниця директора з внутрішньобібліотечної роботи надала на розгляд читачів декілька відгуків-рекомендацій різної тематики – від містичних детективів до сімейних саг. Саме історію однієї сім'ї пропонуємо до вашої уваги:

Райлі, Люсінда. Будинок орхідей / Л. Райлі ; пер. з англ. І. Серебрякової. – Харків : Віват, 2019. – 576 с.

Книга Люсінди Райлі – це велика сімейна сага тривалістю в століття. Троє жінок і їхні трагічні історії кохання. Молода відома піаністка Джулія після довгих років відсутності повертається до рідної домівки, щоб загоїти рани після трагедії в її житті. Намагаючись розібратися в собі, знайти нову точку опори, головна героїня починає цікавитися минулим своєї родини. І завдяки спогадам бабусі дізнається багато таємниць, які допомагають їй змінити власне життя.

Гортаючи старий щоденник, читач разом із героями роману потрапляє в початок минулого століття, коли світ стояв на порозі Першої світової війни. Тисячі людей ідуть на фронт, серед них і головний спадкоємець родового будинку Кроуфорд. Однак, перед цим молодого лорда буквально змушують одружитися з дівчиною, яка ідеально підходить на роль господині маєтку. Хто ж знав тоді, що через декілька років він зустрине справжнє кохання... Але, що важливіше – щастя чи почуття обов'язку перед сім'єю? Що стоїть вище, ніж особисті почуття? Вибір завжди важкий і доленосний.

Роман «Будинок орхідей» – насичений коктейль із горя, радості, пристрасті, зради та життєвих перипетій. Дуже захоплює те, що розповідь постійно переноситься в нові місця, то ж є шанс побувати в традиційному англійському маєтку, відчути екзотику і спе-

ку Таїланду та прогулятися елітною Французькою Рив'єрою. Книга читається легко, захоплює своєю ширістю та чуттєвістю, несподіваними поворотами сюжету та зворушливим хепі-ендом. Раджу цей романтичний зворушливий роман жінкам, які сповнені віри, надії та кохання!

Цікавий вибір видання зробила **Юлія Зюлева**, учена секретар. Вона рекомендувала до прочитання книгу британського письменника Адама Кея «Буде боляче». Книга написана у формі щоденникових записів, які автор робив протягом своєї лікарської кар'єри.

Кей, Адам. Буде боляче. Таємні щоденники лікаря-ординатора / Адам Кей ; пер. з англ. А. Лапіна. – Харків : Віват, 2021. – 256 с. – (Біографії та мемуари).

Книга, що викликала цікавість як своєю назвою, так і змістом. Щоденникові записи колишнього лікаря, який не приховує того, що може стати боляче – і кожен сам може вирішити від чого саме приходить той біль. Адам Кей не просто автор, який вирішив написати про будні британських лікарів, він сам, пропрацювавши шість років, через

себе пропустив весь той спектр почуттів: болю, суму, страждань, кумедних і безглузких випадків – усього того, що супроводжує роботу людей у білих халатах.

Кардинально змінивши сферу своєї діяльності, бо, погодьтеся, від лікаря-ординатора до гумориста і автора кіно- і телесценаріїв, – це досить різка зміна напрямку, Адам Кей подумки повернувся до тих днів, коли був одним із тих, хто стоїть на передовій у боротьбі за життя. Розбираючи свої щоденникові записи, які вів під час роботи, він вирішив донести до всіх погляд лікарів на те, що відбувається в британській національній службі охорони здоров'я, бо за його словами «...лікарі не можуть донести свій погляд на події, імовірно тому, що постійно на роботі...».

Читаючи ці записи, повністю поринаєш у той специфічний світ, де постійно перемишуються несумісні, на перший погляд, події. Адже від курйозу до трагедії, від смертельної хвороби до дивовижного зцілення, від моральної дилеми до застосування професійних хитрощів інколи, минає лише мить.

Книга для тих, хто цікавиться роботою медиків і хоче дізнатися про їхню щоденну працю, яка найчастіше залишається невдячною, тяжкою, але необхідною і захопливою.

Олександра Залогіна, завідувачка сектору художньої літератури відділу читальних залів, у своєму відгуку підняла непросту, але досить актуальну тему, – життя людей з особливостями розвитку.

Кіз, Деніел. Квіти для Елджернона / Д. Кіз. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. – 304 с.

Твір «Квіти для Елджернона» виданий у 1960 році, не такий великий час минує від того дня, але сьогодні цей роман уже правомірно вважається класикою. І це не дивно – адже тема, яку підіймає автор, не втрачає

актуальності ні на мить, а стиль викладення сюжету заслуговує найвищої оцінки.

Це історія про 37-річного прибиральника Чарлі, який погоджується взяти участь в експерименті з підвищення розумових здібностей оперативним шляхом. Раптово IQ Чарлі істотно зростає, він вчиться читати і писати і починає все більш складно та витончено викладати свої думки. Однак, із інтелектом до нього приходить і усвідомлення всієї складності світу, печаль і незнищенна туга. Елджернон – це ім'я лабораторної миші, яка однією з перших «взяла участь» у тому ж експерименті, що і Чарлі.

Окрім того, що роман присвячений темі прийняття суспільством людей з особливостями розвитку, він підіймає безліч філософських питань, на які кожен має дати відповідь сам для себе. Наприклад, чи можливе (дозволене) щастя для людей з олігофренією в звичному розумінні цього слова – створення сім'ї, народження дітей; чи можна вважати розумово відсталу людину особистістю, чи тільки наявність стандартних знань робить людину – людиною. Цей твір входить до шкільної програми США, і дуже важливо, щоб із юнацтва такі теми обговорювались. Адже знання про блеми – це вже 50% до її вирішення.

Сам роман написаний у вигляді щоденника, який заповнює головний герой. Дуже добре можна прослідкувати його поетапний розвиток – зменшення граматичних помилок, вживання професійної термінології, ускладнені речення. Всі персонажі дуже живі, їхні образи гарно «промальовані», тож не виникає проблем із їхньою ідентифікацією та розумінням вчинків.

Авторська пунктуація збережена: «...Я ладен побитися об заклад що я єдиний дебіл у

світі який зробив щось корисне для науки. Я таки щось зробив щось корисне для всіх недорозвинених людей таких як я і ті що перебувають у притулку Воррена та в усьому світі...»

Незважаючи на всі негаразди, що траплялися в житті Чарлі, він не втрачав оптимізму. Якщо ж у нього були причини для радості, чи ми не можемо їх знайти в своєму житті?..

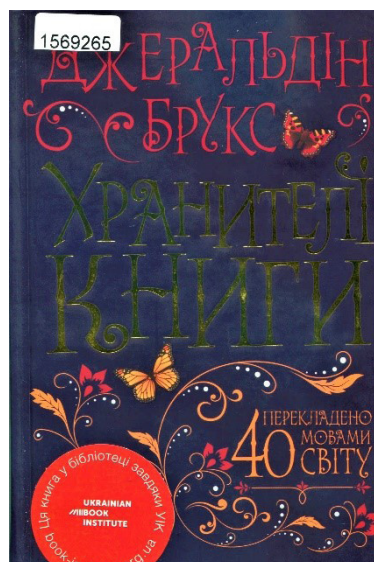
Продовжуємо знайомство з книгами від Українського інституту книги. Єлизавета Сибирьова, провідна бібліотекарка патентно-технічного відділу пропонує до уваги читачів твір:

Брукс, Джеральдін. Хранителі книги [Текст]: роман / Дж. Брукс. – Харків : Vivat, 2019. – 416 с.

«Історія книги на тлі багатьох людських життів і епох» – такими словами можна охарактеризувати роман Джеральдіни Брукс «Хранителі книги». Багато життів, багато історій зберігає в собі «Сараєвська Агада» – головний герой книги.

Наше знайомство з Агадою починається в 1996 р., коли доктор Ханна Гіт починає роботу з консервації видання, врятованого під час боснійської війни. В середині книги Ханна знаходить частину крильця метелика, білу волосину, пляму від червоного вина та кришталіки солі. І саме звідси починається найцікавіше.

Разом із доктором Гіт ми подорожуємо в часі, розкриваємо таємниці минулого, знайомимося з культурою єврейського народу та різними історичними епохами (від Другої світової війни до часів Великої Інквізиції). Проте, авторка не залишає без уваги і сучасність. На тлі роботи над книгою Ханна розкриває історію власної родини, поринає у вир власних емоцій, романтичних почуттів і

політичних інтриг.

Роман Дж. Брукс не залишить байдужим жодного книголюбця. Фанатом якого б жанру ви не були, в цій книзі ви знайдете для себе щось цікаве. Авторка майстерно поєднала детектив із пригодницьким романом, історичний роман із романтичною історією.

Звертаю вашу увагу на книги Роберта Галбрейта «Кувала зозуля» та «Кар'єра лиходія» про детектива Страйка та його помічницю Робін. Твори цього автора освітлюють двоє бібліотечних працівники. Пропонуємо до вашої уваги відгук **Ірини Барабан**, завідувачки відділу наукової інформації та бібліографії:

Галбрейт Роберт. Кувала зозуля : роман / Р. Галбрейт ; пер. з англ. Наталії Ференс. – К. : КМ-Букс, 2020. – 412 с.

Так уже сталося, що детектив як жанр давно і міцно увійшов в орбіту моїх читачьких інтересів. Не приховую, з великою обережністю взялася за кримінальний роман «Кувала зозуля» Роберта Гелбрейта, знаючи, що за цим псевдонімом ховається всесвітньо відома письменниця Джоан Роулінг. Книга приємно здивувала відсутністю очікуваної «поттеріани». Авторці вдалося створити хороший класичний детектив без кривавих подробиць і відвертих сцен. Замість них – детальний опис вулиць і будівель,

будинків і квартир, обідів і одягу, другорядних персонажів, невеликі екскурси в минуле героїв. А саме розслідування – це складання посмертного портрету жертви через розпитування людей з її оточення. Але є і невеликий відступ від канонів: особисте життя головного героя та маленька любовна інтрига, що анітрохи не псує розповідь у цілому.

Що ж до детективного сюжету, власне, головного пунктиру твору, то тут усе гаразд. Живе на світі детектив Корморан Страйк із непростою долею, боргами та незрозумілими перспективами... Якогось «чудового» дня на порозі його офісу з'являється тимчасова секретарка Робін, а разом із нею і нове розслідування. Корморанові належить з'ясувати причину самогубства топ-моделі, а може, – і вбивства...

Здається, що зачіпок практично немає, незрозуміло, як же містерові Страйку вдасться докопатися до істини? Але крок за кроком, прискіпливо допитуючи свідків, він таки розплутує цю складну справу, і лиходієм виявляється психопат-убивця з дитячими травмами.

Що стосується героїв, то окрему симпатію завоювала помічниця Страйка Робін Еллот. Молода, розумна, тактовна, смілива і заповзятлива – ідеальний персонаж у контексті книги. Чудово, що у головних персонажів крім основного розслідування є ще й власні історії та переживання, це робить їх справжніми, живими. Саме завдяки цьому роман обростає

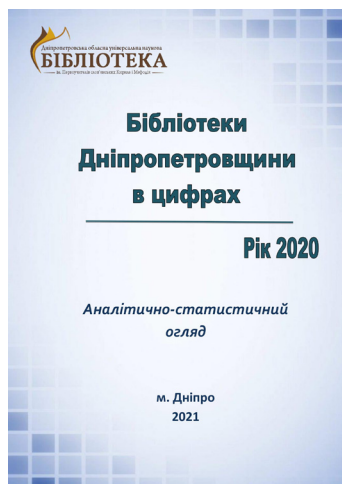
подробницями, дія стає динамічнішою, а опис характерів персонажів цікавішим.

Детектив легкий і атмосферний. І, якщо ви любите неспішні, але сучасні англійські детективи без доглянутих англійських газонів і пишних маєтків у дусі Агати Крісті, сміливо читайте!

До вашої уваги було надано лише дрібку інформації про видання які читають та популяризують працівники бібліотеки. Більше рекомендацій на прочитані книжки ви знайдете на блозі «Бібліотечні універсалки» за посиланням <https://libr-universalka.blogspot.com/>, у рубриці «Що читають бібліотекарі».

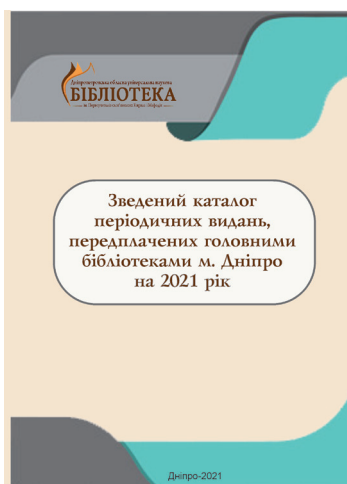
Оксана Ясько,
завідувачка сектору науково-дослідної роботи КЗК «ДОУНБ»

Бібліотеки Дніпропетровщини в цифрах. Рік 2020: аналітично-статистичний огляд / Управління культури, туризму, націонал. і релігій Дніпропетр. облдержадміністрації, Дніпропетр. обл. універс. наук. б-ка ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія ; укладач І.Є. Луньова. – Дніпро : ДОУНБ, 2021. – 56 с.

Аналітично-статистичний огляд «Бібліотеки Дніпропетровщини в цифрах. Рік

2020» підготовлений фахівцями відділу наукової організації та методики бібліотечної роботи КЗК «ДОУНБ» на основі документів Державної статистичної звітності, а саме – «Зведеного звіту про діяльність бібліотек, що належать до сфери впливу Міністерства культури України» та «Зведеної звітності державних, публічних та інших бібліотек». Черговий випуск аналітичного щорічника висвітлює головні підсумки роботи публічних бібліотек області за 2020 рік. У виданні поданий аналіз головних контрольних показників діяльності бібліотек області та змін, які відбулись у бібліотечній мережі. Наводиться характеристика матеріально-технічної бази, фінансових надходжень і їхнього використання, кадрового персоналу бібліотек області. Висвітлюється стан формування та використання бібліотечних фондів тощо. Збірник адресований керівникам бібліотечних закладів області, фахівцям у галузі культурної та бібліотечної справи, також він може бути корисним працівникам органів місцевого самоврядування.

Зведений каталог періодичних видань, передплачених головними бібліотеками м. Дніпро на 2021 рік / Управління культу-

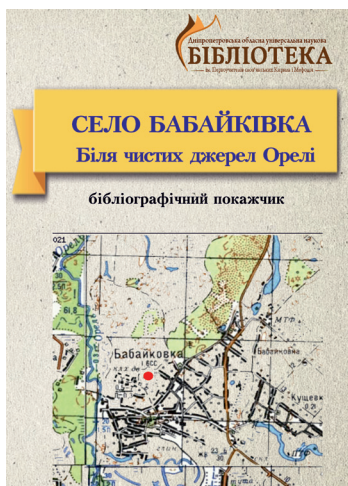
ри, туризму, націонал. і релігій Дніпропетр. облдержадміністрації, Дніпропетр. обл. універс. наук. б-ка ім. Первоучителів слов'ян. Кирила і Мефодія; [упоряд.: С.В. Стойчан, І.Є Груба ; ред. А.Л. Залєвська].– Дніпро : ДОУНБ, 2021.– 123 с.

Довідник «Зведений каталог періодичних видань, передплачених головними бібліотеками м. Дніпро» видається щорічно і містить 774 назви документів, які комплектують і зберігають 24 найбільших бібліотеки м. Дніпра. Також до каталогу увійшли дані про 111 друкарень і видавництв м. Дніпра та Дніпропетровської області, які, виконуючи Закон України «Про обов'язковий примірник документів», надсилають свої видання в ДОУНБ.

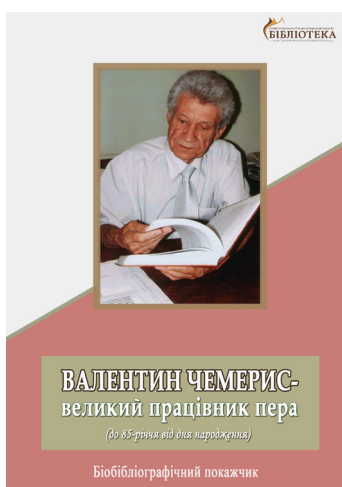
Село Бабайківка. Біля чистих джерел Орелі: Краєзнав. бібліограф. видання / Управління культури, туризму, націонал. і релігій Дніпропетр. облдержадміністрації, Дніпропетр. обл. універс. наук. б-ка ім. Первоучителів слов'ян. Кирила і Мефодія ; [упоряд. С. Пономаренко ; ред. І. Голуб]. –

Дніпро : ДОУНБ, 2021. – 104 с. (Сер: «Історія міст і сіл Дніпропетровщини». Вип. 5).

Краєзнавче бібліографічне видання «Село Бабайківка. Біля чистих джерел Орелі» продовжує серію «Історія міст і сіл Дніпропетровщини», започатковану ДОУНБ у 2006 році. Видання присвячене історії села Бабайківка Царичанського району Дніпропетровщини, і містить краєзнавчий

нарис, уперше упорядковану бібліографію про історію села, його сьогодення, окремих відомих уродженців і мешканців. Бібліографія складена на основі джерел із фонду ДОУНБ та інтернет-публікацій. Наприкінці бібліографії надається іменний покажчик авторів і персоналій матеріалів. У додатках до покажчика короткі довідки про відомих уродженців та пісня про Бабайківку – своєрідний гімн села. Видання може бути цікавим і корисним не лише мешканцям села та району, але й історикам, краєзнавцям, бібліотекарям, журналістам, учителям і всім, хто цікавиться історією краю.

Валентин Чемерис – великий працівник пера (до 85-річчя від дня народження): біобібліограф. покажчик / Управління

культури, туризму, націонал. і релігій Дніпропетр. облдержадміністрації, Дніпропетр. обл. універсал. наук. б-ка ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія ; [упоряд. О.Ю. Бельська, Л.Ю. Гусак, С.Ю. Жилінська ; ред. І.С. Голуб]. – Дніпро : ДОУНБ, 2021. – 52 с. (Серія «Літературна Дніпропетровщина». Вип. 11).

Біобібліографічний покажчик «Валентин Чемерис – великий працівник пера (до 85-річчя від дня народження)» представляє матеріали про життя та творчість відомого в Україні прозаїка, автора численних історичних, гумористичних, дитячих творів. Розрахований на бібліотекарів і усіх, хто любить і шанує творчість Валентина Чемериса.

Алексеев Георгій Петрович: громадський діяч, добродійник, колекціонер (1834–1914) : біобібліограф. покажчик / Управління культури, туризму, націонал. і

релігій Дніпропетр. облдержадміністрації, Дніпропетр. обл. універс. наук. б-ка ім. Первоучителів слов'ян. Кирила і Мефодія ; [вступ. стаття І.О. Кочергін ; упоряд. бібліограф. : І.О. Кочергін, А.Л. Залевська]. – Дніпро : ДОУНБ, 2021. – 68 с. (Сер. «Достойники Придніпров'я. Вип. 6»).

Шостий випуск біобібліографічного покажчика з серії «Достойники Придніпров'я» присвячено Георгієві Петровичу Алексееву – представникові провінційної еліти епохи панування Російської імперії на українських землях, великому землевласникові, керівникові губернського дворянства, добродійникові, колекціонеру. Покажчик містить вступні статті д.і.н. І.О. Кочергіна, в яких на основі джерельних даних досліджено біографію, діяльність Георгія Петровича та його родовід. Упорядковано бібліографію праць Г.П. Алексеева та літературу про нього. Видання

структуроване за розділами, містить ілюстрації, надані автором вступних статей; бібліографічні описи частково анотовані. Видання розраховане на широке коло користувачів: бібліотекарів,

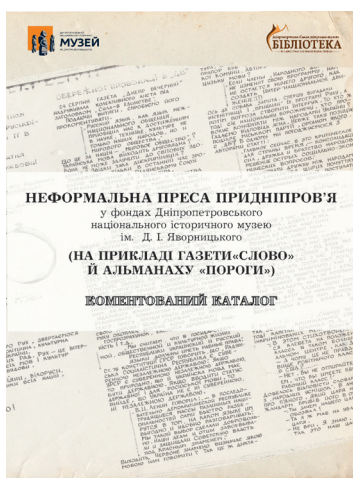
істориків, краєзнавців, вчителів, журналістів, – усіх, хто досліджує та популяризує історію Дніпропетровщини.

Академік із Царичанки (до 145-річчя від дня народження Костянтина Григоровича Воблого): біобібліограф. покажчик / Управління культури, туризму, націонал. і релігій Дніпропетр. облдержадміністрації,

Дніпропетр. обл. універсал. наук. б-ка ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія ; упоряд. М.В. Шевченко ; ред. І.С. Голуб. – Дніпро : ДОУНБ, 2021.– 48 с. (Серія «Достойники Придніпров'я. Вип. 7»).

Біобібліографічний покажчик «Академік із Царичанки» (до 145-річчя від дня народження) присвячений життю та діяльності видатного вченого, дослідника природних ресурсів України, академіка Костянтина Григоровича Воблого. Покажчик складається зі вступної статті, ілюстрованої фотографіями, кандидата історичних наук Марії Шевченко, а також бібліографії основних праць К.Г. Воблого і публікацій про нього. Видання розраховане на науковців, учителів, журналістів, бібліотекарів, студентів, школярів, краєзнавців і всіх, хто цікавиться особистістю Костянтина Григоровича Воблого.

Неформальна преса Придніпров'я у фондах Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д. І. Яворницького (на прикладі газети «Слово» й альманаху «Пороги»): Коментований каталог / Управління культури, туризму, націонал. і релігій Дніпропетр. облдержадміністрації, Дніпропетровський національний історичний музей ім. Д. І. Яворницького, Дніпропетров. обл. універсал. наук. б-ка ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія; [авт.-упоряд. С. М. Мартинова, ред. І. С. Голуб]. – Дніпро : ДОУНБ, 2021. – 54 с.

Видання являє собою коментований каталог номерів неформальної преси, які видавали наприкінці 1980 – на початку 1990-х років у Дніпропетровську українські національні рухи й об'єднання, а саме – рукописної газети «Слово» й альманаху «Пороги». Каталог доповнюється розлогою аналітичною статтею ст. наукового співробітника ДНІМ ім. Д. І. Яворницького С. М. Мартинової, бібліографією публікацій, присвячених невідцензурній пресі та унікальними світлинами.

Видання розраховане на істориків, мовознавців, журналістів, учителів, бібліотекарів, студентів і всіх, хто цікавиться історичними та суспільно-політичними процесами в краї, а також розвитком самвидаву наприкінці існування СРСР.

Вісник Дніпропетровської бібліотечної асоціації:
Інформаційний бюлетень
Випуск 7. – 2021
Дніпро: ДОУНБ, ДБА. – 2021. – 63 с.

Головний редактор:
Надія Тітова

Випуск підготувала:
Ірина Луньова

Розробка оригінал-макету:
Аліна Залевська
Редактор:
Ірина Голуб

Наклад 100 прим.

Адреса: 49006
м. Дніпро
вул. Ю. Савченка, 10
КЗК «Дніпропетровська
обласна універсальна
наукова бібліотека
ім. Первоучителів
слов'янських
Кирила і Мефодія»

тел. (056) 731-91-4
e-mail: metod@libr.dp.ua
Дніпро: ДБА, 2021

ВІТАЄМО	
Тітова Н.М. Вітання.....	1
30 РОКІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ.....	2
Зюлева Ю. Знакові події та заходи комунального закладу культури «Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека імені Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія» (КЗК «ДОУНБ»).....	2
БІБЛІОТЕКИ ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ В ЦИФРАХ.....	4
ПОДОРОЖУЄМО БІБЛІОТЕКАМИ ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ	
БІБЛІОТЕКА І ГРОМАДА: ВІДКРИТИЙ ПРОСТІР.....	5
Терехова І. Промоція книги та читання в КЗ «Софіївська центральна бібліотека».....	5
Ізмаденова Л. Український інститут книги – жовтоводцям.....	7
Шевченко О. Книги від УІК: шлях до читача.....	7
Воленко А. Бібліотека як центри навчання новітнім технологіям.....	9
БІБЛІОТЕКА У ФОРМАТІ Д.....	
Мочньова А. БібліоДИВОсвіт – сучасний простір для СУПЕРсучасних користувачів.....	10
Бабічева Л. Партнерство і взаємодопомога задля виховання екосвідомої дитини.....	11
Філанчук О. Дитячі бібліотеки – це заклад, де вирує життя (з досвіду роботи Комунального закладу культури «Міська дитяча бібліотека» Криворізької міської ради).....	13
Неделяєва І. Кіноклуб в Дитячій бібліотеці: події і можливості.....	15
Прокопович-Ткаченко О. «Є люди, як зірки, – Горять і світять все життя: Леся Українка» (відзначення ювілею видатної письменниці у Дніпропетровській обласній бібліотеці для дітей).....	16
БІБЛІОТЕКИ ОБЛАСТІ – ПРОСТІР ОНЛАЙН.....	18
Герасюта Т. You Tube-канал на допомогу бібліотекарям.....	18
Усенко С. Локдаун і карантин не стали на заваді Центру «Вікно в Америку».....	19
Світлична А. Що нового у бібліотеці?!.....	20
Ємельянова О. Територія можливостей.....	22
Борисенко Т. Бібліоміст «Лесині джерела» відбувся! Онлайн зв'язок є!.....	23
Борисенко Т. Творча онлайн-резиденція в бібліотеці.....	24
ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	25
Каракуша О. Проєкт «Субота. Родинний день у бібліотеці».....	25
Борисенко Т. Переселенці в Павлограді: пускаємо коріння!.....	27
Крупій Г. Технології майбутнього в бібліотеці.....	27
Герасюта Т. Екологія у пріоритеті: авторські бібліотечні проєкти 2021.....	28
ІННОВАЦІЙНІ ПРАКТИКИ.....	30
Спаріхіна Н. Іванова С. Екологічний онлайн-челендж «#ЕкоМолодь».....	30
Рубльова Ж. Парад візочків у парку – родзинка нашої громади!.....	32
Файберг І. Хочете активувати свій мозок? Це до нас!.....	32
Перфілов Д. «Perpetuum mobile» у бібліотеці імені Светлова.....	33
Вишневіська К. Досу.клуб при бібліотеці.....	34
БІБЛІОТЕЧНЕ ЛІТО-2021.....	35
Герасюта Т. Від дощу та спеки тікай до бібліотеки.....	35
Герасюта Т. Канікули з Олегом Майбородою.....	37
Чечірко С. «Літо у розпалі»: час пограти та книжки почитати.....	38

КАЛЕЙДОСКОП БІБЛІОТЕЧНИХ ПОДІЙ.....	39
Дьякова А. Ця солодка гірка насолода.....	39
Корольова О. Бібліодрайв «Весь світ для юних, активних, модних...»: (молодіжна вечірка «Tusovka Павлоград»).....	39
Штепенко В. Натхнення. Творчість. Нові книги.....	40
ТВОРЧІ КОНКУРСИ.....	41
Резніченко Н. Конкурс як один із елементів промоції дитячого читання.....	41
Дьякова А. Конкурс буктрейлерів «Це я, званий Чемерисом».....	42
Цибіна О. Конкурс «Фото з книгою» як форма популяризації книги.....	43
ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК.....	44
Луцьова І. Обласна літня школа молодого бібліотечного лідера – «Молодий бібліотечний лідер Дніпропетровщини-2021».....	44
Клиба А. III обласна літня онлайн-школа молодого бібліотечного лідера Дніпропетровщини: враження учасника.....	46
Штепенко В. Обласна квітнева школа методиста: спілкуємося, навчаємося, вдосконалюємося.....	47
Коваленко Л. Роль бібліотек громади в інформаційній підтримці розвитку туризму.....	49
ЮВІЛЕЇ.....	50
Мірошніченко Л. Від народної аудиторії до громадського простору, або 110-річні метаморфози Томаківської бібліотеки.....	50
Горстка А., Глушенко Д. Софіївській центральній бібліотеці – 100 років! З малесенької хати-читальні – до сучасної бібліоте ки!.....	52
БІБЛІОТЕЧНА УНІВЕРСАЛКА.....	55
Ясько О. Що читають бібліотекарі ДОУНБ (нові надходження від Українського інституту книги).....	55
ВИДАВНИЧІ НОВИНКИ ДОУНБ-2021.....	59

